

Debreceni független Újság

politikai napilap

A 38 városi állásra kinevezettek névsora a 3. oldalon

Húsvéti harangzúgás

Irta: Juhász Nagy Sándor

Feltámadásról zúgnak a húsvéti harangok. A feltámadás az emberi lét legnagyobb misztériuma, az emberiség legmagasztosabb ideálja. Ésaías próféta és nyomán Pál apostol megragadó erővel vonják le a feltámadás hitéből a legvégső következtetést: Isten „elveszti” a halált mindörökké.” Az örökélet a feltámadás bekoronázása és az örökélet reménységéről zúgnak a húsvéti harangok a földi halandóknak.

A mai kor fia bizony nem nagyon van ennek az eszménynek hatása alatt, ha van is, nem sokáig. Az örökkévalóság helyett jobban vágyik földi jólétre. A feltámadással kevésbé törődik, mint a megélhetéssel és boldogulással. Egyáltalán a hit és eszmény sokszor visszavonulót fuj az anyagiasság előtt.

Az a nem egészen helyes szokás is kialakult, hogy húsvétkor az újságok politikai megnyilatkozásokat közölnek és az olvasóközönség is ezt várja, ahelyett, hogy kizárólag a hit misztériumába igyekeznének belefűrészteni a fáradt emberi lelkeket. Meg vagyok győződve, hogy ma a magyar lapok nagy többségének, ha ugyan nem mindnek a vezércikke a magyar feltámadásról elmélkedik. Ne akarjunk mi sem kivétel lenni. Elvégre a magyar sors az emberiség életének egyik alkotórésze. Kereszténytelen ember volna az, aki a magyar feltámadás gondolatát nem találná beleillőnek abba a világszemléletbe, mely Jézus tanításai nyomán ugyanabba a sorsközösségbe kapcsolja össze az egész emberiséget.

A magyar feltámadás alatt a nemzeti aspirációk megvalósulását értjük. Hogyan volna ez lehetséges?

Van olyan felfogás, mely fegyverrel akarja a régi magyar határokat visszaállítani. Nagyon meggondolatlan ember volna az, aki a háborura belátható időn belül gondolni merne. Hiszen Eckhardt mutatta ki egyik régebbi beszédében, amikor pedig még nem állott ellenzéki alapon, hogy a körülöttünk és ellenünk állig felfegyverzett államok majdnem annyi katonát tudnak kiállítani, mint a mi lefegyverzett kis országunknak ahány lakosa van. Még a csecsemőre is egy katonára jut.

Legilletékesebb helyről éppen a napokban hangzott el nyilatkozat

arról, hogy Magyarország háborút nem akar. Ne is beszéljünk többet róla.

Van olyan felfogás is, hogy bizuk a magyar jövőt a sors alakulására. Majd jön megint egy új nagy világháború. Hátha abból az új nagy jövődöbéli háborúból az a hatalmi csoport fog győztesen kikerülni, amelyhez mi majdan tartozni fogunk?

Elég kockázatos felfogás, mert hátha ennek az elgondolásnak az ellenkezője következik be? Különböben is távoli jövőre vonatkozik.

Rothermere lord nyomán egész iskola alakult ki, mely a magyar feltámadást a békés revízióhoz olyan formájában képzelel el, mely határkiigazítást jelent.

Eppen ideje már, hogy a magyar közélet végleg leszámoljon ezzel az elgondolással.

Határkiigazítás? Hogy az ország közvetlen határain levő magyar tömegeket visszacsatolják hozzánk, úgy, hogy a régi ország többi részéről lemondjunk, vagy legalább is, hogy ezzel elintézzetnek tekint-

sük azoknak a magyaroknak a sorsát is, akik nem közvetlenül a határok mentén, hanem az elszakított részek belsejében vagy tulsó szélein laknak?!

Mit érünk ilyen határkiigazítással? Gazdaságilag a maihoz hasonló új területekkel államunk gazdasági helyzete még nehezebbé válnék. De nem ez a lényeges baj. Az lenne a főbaj, hogy a továbbra is elszakítva maradó magyarság meggyöngyölten maradna vissza az ellenséges hatalmak igrája alatt.

Ez a revízió nem a magyar feltámadás, hanem a magyar elsovadás felé vezetne.

Hát akkor mit cselekedjünk atyámfiai, férfiak? Talán valamely nagyhatalom szekere után fussunk, hátha felvesz rá? Ez sem kecsegtet sok sikerrel.

Bethlen kiment Angliába és mikor visszatért, ünnepelték itthon. Pár hét alatt utjának hatása teljesen elhalványult. Nagy-Británia nem sokat törődik velünk, mert nem tartozunk az érdekszónájába. Különböben is Bethlen ott künt olyan

propaganda-beszédeket tartott, melyeket itthon nem vall programjával. Így hatást elérni nem lehet.

Németországhoz csatlakozni, mely állam kirekesztette magát a civilizált országok sorából, balga öngyilkosság lenne. Még mikor hatalmas volt, akkor sem kellett volna szövetséget kötni vele. Hát most, mikor erkölcsi szempontból devalválta magát, ami külpolitikai egész izoláltságára fog vezetni. Sokat árt a magyar ügynek, aki a német orientációt lehetőségek hirdeti, még az esetben is, ha erre az utra azért lépünk, mert más nem volna hajlandó bennünket támogatni. Különböben is a „ki ad többet?” üzleti felszavával még a mai anyagi világban sem lehet külpolitikát irányítani. Ilyen kijelentésekkel, melyeket jeles ellenzéki politikus ajkairól gyakran hallunk, csak a teljes hitelvesztés lehet osztályrészünk.

Franciaország ma még akkor sem vállalna bennünket, ha mibennünk egyáltalán meg volna a szándék, hogy hozzá közeledjünk.

Olaszország jószándéka kétségtelen. De azért a legközelebbi római paktumból mégis kimaradt a magyar revízió. Utóbb a fascista nagygyűlésen a Duce lándzsát tört melléttünk, ámde pár nap mulva a francia lapokban megjelent az enyhítő felhivatalos magyarázat, hogy a magyar revízió hangoztatása csak általános elvi jellegű és különben is a távoli jövőre vonatkozik.

Az ilyen kis nemzet, mint a miénk, mindig ki van téve annak, hogy a világpolitika sakkjáráján olyan parasztnak tekintik, melyet esetleg ki kell ütni, hogy megnyerhető legyen a játszma.

Hol keressük tehát a feltámadást? A katasztrófa-elmélethez meneküljünk, mely szerint az egészségtelen összetételű utódállamokban forradalmak lesznek, melyek ezeket az államalakulatokat sorban megsemmisítik és majd a nagy kaoszsból kibontakozó népek valamikor meg fogják találni egymás kezét és megalakítják a középeurópai szabad kis népek államszövetségét? Katasztrófa-politika? Ki vágyának ilyen felfordulásra, különösen, ha a kedvező kimenetel nem is látszik olyan nagyon garantálnak?

Szóval, akármilyen utját-módját nézzük is a magyar feltámadásnak,

HUSVÉTI DAL

„Monda Jézus: Én vagyok a feltámadás és az élet, aki énbenem hiszen, ha meghal is él.”
(János XI. 25.)

Hajnál hasad s a fény nevet,
Dallal köszönti szent neved
Madár sereg.

Mezőn, erdőn, a fák alatt
Nyíló virágok ringanak,
Felkelt a nap.

Minden kis fészek rejtékén
Új élet hangja száll felém:
Élő remény!

Ma boldog minden szárnycsapás,
S a kórus zeng: Feltámadás!
Feltámadás!

Örvendjetez kicsik nagyok!
A Mester im' feltámadott!
Feltámadott!

Ki benne bizik és remél,
Ha meghal is, örökre él!
Örökre él!

BENKE TIBOR.

FIGYELEM!

Mindenkinek saját érdeke, hogy sorsjegyét

Buray Sándor

m. kir. osztálysorsjáék főelárusóónál

Piac u. 14. sz. a.

vegye meg, mert szerencsés esetben már egyetlen sorsjeggyel

500.000.—

aranypengőt nyerhet. A húzás már **április 14-én** kezdődik, siessen tehát sorsjegyét megvenni.

nem lehet okunk rá, hogy örömtüzeket gyujtsunk és hogy örvendező harangokat kongassunk meg.

Amde a husvétii harangok zugnak és Jézus evangéliumáról beszélnek nekünk. Nem volna-e lehetséges az, hogy a magyar nép között olyan közszellem alakuljon ki, mely a bibliából táplálkozik? Nem lehetne-e a magyar feltámadás útjára elindulnunk a bibliával a kezünkben?

Jézus tanításai az emberiség legmagasztosabb eszményét fejlesztették ki. A Jézus által hirdetett humanisztikus felfogás csak szeretetet, békességet, szabadságot, haladást és felvilágosodottságot ösmert. Nem lehetne-e ezt a világnézetet uralomra juttatni a magyar népben és ezzel próbálni meg a feltámadást? Elvi okokon felül talán még a gyakorlati okok is emellett szól-nának, hiszen úgy látszik nincsen más fegyverünk.

Európa közepén már van egy kis nemzet: a svájci, mely a világ leg-haladottabb szabad államában él már 600 év óta, miközben körülötte más államokban orgiákat ült a zsarnokság és a reakció. Nem lennének tehát még példa nélkül sem.

Husvétkor talán szabad álmodni lehetőségekről. Ha mi azt mondanánk, hogy rá állunk Jézus parancsára, mely szerint az ellenségeket is szeretni kell? És miért ne tudnánk mi szeretettel közeledni a többiekhez, kik ezeréves sorsunk osztályos népe volt, vagy a ruszinokhoz: Rákóczi katonáihoz, vagy a horvátokhoz: a Zrinyiek és Frangepánok népéhez. Ezek nem ellenségek, — mondhatja bárki igen helyesen — csak a gonosz sors zudította őket időnként ellenünk. Fogadjuk vissza őket testvérekül. Ki ne volna hajlandó erre?

Amde az ő révükön óvatosan mehetünk egy lépéssel tovább. Már mentünk is. Például az osztrákok már nem tekintik a hatalmon levő körök sem ellenségeinknek. Rómában most szövetkeztek velük. Pedig az osztrákok elragadták tőlünk Nyugatmagyarországot. Akkor az volt az általános mondás, hogy az osztrákok rosszabbak, mint a többiek, mert ők szövetségeseink voltak és mégis elvették tőlünk Nyugatmagyarországot, úgy, mint mikor a harctéren „két egymás mellett fekvő szövetséges sebesült kö-

MINDEN ALAKRA

tökéletes méret utáni

I N G E T

SZABUNK.

Pengő 448, 468, 548, 650 egy égarakban.

WERNER, Piac ucca 72.

Ötven éve 1884-1934 fennálló

Killer Ede

butorüzeme

Jubileumi vásárt rendez,

meglepo olcsó áron.

zül az egyik kiveszi a másik zsebéből az aranyórát". Ki beszél ma erről? Gazdasági szerződéseket kötünk Ausztriával és készülünk politikai barátságunkat is kimélyíteni. Hát ez csak az osztrákokra érvényes?

Talán egyszer jön egy magyar külügyminiszter és proklamálja a teljesen önálló és független magyar külpolitikát, mely nem függvénye semmiféle más hatalomnak. A Dunavölgyének rendezését Magyarországra kezdi meg gazdasági alapon. A középeurópai kibontakozás központja nem London, nem Páris, nem Bécs és nem Róma. Hanem Budapest.

Ez az új magyar államférfi ellátogat Rómába, Varsóba, Párisba és Londonba. Ott, a külföld nagy metropolisaiban bejelenti ezt az új ma-

gyar külpolitikát és igyekszik megnyerni hozzá a nagyhatalmak jóindulatát. Azután ugyancsak ezeknek a nagyhatalmaknak a segítségével felveszi a közvetlen gazdasági tárgyalásokat nemcsak Béccsel, hanem Prágával, Belgráddal és Bukaresttel is.

Nem adjuk fel a revíziót, nem adjuk fel a magyar igazságokat, nem vezethet bennünket soha más cél, mint a magyar nép jövőjének biztosítása. Sőt magyar nemzeti eszménk hatalmas kivirágzását óhajtjuk, midőn Középeurópa reorganizálását Budapest központtal, magyar égisz alatt akarjuk. De a husvétii harangzugás hatása alatt, a gyűlölség félretételével, a megértés szellemében indulnánk meg. Vajjon nem ez az út vezetne-e a magyar feltámadáshoz?

Uj üzlet!

Megnyilt Széchenyi ucca 1. szám alatt az új kézimunkaüzletem. Előnyömda és férfitelérnemü üzemem.

Sztrimber Sándor

Uj üzlet!

Uj üzlet!

Uj üzlet!

Köszönetét és elismerését fejezte ki a nyugalomba vonuló Balás Károly Máv. üzletigazgatónak a kereskedelemügyi miniszter

Megírta a Független Ujság, hogy Balás Károly Máv. üzletigazgató nyugalomba vonul, azonban ennek ideje megállapítva nem volt. Erre vonatkozóan most döntött a kereskedelemügyi miniszter az alábbi leírásban, amely egyben rendkívül nagy elismeréssel emlékezik meg Balás Károly üzletigazgató munkásságáról, érdemeiről:

M. kir. kereskedelemügyi miniszter
20,242/II/a/1934. sz.

Méltóságos

Balás Károly István úrnak
m. kir. kormányfőtanácsos,
m. kir. államvasúti üzletigazgató.
Budapest.

Méltóságodnak a m. kir. államvasúti igazgatósága útján előterjesztett azt a bejelentését, hogy a m. kir. államvasúti szolgálatából a m. kir. államvasúti alkalmazottai részére kiadott „Szolgálati és illetmény szabályzat” 71 §-ában foglaltak alapján 1934. évi június hó 30-ik napjával kilép, tudomásul veszem. Midőn Méltóságod nyugalomba vonulásával a m. kir. államvasúti tényleges szolgálatától megváltik, melegköszönetet mondok és teljes elismeréssel fejezem ki Méltóságodnak azokért az értékes és eredményes szolgálatokért, amelyeket Méltóságod három évtizedet meghaladó időn át és sokszor igen nehéz körülmények között a m. kir. államvasúti érdeké-

ben mindenkor lankadatlan buzgalommal teljesített.

Budapest, 1934. évi március hó 22-én.

Dr. Fabinyi Tihamér.

A kereskedelemügyi miniszter leírataiban kifejezett elismerés nagy értékkel sorakozik ama nagy erkölcsi értékek mellé, amelyek Balás Károlynak a hivatalnoki kar és

— Izületi csúznál és ischiásnál, neuralgikus és arthritikus fájdalmanál egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz, reggel éhgyomor-ra bevéve, gyorsan előmozdítja a gyomor és a belek működését s igen könnyű, lágy székletet, jó emésztést és kellemes közérzetet biztosít. Orvosi vélemények egyöntetűen dicsérik a Ferenc József víz rendkívül enyhe és jóltevő hatását: vese-, hólyag-, prostata- és végbélbajoknál, továbbá sérvtben szenvedőknél is.

a társadalom részéről szeretetben és tiszteletben jutott. A felsőbbség elismerése a szakembernek, a nagy tudású, hivatali érdemeket szerzett kiváló tisztviselőnek, a nagyszerű vezető férfiúnak szól. A társadalom elismerése az embernek, a kiváló és nagyszerű embernek, aki a szaktudáson, a hivatali buzgalmon felül emberi tulajdonságaival nyerte meg az érzéseknek ama nagy mennyiségét, amely most minden oldalról megnyilatkozik keres Balás Károly személye iránt. Mind a felsőbbség, mind a tisztviselői kar, mind pedig a társadalom részéről megnyilatkozó érzéseknek e nagy mennyisége annak bizonyossága, hogy Balás Károly tisztviselői működésében és társadalmi életében egyenlően megismerésesítette a érdek férfiút. Az őt most kísérő érzések fényessége bizonyára derűsen, kedvesen, el nem mulóan fogja beragyogni az aktív tisztviselői ténykedéstől visszavonultan betöltendő idejét.

TANDIJLESTÁLLÍTÁS A NŐI FELSŐ KERESKEDELMI ISKOLÁBAN

Értesülésünk szerint a Kereskedő Társulat elnöksége elhatározta, hogy a női felső kereskedelmi iskolában a következő tanévtől kezdődően a tandíjat lényegesen leszállítja. Az eddigi 200.— pengő helyett a legmagasabb tandíj 162.— P lesz. Jó előmenetelű és szegénysorsú tanulók pedig fokozatosan csökkenő tandíjat fizetnek, így 5% csak 48.— pengőt. A beíró- és mellékdíjak összege már ebben a tanévben is csak 250 P volt.

Illetékes helyen azt is közölték velünk, hogy jövőre az iskolában használt füzetek is lényegesen olcsóbbak lesznek és hogy az iskola Segítő Egyesülete a szegénysorsú tanulókat tankönyvekkel is ellátja.

Vásároljon hirdetőinknél.

Husvétii műsorunkkal senki nem konkurrálhat!

1932.

VARSÓI BÁL

1933.

A LÁTHATATLAN GÁRDA

1934.

KEM VOLTAM!

Az angol filmgyártás remeke

Főszerepekben:

CONRAD VEIDT

MADELEINE CAROLL

HERBERT MARSCHALL

Roulers belga városka lakóinak hősiesség küzdelme a megszálló csapatokkal

VIGSZINHÁZ

Előadások husvétvasárnap, hétfőn 3, 5, 7, 9-kor, kedden 5, 7, 9 órák
AZ ELSŐ ELŐADÁS MINDENNAP MÉRSEKELT HELYÁRAKKAL.

Gazdák figyelmébe!

ÁRJEGYZÉK KIVONAT:

1 kg kátrány	P	26	1 kanna cca 1 kg „Izsák” szerszámolaj	P	86
1 „ carbolineum		36	1 kg takarmánymész porított		08
1 „ halzsir		82	1 „ takarmánymész darabos		10
1 „ gépolaj vékony		52	1 „ rézgálic (kékkő) (100 kg. vásárlásnál engedmény)		58
1 „ gépolaj vastag		88	1 „ kénpor		42
1 „ motorolaj		128	1 „ raffia		128
1 „ traktorolaj		116	1 „ káliszappan permetszéshez		48
1 „ hengeroilaj		88	1 „ kreolin		78
1 „ gépszir nehezékmentes		68	1 „ formaldehid		44
1 „ kocsikenőcs sárga vagy kék uszó		44	1 „ vaslakk		98
1 „ bőrszir 1 kg-os dobozban		130	1 tekercs 10 m. fedéllemezzel 200-as		50
1 „ kanna cca 1/2 kg. „Izsák” szerszámolaj		108	1 lit. petróleum		28

Az összes növényvédelmi szerek kaphatók!

IZSÁK JÓZSEF R. T. vegyészeti gyár

Magyarország legnagyobb festékkereskedelmi vállalata.

Központja: BUDAPEST, V., Pozsonyi-ut 63.

8. sz. fiók Debrecen, Csapó ucca 17. Telefon 26-55.

Aki vállalja a büntetést, csak hogy megmaradjon a cséplőgépe

Szénával letakarva a csürben találták meg a cséplőgépeket, amelyekről azt vallotta a tulajdonos, hogy elsikkasztotta

Tavaly nyáron történt, hogy Szekeres József Bellegelő 256. szám alatt lakó gazdálkodó a cséplési munkálatoknál alkalmazta Szőke László ujfahérvői gépészt. Szőke el is végezte feladatát, azonban Szekeres nem adta ki a fizetését, hanem kijelentette, hogy nincsen pénze s arra kérte a gépészt, hogy várjon egy kevés ideig, majd megfizeti tartozását. Szőke László várta, de a gazdálkodó nem fizetett, mire pert indított ellene a debreceni bíróságon. A bíróságon meg is ítélték követelését s az ősszel dr. Sonnenwirth Lajos ügyvéd a végrehajtóval együtt megjelent Szekeres tanyáján foglalás végett. Le is foglalták Szekeres két cséplőgépét.

Elérkezett az árverés ideje is, ám amikor az ügyvéd és a végrehajtó megjelentek a tanyán, a lefoglalt gépeket nem találták sehhol. Meglepetten kérlelték a gazdálkodót, hogy hová lettek a cséplőgépek, mire Szekeres ezt válaszolta:

— Eladtam mind a két gépet, de nem tudom, kinek.

És akárhogyan faggatták, nem mondta meg, hogy ki vette meg tőle a gépeket, mindig csak arra hivatkozott, hogy nem emlékszik a vásárló nevére. Ilyenformán aztán hivatalból indult

meg az eljárás Szekeres József ellen végrehajtási sikkasztás címén s az ügyészség vette át a vád képviselét.

Közben azonban váratlan fordulat történt. Néhány nappal ezelőtt ugyanis megjelent egy férfi dr. Sonnenwirth Lajos ügyvéd irodájában és előadta, hogy ő tudja, hol vannak Szekeres gépei. S elárulta, hogy a gazdálkodó nem adta el a két cséplőgépet, hanem elrejtette, mert inkább leüli a büntetést, mintsem hogy elvegyék tőle a gépeket.

Erről a fordulatról az ügyvéd értesítette az illetékes hatóságokat s ennek lett a következménye az, hogy a végrehajtóval együtt ismét kimentek Szekeres tanyájára. Ismét megkérdezték a gazdálkodótól, hogy kinek adta el a gépet, de az ismét azt hangoztatta, hogy nem tudja a vásárló nevét. Ekkor az ügyvéd és a végrehajtó kutatni kezdtek a tanyán és nem is kellett sokáig keresni, mert a csürben szénával letakarva megtalálták a két cséplőgépet. Ekkor aztán a gazdálkodó is beismerte, hogy el akarta kerülni a gépek elárverését.

Az ügyvéd természetesen azonnal az ügyészségre sietett s elmondta a történeteket. Kijelentette, hogy most már nem kívánja Szekeres megbüntetését,

METEOR CSILLÁR

RÉSZLETRE VEZET ARJEGYZÉK IS ADUNK VEZET INGYN

FERENC JÓZSEF ÚT 9. BIKÁ MELLETT.

hiszen a gazdálkodó nem is követett el sikkasztást, csupán hazudott neki, amikor azt állította, hogy a gépeket eladta. Az ügyészségen azonban azt a választ kapta, hogy az eljárást most már nem lehet megszüntetni, mert hi-

valatos írás tanúsítja, hogy Szekeres József eladta a lefoglalt gépeket. Az eljárás tehát nem is szűnt meg és április 19-én tart tárgyalást ebben a különös ügyben a debreceni törvényszék.

HALMAGYI

Tavaszi köpeny, kosztüm ruha és kalap ujdonságai

Szolid olcsó árak

Arban és minőségben utólérhetetlen.

Ferenc József ut 44. szám.

Kinevezett a polgármester 470 jelentkező közül 38-at a városi állásokra

85 diplomás, 261 érettségizett és 124 középiskolás adta be pályázatát — A kinevezettek névsora

Annak a pályázatnak a határideje, amelyet a városnál betöltendő harmincnegyzet és 60 pengős állásra a polgármester meghirdetett, szombaton délután lejárt. Egészen eddig a határidőig napokon át zsűfoglalásig tele volt a polgármesteri iroda, ahova tömegesen hozták be pályázati kérvényeiket az emberek. A pályázati határidő utolsó pillanatában is álltak még emberek kérvényekkel kezükben a hivatalban.

A pályázati határidő szombat délután lejárt. Ekkor összeszámlálták a beérkezett kérvényeket, azokat három kimutatásba foglalták aszerint, hogy a kérvényező diplomás, érettségizett, vagy kisebb képesítésű-e. Beadtak összesen 470 pályázati kérvényt.

E kérvények közül 85 diplomásé, 261 érettségizetté, 124 négy vagy kevesebb középiskolát végzetté.

Dr. Vásáry István polgármester azonnal a pályázati határidő letelte után magához vette a kimutatásokat, amelyek a pályázók pontos adatait tartalmazták és a tanácsi értekezlet meghallgatása után a következőket nevezte ki:

DIPLOMASOK:

1. Nagy István okl. gépészmérnök, Ajtó ucca 6. — 2. Csobay László mérnök, Török Bálint ucca 15. — 3. Ifj. Filep Endre, Kisfaludy ucca 2-b. — 4. Dr. Csiki Mészáros Tibor ügyvédjelölt, Wesselényi u. 2. — 5. Dr. Wataj László ügyvédjelölt, Bundi u. 12. — 6. Dr. Oláh Tibor ügyvédjelölt, Kosuth u. 42. — 7. Dr. Daróczy István ügyvédjelölt, Szent Anna ucca 18. — 8. Dr. Rózsa Tibor ügyvédjelölt, Böszörményi u. 11. — 9. Dr. Márton Pál ügyvédjelölt, Hortovány u. 13. — 10. Dr. Varga J. János ügyvédjelölt, Erzsébet u. 19. — 11. Dr. Ritskey Zoltán ügyvédjelölt, Simonyi út 3. — 12. Máyer Béla okl. gazda, Hunyadi u. 24. — 13. Ifj. dr. Sámly László ügyvédjelölt, Vigkedvü Mihály u. 45. — 14. Dr. Harsányi Tibor ügyvédjelölt Magoss György tér 1. — 15. Bohuss Rózsa okl. tanárnő, Fűvészkert u. 14.

ÉRETTSÉGIZETTEK:

1. Ifj. Bán Géza, Gróf Tisza István u. 6. — 2. Juhász Sándor, Timár u. 46. — 3. Versényi István, Széchenyi u. 28. — 4. Sántha Imre, Miklós u. 41. — 5. Arany András, Fokos u. 6. — 6. Ifj.

Mogyoróssy Győző, Rákóczi u. 45. — 7. Szilágyi Gábor, Eötvös u. 11. — 8. Melega Ernő, Wesselényi u. 111. — 9. Kovács Andor, Szegedi Gergely u. 14. — 10. Nagy Sándor, Szoboszlai u. 2. — 11. Fabry Béla, Bethlen u. 56. — 12. Farkas Frigyes, Homok u. 67. — 13. Horváth Béla, Vendég u. 76. — 14. Rogarassy Elek, József kir. terec u. 46. — 15. Sallay Zoltán, Ferenc József út 60.

KÖZÉPISKOLÁSOK:

1. Kovács András, Méhes u. 23. (Tócsokert.) — 2. Kardoss Sándor, Baross u. 11. — 3. Kóvér Imre, Sipos u. 6. — 4. Percz Béla, Csonka u. 2. — 5. Ifj. Sebők Lajos, Virág u. 29. — 6. Balogh Gizella, Böszörményi út 10. — 7. Vajna Erzsébet, Bethlen u. 21. — 8. Wagner Mihály, Árpád tér 31. szám.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGÁNUM A DEBRECENI FUGGETLEN UJSÁG.

Kevés pénzért...

jó minőséget...

Ez a BÉKE ÁRUHÁZ üzleti elve

Selyem, szövet és mosóáru szaküzlet

Béke Áruház

szent Anna u. 2.

SPECIALIS KEZTYUBORÖK

kül- és belföldi gyártmányok.

Övbörök minden színben, nagy választékban!

Kovács és Frenkel cégnél, Csapó ucca 23.

Ki építene fel

egy kétemeletes házat a város szívében eladásra örök lakásnak? Ajánlatok a kiadóba meglevő telek jelégre.

A Máv nyári menetrendjének fontosabb változásai

Budapest, március 31. Az államvasútnak május 15-én érvénybe lépő új menetrendjének debreceni vonatkozású részei:

A miskolci, szegedi és részben a debreceni viszonylatban, amelyekben 1927, illetőleg 1929 óta az utasforgalom szép fejlődése mellett három gyorsvonatpár közlekedtetésére nyílt alkalom, újból a két gyorsvonatpár rendszerére térnek át, azzal az indok-

lással, hogy az utasforgalom jelenleg már messze az 1927. évi színvonal alá esett. Illetékes helyen hangsúlyozzák az új menetrendnek azt a lényeges újítását, hogy a vasút szorosabb együttműködését biztosítsák a közúti autóbuszüzemekkel, részint a postaautóbuszüzemnek a MAVART-tal való egyesítésével, részint az egyesített üzemnek az Államvasúttal való beolvastásával.

A budapest—debreceni fővonalon Debrecen irányában csak az a változás történik, hogy a budapesti Keleti pályaudvarról 17 órakor induló békés-

NEM MINDEN AZ ÁR, AMINŐSÉG IS FONTOS.

Házilag készített elsőrendű P 4 mosóbőr divatkesztyű

Schön Sándornál
DEBRECEN, PIAC UCCA 14. sz. Csapó ucca sarok.

csabai gyorsvonattól jelenleg meglévő gyorsvonati csatlakozás motorvonattal fog fentartatni budapest—debreceni közvetlen kocsival.

Az ellenirányban Debrecenből 12.10 órakor induló gyorsvonat és 12.30-kor induló személyvonat helyett új gyorsított személyvonat fog közlekedni, mely 18.55-kor érkezik Budapestre. A gyorsítás a jelenlegi személyvonattal szemben itt is mintegy 50 perc.

nagy vállalkozást, amely majdnem olyan lehetetlen, mint a kör négyesítés: úgy formálni át a kapitalizmust, hogy az egyéni haszon szerzése nélkül álljon a közösség szolgálatára, de emellett nagyobb szabadságot adjon az új társadalmi berendezkedés az embereknek, embervoltukat s egyéni jogukat nagyobb kíméletben részesítse, mint az eddig "jobb" vagy haladali szélsőségek alapján létesített társadalmi rendszerek. Azzal, ami Oroszországban van, éppen olyan kevéssé békülhet meg az emberi természet, mint azzal, amit Németország kiformált. Valahol ott kell lennie az igazságnak, azon az úton, amely a nemzet gazdasági életének zárt falai között teret ad az egyéni kezdeményezésnek és tevékenységnek s emellett a munkaterek kijelölésének és a munkaelosztásnak rendszerét a tömegek eltartásának szükség-szerűsége szempontjából megszabja.

A hosszú út

Az út, amelyet még meg kell tennie a ma emberének a válság hullámvölgyében, nagyon hosszú. Sok súlyos tanulságot kell leszűrniünk keserves tapasztalatokból. Meg kell tanulnunk, hogy minden embernek a munka természetes joga, le kell rombolnunk egy csomó elavulóban levő közgazdaságtani teóriát. Ezenkívül ki kell találnunk azt a módszert, amely a nemzet életére fontos munkát talál a tömegek számára s amely kibékíti a gépekkel, megtanítja, hogy a gép az ember munkáját sokszorozza és könnyíti, tehát az ember számára több időt hagy a munkának. Ezek az első pillantásra nagyon egyszerű dolgok, de éppen a mai válság bizonyítja, hogy milyen nehéz igénybevitelükkel is átépíteni az emberiség berendezkedését.

És aztán, ha ezen a hosszú úton keresztülmentünk, ha megtanultuk az új társadalmi rend leckéjét, ha a nemzet mindegyik tagjában éppen olyan erős lesz a nemzet együttes iava, mint a saját boldogulása iránti érzék, akkor eljön az a fellendülés, mely megjavítja a tömegek sorsát is.

Igy, húsvétkor, amikor a feltámadás körül forognak gondolataink, magunktól rájövünk arra, hogy ez a gondolatokról teljességgel befoglataltatik Krisztus tanításában.

Még egyet hozzá kell tennünk az elmondottakhoz: „Téved, aki azt hiszi, hogy a válság pillanatnyi enyhülései segítik elő a megoldást. Ellenkezőleg. Olyanféle ez, mint a szülőnő fájdalomai. Az egész szervezetet igénybevevő, nagy fájdalom-zúlte erőfeszítések azok, amik az új életet világra hozzák. Az új út nem jöhet, hanem a szenvedések mutatják meg az emberiségnek. És az a külön-külön elzárkózva átvajdított szenvedés, amelyen ma nemzetek mennek át, mindenütt más és más eredményeket hozhat. Ezeknek az eredményeknek egyike lesz az a rendszer, amelyet majd elfogad a világ. Az emberiség igazi útja. Amelyet valószínűleg ma még nem is látunk.

AZT MÁR KIBIRJA

— De uram, ön a szakállamba kapaszkodik!

— Nem baj! Ugyis leszállok a következő állomáson.

Lesz-e gazdasági feltámadás?

Csak az új világ elvi alapjainak kidolgozása után jöhet olyan fellendülés, amely megváltást hoz a nyomorgó tömegek számára

Irta: THURY LEVENTE

Az ideai húsvét ünnepének legaktuálisabb témája közgazdászok és szociológusok számára kétségtelenül a gazdasági feltámadás lehetőségének keresése volt. A nyomorúság sorvasztó ölelésében tengődő tömegek és a ma még gazdaságilag tevékeny, de a holnap bizonytalan-ságától rettegő kevesek számára kétségtelenül tetszetős téma s érthető, hogyha csaknem valamennyi közgazdasági lapunk a jelen sivár mezején a leggondosabban kutatta fel a fellendülés első fecskéinek számító jeleit. A gazdasági élet legkülönbözőbb, gyakran egymással ellentétes területeiről hoztak fel példákat annak igazolására, hogy csakugyan megindultunk a gazdasági fellendülés felé. Az egyik cikk a jövőt biztosító gazdasági szerződésekben, a másik a textilinkasszó javulásában akarta meglátni a biztató jövő első jeleit. És — érdekes — az írók éppen úgy, mint az olvasók, optimizmussal szemlélték minden bizonyítékot, nem is gondolva azzal, hogy ha ilyen bizonytalan alapokon nyugszik az eljövendő konjunktúra, alig lehet azzal komolyan számítani. Mert ha a gazdasági szerződések valóban jó árat is biztosítanak a búzáknak, a jó értékesítési lehetőségek folytán, a gazdasági élet megjavulása még akkor is attól függ, hogy milyen lesz az ideai termés. A textilinkasszó javulása is igen szép dolog, ám évek pangása után bizonyosan kellett ezen a téren valamelyes forgalomnak elkövetkeznie. Hiszen ezek alatt az évek alatt azokról is lekopott a ruha, akik csupán takarékoságból nem újították meg ruhárukat s a nagy gazdasági válságok minden sülyedési szakasza után kell következnie ebből az okból néhány picinyke fellendülésnek. Ezek a parányi és részletekre vonatkozó fellendülési időszakok egyes iparágakat, vagy a kereskedelem néhány szakmáját érinthetik ugyan, de távol állanak attól, hogy vigasztaljanak a nyomorba sülyedt tömegek számára is. A gazdasági válság megszűnése, a gazdasági fellendülés a tömegeket, a kisembert ma csak abból a szempontból ér-

dekl, hogy a fellendülés elég erős-e, hogy elhasson hozzá és megjavítsa az ő helyzetét.

Szívesen hírdetnénk optimizmust, de magunkat ringatnánk csálóka álomban, ha azt várnánk, hogy

A politika és a szociális feszültség lehetetlenné teszi a bizalmi válság enyhülését

Az egyik oldalon a gyakorlati lehetőségek állanak akadályul. Ez a válság — közvetlen okait tekintve — bizalmi krízissel indult. Azok, akiknek a kezében összefutnak a világgazdaságot tápláló tőke mozgató idegei, feltétlen bizalmatlansággal néztek a jövő elé. A tőke visszavonult fellegráiba, mert egyáltalán nem érezte biztosítottnak magát a világszerte fennálló külső és belpolitikai és szociális viszonyok miatt.

És ha körülnézünk a mai Európában, ha látjuk azokat a politikai és gazdasági határokat, amelyek

az elkövetkező jónéhány esztendő során lehet ilyen tömegeket munkához juttató fellendülésről beszélni. Az okok, amelyek a nagyarányú fellendülést akadályozzák, kétfélek.

Előbb ki kell dolgozni az új világ elvi alapjait

A másik oldalon állanak a bizalmi válság megszüntetésének elvi akadályai. A tőke úgy érzi, hogy elérkezett az az idő, amidőn a túldimenzionált, túlépített mezőgazdasági és gyáripar nem fogja tudni nyereséggel elhelyezni termékeit. A kapitalista tőke nem közhasznú intézmény, nem jótékonyági intézet. Így alkotódott meg a századok során s éppen az egyéni nyereségvágyának végtelen lehetőségeket adó zseniális kihasználása folytán volt képes arra a világtörténelmi értelemben véve páratlan arányú teljesítményre, amelyet a föld mai technikai berendezése jelent. Ez a tőke nem termel, ha nincs abból haszna s akár helyeseljük ezt, akár nem, ép oly keveset segítünk rajta, mintha azért hibáztatnók a Niagarát, mert nem felfelé follik. Igazi hivatása, évezredek óta teljesített munkája ellen nem fordulhat többé a tőke.

A gazdasági válság mélypontjai körül előforduló apró emelkedések éppen emiatt nem fognak tudni eljutni a nyomorgó tömegekig. Nem juthatnak el a kapitalizmus természetrajzából kifolyóan, mert ha lesz is egy fellendülési periódus, ebben a pénzintézet nem fog emberi fizetéssel új könyveket alkalmazni, hanem vásárol néhány számológépet; a gyáros nem kétszerezi meg munkásai számát, hanem oly beren-

lassan egymás ellen küzdő betonvárákká épülnek ki tízezer kilométereken keresztül, józan ésszel lehet-e mondani, hogy elérkezett az idő, amelyben a bizalmi krízis önmagától megszűnik, amikor a bizalmat visszanyert tőke újból visszarámolyhat a közgazdasági élet ereibe? Ha látjuk mindenütt az egyre jobban kiéleződő szociális ellentétet, sőt a kérélehetetlen felismerést, hogy a szociális feladatok egyenesen megoldhatatlanok a mai berendezkedésű államok számára, a bizalmi válság megszüntetését még a jövőben sem vehetjük bizonyosra.

dezéseket létesít, amelyek megkésztetik munkásainak teljesítményét. A mezőgazdának is első gondja az iparosítás lesz. Viszont a fogyasztótömegek csökkenése folytán csökkennek az elhelyezési lehetőségek is s így újabb és újabb rétegek esnek ki a gazdasági életből.

Természetes, hogy ez nem mehet így a legvégső határig, fel fog ébredni az emberiség életöztöne és megteremtí azokat a lehetőségeket, amelyek mellett tovább fog élni. Ezeknek a lehetőségeknek megteremtése azonban nem olyan könnyű. Azt jelenti ez, hogy ki kell dolgozni azt az új elvi alapot, amelyet a módosított kapitalizmusnak nevezhetnénk. Hogy ez mennyire nem egyszerű dolog, mutatják azok a századévek, amelyeknek el kellett telni a modern kapitalizmus elvi alapjainak kidolgozásától addig, amíg ez a nagyarányú, de egyéni tevékenységre alapozott intézmény az emberiség fehér része számára nagyszerű jólétet teremtett a technikai berendezés kifejlesztésével. Az ismeretterjesztés mai tökéletessége mellett természetesen nem lesz szükség újabb századévekre az elvi alapok kidolgozása után ahhoz, hogy az „új kapitalizmus” — más szó híján nevezük így — jólétet teremtsen a tömegek számára. Az elvi alap kidolgozása azonban föltétlenül meg kell, hogy előzze a

Átköltözésnél

csillárt, rádiót, antennát legjutányosabban átszerel.

Villanyoszerelések,

BORKA és BIRO

KOSSUTH UTCA 8 SZÁM.

Hatóságilag engedélyezett végkiárúsítás
Utolsó hetek

BLUMENSTEIN VILMOS
női divat férfi divat
Arany Bikával szemben. Plac ucca 14. sz.

DEBRECEN világszenzációja!

Mérhetetlen vagyont hagyott szülővárosára Steven Berry washingtoni iparmágnás

A hajdani kis árva debreceni molnársegéd mesebeli karrierje
Amerika malom- királyi pozíciójáig

A Chase National Bank of Washington-nál
18,273.504 dollár áll Debrecen város
rendelkezésére

Béry István a végrendeletben kikötötte, hogy az örökségből
Debrecennek minden adósságát ki kell fizetni, a fennmaradó
összeget pedig hasznos beruházásokra kell fordítani

Debrecen városa történelmi pillanatokhoz
érkezett! — mondja Vásáry István polgármester

Ma, szombaton délután 5 órakor a polgármesteri hivatal értesítette a Független Ujság szerkesztőit, hogy 7 órára jelenjenek meg a Városháza kistanácstermében, ahol Vá-

sáry István dr. polgármester egy páratlanul érdekes és fontos ügyben kíván nyilatkozni a nyilvánosság számára.

hogy a mai napot megérhettem és százaszorosra fogozza ujongó örömmel, hogy ezen a napon épen én vagyok az első polgára ennek a városnak.

Az értekezlet közönsége felmorajlott.

— Halljuk! Halljuk!

A polgármester zsebkendőjével megtörölte gyöngyöző homlokát, möhön megivott egy pohár vizet s aztán az izgalomtól el-elfúlva, rapszódikus lendülettel kinyitotta aktatáskáját és három papírlapot emelt a magasba.

Mit tartalmaz
a három amerikai
kábel-sürgöny?

— Uraim! Három kábel-sürgöny van nálam. Egyszerre érkeztek délután 4 óra 12 perckor az Egyesült Államok fővárosából, Washingtonból. Az egyik távirat 377 szó, aláírója I. C. Brisbane közjegyző. A másik távirat 16 szó, aláírója Pelényi János,

A 800 éves Debrecen-történelmében a mai nap
a legnagyobb esemény — mondja Vásáry

Délután hét óra előtt zsufoltság megtelt a szoba és a kistanácstermében szorongó előkelőségek, továbbá a sajtó kiküldöttjei izgatottan találgatták, hogy a polgármester miért hívta össze meglepte ésszerűen

a társaságot, amelynek sorában ott találtak Debrecen társadalmi, gazdasági és hivatali életének a nevelőit, továbbá a város-házi pártok vezetőférfiit.

A legfantasztikusabb pletykák keringtek a levegőben, de senki sem tudott bizonyosat s már-már a tetőfokra hágott az izgalom, amikor pontosan hét órakor Vásáry István dr. a város fő isztviselőinek az élén belépett és gyors léptekkel az elnöki asztalhoz haladva báró Vay László főispán

mellett foglalt helyet. Az előbbi percek zivajját mély csend váltotta fel, a jelenlevők lélegze visszafojtva figyeltek a polgármesterre, aki tömött aktatáskáját kinyitva felállt és fejtűnően sápadt arccal, el-csukló, remegő hangon megnyitotta az értekezletet.

— Uraim — kezdte beszédét láthatóan könnyekkel küszködve — azért kérek titeket ide önöket, mert

Debrecen városa történelmi pillanathoz érkezett.

Debrecen az elmúlt évszázadok alatt dúlta ta'ár, török, labanc, sőt még oláh is. Volt idő, mikor tűzvész martaléka lett a városunk. Sokat tört, szenvedett a hajdú-nép s akadtak olyan események, amelyekről azt hittük, hogy e város éleében nagyobb momentum már nem jöhet. A mai nap eseménye mellett azonban eltörpül a 800 éves Debrecen egész történelme.

Mindaz, ami eddig ebben a városban s ezzel a várossal történt, úgy aránylik a mai eseményhez, mint egy vakondtúrás a Lomnici-csúcsához.

Uraim, boldog és büszke vagyok

a washingtoni magyar követ. A harmadik távirat 24 szó s ezt a Chase National Bank küldte.

Villamos feszültség vibrált a levegőben. Olyan süket csend volt, hogy a légy szárnycsapásait is meg lehetett volna hallani.

— Uraim! — folytatta Vásáry polgármester — mikor a kábel-sürgönyket elolvastam, haladéktalanul rendkívüli tanácsulást tartottunk, amelyen úgy döntöttünk, hogy összehelyezjük a város vezetőireteget és még a mai napon közöljük a világraszóló eseményt.

Egy kis derűtlenség

— Helyes! — hallatszott egyszerre Ullmann Salamon és vitéz Kolozsváry Borcsa Mihály kiáltása s ez némi derűtlenséget keltett.

A polgármester kezében megörrent a papír s máris olvasta a tartalmát.

— I. C. Brisbane közjegyző, akinek irodája a 17. Street 35. sz. házában XI. emeletén van, szöszérin a következőket jelenti:

Steven Berry drámai
végrendelete

„Mayor of the city

Debrecen

Hungary, Europe

Steven Berry ma reggel 7 óra 10 perckor az Eremitage-szalonárium-ban 20 napi szenvedés után 69 éves korában elhunyt. Délelőtt 10 órakor és 21 perckor Pelényi János magyar követ és a szövetségi állam két hivatalos megbízottjának jelenlétében felbontottuk az én irodámban 1932. október 4-én készített és letétbe helyezett jogérvényes végrendeletét amely az alábbiakat tartalmazza:

„38 évvel, ezelőtt vándoroltam ki az Óhazából, Debrecen városából. Szegény árva gyerek voltam, rokonnaim nem törődtek velem. Molnársegéd voltam az István malomban, világot akartam látni, pénzt akartam gyűjteni. Gyalog mentem Hamburgig, hajóútú lettem, így kerültem ki az Ujhazába. Voltam pécárús, rendőr, marhahajcsár, villamoskalauz, temetőőr, cowboy. Centet-centre, dollárt-dollárra kuporgattam. 1898-ban Daytonban 1300 dollárért vásároltam egy kis malmot. 1902-ben két nagy malmom volt. 1908-ban hat, 1914-ben huszonkettő, 1920-ban ötven, tavalyelőtt 170 malmom volt évi 24 millió mázsa kapacitással. Ekkor visszavonultam az érdekeltségemtől, a malmokat 18 millió dollárért eladtam, a pénzt a Chase National Bank-ban elhelyeztem. Családot itt nem alapítottam, csak a munkának éltem, senkim nincs itt, akit szeretnék, vagy aki szeretne s ezért szabad akaratomból úgy végrendelezem, hogy halálom után ezt az összeget kamataival az én drága szülővárosom, Debrecen örökölje, amelyhez lelkeim mindig visszaszavárog. 38 éve nem jártam otthon, a

Fürdőszoba

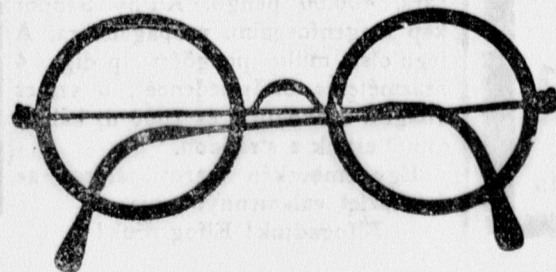
felszerelés és berendezésnél

első úja

Fülöp Miklós

Ártó és vízvezeték-szerelő mesterhez vezessen! Olcsó árban szerel és felkísérte munkát kap.

Debrecen, Csapó-u. 3. Telefon 19-17

Szemünkre
vigyázzunk!!

Csakis pontosan készült szemüveget használjunk.

Cserép Sándor
szemklinikai látszerész

DEBRECEN,
Ferenc József ut 21. sz.
Bika-szálló mellett.

munka sodra elragadott s ma már rokkant öregember vagyok, így nem akarok visszamenni oda, ahonnan töretlen erejű, bizó iljúként indultam el. Az örökséggel kapcsolatban csupán annyi a kikötésem, hogy ha van a városnak adóssága, fizessék ki az utolsó fillérig, a fennmaradó összeget pedig egy éven belül hasznos beruházásra fordítsák, mert a pénz csak úgy hoz áldást, ha forog. Üdvözlétemet küldöm a Meszena ucca 7. sz. ház kis udvari lakásának, ahol anyám, a koldus napszámosasszony a világrahozott, ölelésemet küldöm a Nagyerdőnek, a Nagytemplomnak, a Kollégiumnak, az István-malomnak, a Városnak és szegény Magyarországnak. Ha meghalok, acélkoporsóban vigyennek haza, a Nagyerdő mélyén temessenek el a tölgyek alatt. A fáradt vándor, ha megtér, otthon akar pihenni.

Béry István.

Szem nem maradt szárazon, mikor a polgármester a kábel végére ért. Többben hangosan felzokogtak. Az örövendetes meglepetés bénító ereje minden szót elfojtott.

Vásáry István a következő sürgönyt olvasta fel ezután:

„Vásáry polgármester

Debrecen
Hungary

Béry István végrendeletének felbontásán megjelentem. Debrecen új aranykorszakához szívből gratulálok
Pelényi követ

A harmadik sürgöny így hangzott:

„Debrecen city

Hungary

18 millió dollár tőke és 273.504 dollár kamat a város rendelkezésére áll. Utasítást kérünk felhasználás mikéntjéről.

Chase National Bank
of Washington

Tomboló jelenetek az értekezleten

Mikor a polgármester kimerülten leült, olyan jelenet következett, amelyet szavakkal leírni sem lehet.

Mintha tomboló farsangi mámor tört volna ki a megjelenteken: ölelések-csókolások egymást, extatikus zokogórohajok szívszorító zenéje keveredett a kacagó öröm harsogásával.

A tomboló hangzavar majdnem szétörte a terem falát. Voltak, akik a székre ugrottak fel és torkukszakadtából éljeneztek.

Vay főispán Gombosi Zoltánt tartotta átölelve, Tervey Tamás Bernfeld Sámuellel forrt össze, Fényes Jenő és Nagy István dr. egymás vállára borulva könnyeztek, Nagy Lajos Borcsa Mihálylyal ölekezett, Vásáry István Zöld Aladár kezét szorongatta, Hegymegi Kiss Pál pedig karonfogta Ruffy Vargha Kálmánt, Juhász Nagy Sándor kezét nyújtott Hadházy Zsigmondnak.

Teljes félórát tartott, míg a zaj

Utólérhetetlen

Aszmann

Fehérnemű specialista

Izlésben és minőségben vezetnek a

Rózsa Áruház

női felöltő, kosztüm és ruhaujdonságai.

LEGMÉRSEKELTEBB szigoruan szabott árak!

Bika szállóval szemben.

annyira elült, hogy az értekezletet folytatni lehetett. Zöld József emelkedett szólásra.

Mire fordítsa a pénzt a város?

— A rendkívüli tanácsülés javaslatát referálok — mond a. Hivatalos árfolyamon Béry András hagyományára körülbelül 67 millió pengőt ér.

A város adóssága most 45 millió pengő, miután azonban a Speyer-kötvények ára zuhant 25 millió pengővel minden adósságunkat kifizethetjük és a városi szót azonnal a felére szállíthatjuk le.

(Óriási taps és éljenzés.) Mivel az áldott emlékü örökhagyó kívánságait feltélenül be kell tartanunk, indítványozom a város vezetősege nevében, hogy a fennmaradó összegből

egy éven belül felépítjük az új hatemeletes városházát

négy millió költséggel,

a földalatti villámot

a vasutól a klinikáig két millióért,

a vásárcsarnokot

5 millióért, az

erdei 400 szobás luxusgyógy-szállót

6 millióért,

csatornázzuk és felszereljük a külsőségeket

8 millióért,

a hortobágyi száz szobás vadász-kasélyt egy millióért.

Ezenfelül a debreceni ipar és kereskedelem 3—3 millió pengő kamamentes kölcsönt kapjon. Az új városháza 250 méter magas acéltornyában felállíthatunk

egy 200 kilowattos rádióállomást

3 millióért. Miután a krema órium hasznavehetetlenül hever, egy millió költséggel átalakítjuk Béry István mauzoleumává s a csúcsán

10 millió gyeriárfényű világító-tornyot helyezünk el

Béry emlékére. A Hortobágy folyó medrét 3 millió költséggel hajózhatóvá tesszük, összekapcsoljuk a Tiszával és

a kádarsai csárdánál kiépítjük a kikötőt.

A debreceni héten

ezer szegény menyegzőny kapjon ezer-ezer pengő értékű ke-lengyét

egy millió pengő értékben.

300.000 pengőért nyaralóotthon-t építetünk az erdőn a debreceni újságíróknak, ugyanennyit szánunk a Csokonai színház teljes modernizálására, 400.00 pengő: Kúthy Sándor kap idegenforgalmi propagandára. A legutolsó millió pengőért pedig 4 százméteres óriásmedencét, 6 színes világító szökőkutát és 1000 új kabint csináltatunk a strandon.

Egy emberkén: ugrott talpra az értekezlet valamennyi tagja.

— Elfogadjuk! Elfogadjuk!

Tomboló helyeslés reszkettette a levegőt. Néhányan az izgalomtól elájultak.

Mit sajnál Vásáry polgármester?

Vay főispán csengőjével csak hosszú idő múlva tudott rendet teremteni.

— Bejelen'em, hogy kedd délelőtt a kisgyűlés, kedd délután a közgyűlés elé visszük az értekezlet anyagát, hogy záros határidőn belül meginduljon a munka, amely a szépség, a bőség és a boldogság városává varázsolja majd Debrecent.

Ujabb éljen-orkánok zúgtak fel,

majd az értekezlet résztvevői 8 óra-
kor lelkes felhevültséggel hagyták el a Városháza épületét, ahol újból bebizonyult, hogy ebben a modern, hitelen korban is történnek még csodák.

Az újságírók körülverték a távozni készülő Vásáry polgármestert és megkérdezték, hogy mit érzett, mikor a sürgönyöket elolvasta.

— Kimondhatatlan érzés volt! — felelte a jövőző Debrecen Metropolis kitűnő polgármestere. Egyszerre teli tüdőből énekelni kezdtem a Rákóczi-indulót. Nem is tudom, hogy meddig tartott a szédítő kéjmámor, csak azt sajnálom, hogy ez az eset ajáért isilirpá sadró

A debreceni iskolák képviselői az olasz nyelvnek intenzívebb tanítása mellett foglaltak állást

A társadalom körében ismételtén azzal a kívánsággal fordultak a Monti Körhöz, hogy tegyen kezdeményezést az olasz nyelv tanítására minél több középiskolába való bevezetésére iránt. Ennek az óhajnak engedve, a Monti Kör a helybeli középiskolák és a két kereskedelmi iskola igazgatóit, társadalmi egyesületeket és érdekelte szülőket tegnap délután 5 órára a városházára értekezletre hívta össze. Csobán Endre főlevéltáros, a Monti Kör elnöke a megjelentek üdvözlése és az akció megokolása után felolvastatta a határozati javaslatot, amelyet Hóman Bálint kultuszminiszter elé kívánnak terjeszteni. A javaslat a Magyar- és Olaszország között egyre szorosabbra fonódó politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatokra tekintettel azt kéri, hogy az olasz nyelv a franciához hasonlóan foglalja el a mostani középiskolai reformmal kapcsolatosan azt a helyet, amelyet az említett kapcsolatok alapján megérdemel. Ezt a javaslatot a jelenlevők egyhangú lelkesedéssel tették magukévá. Az első felszólaló Ady Lajos tankerületi főigazgató, mindenben helyeselte az akciót, hivatkozott arra, hogy Magyarország kereskedelme a Levante felé irányul és fog irányulni egyre nagyobb mértékben, itt pedig az olasz nyelv a nemzetközi érintkezés nyelve, te-

hát a gazdasági érdekek is az olasz nyelv intenzívebb tanítása mellett szólnak. Vitéz Bessenyei Lajos azt kívánja, hogy az olasz a franciával és az angolnal legalább egyenlő elbánásban részesüljön. Tasnády Kardoss Gyula kívánatosnak tartja, hogy a kereskedelmi iskolák is tanítsák az olasz nyelvet. Demény Géza altábornagy és Kovássy Kálmán, a MANSZ képviselője szintén támogatják a mozgalmat. Mellau Márton szerint a leányiskolákban is helyet kell adni az olasz nyelvnek. Dr. Kardos László közölte, hogy a zsidó reálgimnázium szülői értekezlete már hónapokkal ezelőtt kívánta az olasz nyelv tanítását. Együttal azt az indítványt tette, hogy az értekezlet kérje meg a kultuszminisztert a nyáron tanárok részére tartandó olasz tanfolyam rendezésére, hogy minél hamarabb és minél nagyobb mértékben meg lehessen oldani az olasz nyelvnek a középiskolákban tanítása kérdését.

Végül a jelenvöltek felkérték Ady Lajos főigazgatót, hogy kívánságukat a közoktatási miniszter előtt tolmácsolja, a Monti Kört pedig arra, hogy ez ügyben országos akciót kezdjen.

A FÜGGETLEN UJSÁG
hirdetési mindig eredményesek!

Nagyerdei Vigadó

a húsvéti ünnepek alatt

NYITVA!

KISS JÓSKA cigányzenekara.

Legyen meggyőződve

hogy

Ha valami jó
Ha valami szép
Ha valami finom
Ha valami divatos
Ha valami olcsó

az „HAVAS“-tól való

Gyászrovat

Nagy részvét mellett temették el tegnap délután a Köztemetőben özv. Schlotter Pálné, szül. Szilágyi Máriát, a debreceni úri társadalom közismert és kedvelt tagját. Hosszas szenvedés után, 83 éves korában halt meg. Elhunyt a Schlotter-, Dóczy-, Nagy- és Szilágyi-családokat borította gyászba. Temetését Fehértói temetkezési vállalata rendezte.

Idős Molnár József vendéglős 67 éves korában elhunyt. Temetése április 1-én, húsvét vasárnapján délután 3 órakor a Köztemető II/a. számú ravatalozójából lesz a református egyház szertartása szerint tartandó ima után. Lakás: Veres ucca 11. Temetését Fehértói temetkezési vállalata rendezte.

Nagy Mária ifjú életének 20. évében elhunyt. Temetése április 2-án, húsvét hétfőjén délután 3 órakor a Köztemető díszravatalozójából lesz a református egyház szertartása szerint tartandó ima után. Lakás: Csapó ucca 87. Temetését Fehértói temetkezési vállalata rendezte.

Horváth Béluska temetését április 2-án délután Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Özv. Kiss Gáborné Harsányi Zsuzsanna 56-ik évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemetőben Dankó temetkezési vállalat rendezésében.

Gajdos László temetése szombaton délután fél 5 órakor volt a Köztemetőben Dankó temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth u. 3.

Ivaskó András temetése szombaton délután 2 órakor volt a Köztemetőben Dankó temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth u. 3.

DANKÓ temetkezési vállalat

Debrecen, Kossuth u. 3.

Temetések, exhumálások, szállítások. Díjtalan költségvetés. Kedvező fizetési feltételek.

Fele a gondja, ha gyász esetben Fehértói temetkezési vállalatánál vásárol. Degenfeld-tér 4. Kérjen ajánlatot!

Idény legnagyobb ujdonságai!

Matt selyem blúz
Sottis csipke blúz
Garbó kötőruha
Habselyem pongyola
Heinzelmann sporting

mind

„HAVAS“-nál kapható

25 magyart kiűztek a csehek

A legnagyobb nyomorban érkeztek Debrecenbe a kiűzöttek

Néhány nappal ezelőtt a csehek huszonöt magyar embert tettek át a magyar határon Vásárosnaménynál. Mind a huszonöt embertől elszedték összes irataikat és pénzüket, úgy hogy azok most a legnagyobb nyomorban érkeztek meg Debrecenbe. A határon áttett

emberek Munkácsról és Nagyszőlősről valók, de egyikük sem tudja, miért toloncolták ki őket a csehek. A magyar hatóságok most diplomáciai úton kérdezik meg a csehek, hogy miért tették át a határon a huszonöt embert.

Dr. Kupás Sándor már nem ragaszkodik ahhoz a vallomáshoz, hogy csak 10000 pengőt sikkasztott volna

Dr. Preinészberger Jenő vizsgálóbíró szombaton előzetesen kihallgatta dr. Kupás Sándort, aminek során a sikkasztó már nem ragaszkodott olyan erősen, mint a rendőrségen, ahhoz a vallomáshoz, hogy nem sikkasztott többet, mint 10,000 pengőt. A lefoglalt iratokon levő aláírásait elismerte. Dr. Kupás Sándor vizsgálóbírói ki-

hallgatása után ügyvédje útján szabadlábra helyezését kérte.

A városnál most kiterjesztették a vizsgálatokat mindamaz ügyosztályok illető munkakörére, amelyeknél dr. Kupás dolgozott, hogy ezekben is nem követett-e el valami szabálytalanságot vagy visszaélést.

FIGYELJE A NEGY SARKOT!!!

Lélek, szív és tehetség lobog a debreceni műkedvelők játékában

A Független Ujság által rendezett versenyen húsvétkor a Hármaskerti Kispolgárok Olvasóköre, a Kerekestelepi Olvasókör és a KIE gárdái tesznek bizonyoságot elhivatottságukról

A Független Ujság páratlan sikerű műkedvelő-versenyének keretében húsvét vasárnapján három előadás lesz.

A Hármaskerti Kispolgárok Olvasókörének műkedvelő gárdája délután pontosan 4 órai kezdettel a Falu rosszát adja elő. A kör helyisége Létai út 26. sz. alatt van. A kitiűnő együttes a legnagyobb ambícióval készült a verseny-előadásra és egészen bizonyosan nagy sikert aratnak. Belépődíj nincs, de önkéntes adományokat köszönettel fogadnak. Előadás után tánc.

Ugyancsak a Falu rosszát adják elő vasárnap este 8 órai kezdettel a Kerekestelepi Polgári Olvasókör derék műkedvelői is. Ez a gárda is jó hírű műkedvelő együttes, szorgalmasan próbálták a darabot és a siker legteljesebb reményével néznek az előadás elé. Az előadás után itt is tánc lesz.

A Keresztény Ifjúsági Egyesület műkedvelő csoportja szintén vasárnap este 8 órai kezdettel rendezi verseny-előadását a Royal nagytermében. A Tüzek az éjszakában című nagyszerű színművet adják elő. A fiatal együttes a legnagyobb buzgalommal készül erre az előadásra.

Nagyban készül verseny-előadására a Világítási Vállalat műkedvelő gárdája is. Az önképzőkör színpadán serényen próbálják Gárdonyi Géza legnagyobb sikerű színdarabját, a Bort.

Ez az együttes leginkább kabaréműsört szokott játszani, most annál keményebben dolgoznak a háromfelvonásos darab próbáin. Minden egyes szereplő a legnagyobb lelkesedéssel készül szerepére. Nincsen féltékenység a nagy szereplők iránt, a legkisebb szerep ellátója is fontosnak tartja pozícióját és alaposan kidolgozza szerepét. A legjobb összjátékra törekszenek, ami a legnagyobb ritkaság. A zsűri és a közönség ezen az előadáson megismer-

hetséges komikával: Menyhért Margittal. Minden szava, minden mozdulata élet!

A Világítási Vállalat a Máv. Egyetértés dísztermében április 7-én, szombaton este 7 órai kezdettel tartja előadását.

„A bor” a következő szereposztásban kerül színre: Baracs Imre Csobán Imre, Baracs Matyi Harl Antal, Baracsné Sznyog Juli Harl Vilma, Jancsi, Baracs Imre fia Rozgonyi Bandi, özv. Szunyogné, Juli anyja Menyhért Margit, Szunyog Rozi Hankovszky Matild, Eszter, özvegy asszony Debreceni Eta, Pákozdi Mihály Sári Viktor, Göre Gábor bíró Debreceni Károly, Durbints Pál esküdt Prém János, Kátsa, Bige, Tepszi cigányok Boldizsár László, Tarca Bertalan, Török Levente, Czeglédi Pál kovács Páyer Károly, Zsuzsi, Eszter cseléde Trencsényi Margit, Egy kis fiú Csobán Il-dikó, Kocsis Eged József, Kisbíró Varga Sándor. Nép, főképen asszonyok és gyermekek.

A darabot Csobán Imre rendezte. Belépődíj ára 80, 60 és 40 fillér. Előadás után reggeli tánc. Jegyek előjegyezhetők a Batthyány uccai üzletben és a központi irodában (gázgyár). Telefon 28-75.

Vasárnap, április 8-án este 8 órai kezdettel a Royal nagytermében rendezik versenyelőadását a kabaré-csoport keretében a Debreceni Regös Leventék műkedvelő csoportja.

A Leventék kabaréelőadásainak állandó és lelkes közönsége van, akik azt állítják, hogy nincs jobb műkedvelő kabaréegyüttes Debrecenben, mint a Levente-együttes.

Szorgalmasan próbálják a műsört, mert formás, jól pergő előadással kívánják a közönség elé állítani. Változatos a műsoruk is, felöllelnek benne min-

Ne legyen ellensége önmagának!

Harisnyát
Kesztyűt
Fehérneműt
Kötöttárút

csak

„HAVAS“-tól vegyen

Tudják, hogy erős versenytársaik vannak a kabaré-csoportban, ez annál erősebb próbákra serkenti őket és biztos, hogy szép előadásban gyönyörködik majd a zsűri és a közönség.

A következő műsor kerül színre:

1. Nyitány. Játssza a Regös zenekar. 2. Gyula diák: Mementó. Szavalja Borköles Jenő. 3. Mandolin szóló. Előadja Durkó István. 4. Szilágyi Béla: „Meghalt az Isten.” Drámai jelenet 1 felvonásban. Előadják: Zajzon Gergely székelyacsádi ref. pap Zs. Márton László, Lázár, a fia Durkó István, Csutak Andrásné, Mária, leánya Lászlófy Olga, Vajna Mócsi, harangozó fia László Lajos, Deák Dénes tanító M. Borsos Ernő, Czenk Lajos, magyar nemzeti főhadnagy, Homonnai Tibor (Harl), — Popescu oláh kapitány Schwarcz Sándor, 2 oláh baka. 5. Gitáron játszik Homonnai Tibor. 6. Stepp tánc. Előadja M. Borsos Ernő, gitáron kíséri Durkó István. 7. Női Károly: „Lélekidomár”. Vigjáték egy felvonásban. Előadják: Vágó Schwarcz Sándor, Vágóné Lászlófy Olga, Zsindely Homonnai Tibor (Harl), Salgó Durkó István, Táncosné Boróczy Gizike, Szegő Borsos Ernő. 8. Dalol: Márkus Tibor, zongorán kíséri Turchányi Jenő. 9. Juhász Géza: Az utolsó roham; Három huszár, Szilveszteri szám. Szavalja Borköles Jenő. 10. Kuplé. Előadja Schwarcz Sándor. 11. Női Károly: „Nyul.” Bohózat 1 felvonásban. Előadják: Süveg Schwarcz Sándor, Süvegné Boróczy Gizike, Székér Durkó István, Szobalány Lászlófy Olga, Berger Fekete Béla (Schwarcz), Hordár M. Borsos Ernő. 12. Jazz quartett. Előadják: Durkó István, Turchányi Jenő, Borsos Ernő, Békési Zoltán. Műsor után tánc.

— Féláru utazás a Szegedi Ipari Vásárra. Május 20-án kezdődik és 27-ig tart a Szegedi Ipari Vásár. A Délvidék kézműiparosságának ezen nagyszabású megmozdulása iránt annál is inkább nagy az érdeklődés, mert most adják át rendeltetésének az eddigi vásárterülettel összekapcsolt új kiállítási csarnokot. A vásárra a kereskedelemügyi miniszter a Máv. és a Szeged-Csanádi Vasút vonalain ötvenszázalékos vasúti utazási kedvezményt engedélyezett. Hasonlóképpen féláru utazást engedélyezett a MFTR igazgatósága is a szolnok-szegedi tiszai szakaszon. A vásárral kapcsolatos mindennemű kérdésre készséggel ad felvilágosítást a Szegedi Ipari Vásár irodája: Szeged, Horváth Mihály u. 3. Telefon: 14-15.

Bümulatbaejtő olcsó árainkat,

kizárólag csak vevőinknek áruljuk el.

„HAVAS” Harisnyaház

Bádogos ucca 1.

HUSVÉTI kölnivizek

parfömök, likőresenciák
legolcsóbban a
REKLÁM ILLATSZERTÁRBAN
Csapó ucca 29. szám.

**Megverte az apát a fiú,
aki nem kapott hozományt?**

Érdekes pert tárgyalt most a debreceni járásbíró dr. Fábán járásbíró. Apa és fia állott egymással szemben a bíróság előtt egy egészen szokatlan ügyben. Kerekes Géza hajdusámsóni gazdálkodó indított pert édesapja, Kerekes György ellen, mert az apa a fiu házasságának idején nem adta át a megígért — hozományt.

A bíróság előtt előadta Kerekes Géza, hogy édesapja nemcsak neki, de mindkét fiutestvéreinek ígért „hozományt”. Amikor a két testvére megnősült, mindegyik kapott néhány tehenet, disznót és néhány hold földet. Amikor azonban őreá került a sor, az apa me-reven elzárkózott az elől, hogy hozományt adjon. Ezt különösen azért panasolta el a fiatal gazdálkodó, mert az apja ígéréteinek beváltásában bizva vette feleségül a falu egyik legszebb lányát.

A bíróság előtt kihallgatták Kerekes Györgyöt is, aki elmondta, hogy ő soha sem ígért Géza nevű fiának hozományt. Később azonban visszavonta ezt a kijelentését és elmondta, hogy tényleg ígért disznókat, teheneket és a földet a fiúnak, ha megnősül, de valami olyasmi történt, ami miatt nem teljesítette ígéréteit. A bíróság kérdéseire előadta, hogy a fiu egy ízben megtámadta őt, letéperte és bottal véresre verte.

Ezzel szemben Kerekes Géza azt állította, hogy nem ő támadta meg az apját, hanem az apja rohant rá egy bottal a kezében. Ő csupán védekezett.

A bíróság még nem hozott ítéletet az ügyben, hanem új tanúk kihallgatását elrendelve, a tárgyalást elhalasztotta.

**Rövid interjú a kereskedőkkel
a húsvét előtt volt forgalomról**

A húsvét hétében mutatkozó forgalommal kapcsolatban kérdést intéztünk néhány debreceni kereskedőhöz s a következő válaszokat kaptuk:

Női ruhakereskedő:

— Határozottan volt valami emelkedés az elmúlt hetekben, bár nem annyi, mint az elmúlt esztendőben.

Férfi ruhakereskedő:

— Az a baj, hogy a hónap végére érkezett el húsvét. Kinek van ilyenkor pénze? Habár az is igaz, hogy a férfiak a húsvéti ünnepekre való ruhavásárlásokat már két-három héttel az ünnep előtt szokták bevégezni, most azonban az a látszat, mintha mindenki a tavalyi ruhájában ünnepelne.

Gyermekruhakereskedő:

— Kitűnő volt a húsvét előtti hét. A forgalom sokszorosán felülmulta a tavalyit. A legjobb reményekkel nézünk az év többi hónapjai elé.

Könyvkereskedő:

— A legkétségbeejtőbb egyhangúság előzte meg nálunk az ünnepet. Nemhogy emelkedett volna, de még csökkent talán a forgalom.

Ékszerész:

— Valami keveset emelkedett a forgalom. Egészen keveset, de ennek talán az az oka, hogy a hónap végére esett a húsvét.

Divatárkereskedő:

— Hát volt egy kis forgalom, nem sok ugyan, de amennyi volt, az is jól jött. De mennyivel több lett volna, ha elseje utánra esett volna a húsvét!...

Cukorkakereskedő:

— Szombat délig alig volt valami forgalom üzletünkben. Szombat déltől kezdve emelkedni kezdett a forgalom s azt reméljük, hogy miután húsvét ünnepén is nyitva tartjuk üzleteinket, a forgalmunk fokozódni fog.

Ékszerek, órák

nagy vásártételekben. Készítése, javítása meglepően olcsón Frisch József ékszerész Szent Anna ucca 5 szám.

**A revízió mindig aktuális,
mert a békeszerződések
igazságtalanságokat teremtettek!**

— hirdeti Mussolini

Páris, március 31. A Petit Soir Mussolini nyilatkozatát közli a francia-olasz viszonyról és a politikai helyzetéről. Mussolini hangzottatta, hogy Franciaország és Olaszország között a légkör javult.

A Duce az általános világhelyzetet nem tartja katasztrofálisnak és nem hisz küszöbön álló háborúban.

— A fasiszta kormány semmi esetre sem fogja a tüzet előidézni — mondotta Mussolini, majd rátért a Rómában aláírt jegyzőkönyvek jelentőségének magyarázatára s hangzottatta, hogy a római egyezmény a középeurópai együttműködés kezdetét jelenti.

Arra a kérdésre, hogyan vélekedik a békeszerződések revíziójáról, Mussolini a következőket mondotta:

— A revízió mindig aktuális, főleg azoknak az országoknak, amelyek a határmegállapodásokat sínylik. A békeszerződések igazságtalanságokat teremtettek. A szerződéseket aláírásukkor egyáltalában nem tekintették örökéltűeknek. Nem gondolkozott róluk így Franciaország, de még Benes és Masaryk is kijelentette annakidején, hogy bizonyos feltételek mellett, politikai és gazdasági kiegyenlítés feltételezésével, a revízió kérdését fontolóra lehet venni.

**VITARIUS ujonnan bevezetett
ernyői szenzációk. ● PIAC-U. 16.****Elesen szembefordult
a nyilaskeresztesekkel
a Verböczy bajtársi
egyesület**

Budapest, január 31. A budapesti jogászok „Verböczy” bajtársi egyesülete rendkívül élesen állást foglalt nyilaskeresztes mozgalom ellen. Az egyesület vezetőségének hivatalos közleménye szerint a Turul-szövetség mindenkor éberrel vigyáz arra, hogy az ifjúság megmozdulásait ne használhassák ki a politikai pártok. Annál nagyobb ellen-szenvvel látja az ifjúság, hogy a Meskó-féle nyilaskeresztes párt az egyetem falai közé is beürakodik és az ifjúság céltudatos megmozdulását igyekszik — ha kell, idegen elemek felvonulását is — szélsőséges kirobbanásokba vezetni.

A jogászok Verböczy bajtársi egyesületének törzsfői tábora mélyen elítélte a nyilaskeresztes párt diákpolitikai próbálkozásait és egyhangú határozata értelmében a Verböczy bajtársi egyesület kötelékébe tartozó bajtársak a nyilaskeresztes pártnak nem lehetnek tagjai és annak semmiféle megmozdulásában részt nem vehetnek.

Az a néhány bajtárs, aki a nyilaskeresztes mozgalomban résztvett, nyolc napon belül becsületstóra köteles nyi-

latkozni, hogy a párt társaságától megváljak, illetőleg azzal mindennemű összeköttetést megszakítsák. Ellenkező esetben az egyesület tagjai scrából törlik.

Ugy értesültünk, hogy ezt a határozatot a Turul Szövetség fővezérsege és a többi diákszervezetek is magukévé fogják tenni.

**Ha onduláztatni fog a Divába
Nem dobja ki a pénzt hiába
HATVAN UCCA 6.**

— A húsvét hétfőjére eső sertesvásár kedden, április 3-án lesz. A városi I. fokú közigazgatási hatóság úgy intézkedett, hogy az 1934. évi április hó 2-re (húsvét hétfő) eső heti sertesvásár a lő-és szarvasmarhával egyidejűleg április hó 3-án, kedden lesz megtartva.

**Idegenforgalmi tanfolyam
az egyetemen**

A Debreceni Héttel kapcsolatban várható nagy idegenforgalom, de Magyarország mindinkább fejlődő idegenforgalma indította a debreceni egyetemet arra, hogy a Földrajzi Intézet keretében idegenforgalmi kurzust rendezzen. A tanfolyam előadásait a Déri-múzeum dísztermében és a Földrajzi Intézet előadótermében (Központi Épület) tartják meg.

A tanfolyam résztvevőinek száma 30-ra van korlátozva. Felvételt írásban jelentkezhetik az, aki erett-ségi bizonyítvánnyal rendelkezik, legalább egy idegen nyelvet jól bír és esetleg már utazott külföldön.

A fenti adatokat részletesen tartalmazó jelentkezési írat az egyetem központi épületének kapusánál teendő le április hó 3-ig. Nem egyetemi hallgatók 20 pengő tandíjat fizetnek. A tanfolyam eredményes befejezéséről a jelentkezők bizonylatot kapnak, mely idegenvezetésre jogosít és előnyt jelent a jövő iskolaévben tartandó magasabb tanfolyamra.

— A törvényhatósági mezőgazdasági bizottsági választások. A kormányrendelet szerint április hó 15-ig kell megejteni a törvényhatósági mezőgazdasági bizottsági tagválasztásokat. A polgármester most intézkedett az ügyben s a választás idejét április 15-ben jelölte ki s annak vezetésével dr. Vass Károly tb. főjegyzőt bízta meg. A választási névjegyzékben 8189 választó van. A polgármester megkereste a gazdasági érdekképviseleteket, hogy a bizottsági tagsági helyekre a jelölést ejtsék meg. Ez érdekeltségek: a Mezőgazdasági Kamara, a Gazdasági Egyesület, a Polgári és Gazda Kör, a Földmunkások Szövetsége, a Kertészeti Egyesület és a Gyümölcsfaültetők Egyesülete. Most 20 rendes és 20 póttagot választanak.

Uránia

Telefon 32-51.

A legújabb magyar világsiker!

Gárdonyi Géza remekművének filmváltozata

IDA REGÉNYE

Főszereplők: ÁGAI IRÉN,
RAJNAY GÁBOR,
JÁVOR PÁL,
TURAY IDA.

Előadások kezdete húsvétvasárnapján és hétfőjén 3, 5, 7 és 9 órakor

**E nagyszerű filmek megtekintése fogja ünnepét teljessé tenni,
ezért siessen jegyét biztosítani!**

Apolló

Telefon 27-62.

Egy érdekes filmattrakció

**A három
császár vadász**

megható békebeli katonatörténet.

Főszereplők: PAUL RICHTER,
GRIT HAID,
FRITZ KAMPERS,
ELSE ELSTER,
ERMA MORENA.

Kedden: 5, 7 és 9 órakor.

Segítség a nagyothallónak

A SIEMENS-PHONOPHOR
ujrendszerű villamos készülék. * Díjtalan felülvizsgálat.
Siemens, Budapest Ul., Ngymező u. 4.

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap
Szerkesztősége és kiadóhivatala:
Ferenc József út 49. Telefon:
32-12.

Felolvasó szerkesztő: Farkas Lajos.
Előfizetési ár: egész évre 26.—,
félévre 14.—, negyedévre 7.—,
egy óra 2.40 pengő. Külföldre
ennek a kétszerese. Egyes szám
ára hétköznap 10 fillér, vasár-
nap 20 fillér.

Mindentudó

társ: Húsvétvasárnap, róm. kath.: Húsvétvasárnap, izr.: 5694 Nizan 16. Pas. 2.
Holnap: 1934. április 2. Hétfő: Protestáns: Húsvéthétfő, róm. kath.: Húsvéthétfő, izr.: 5694 Nizan 17.

Holnapután: 1934. április 3. Kedd. Protestáns: Kereszt, róm. kath.: Richárd ptk. izr.: 5694 Nizan 18.

A polgármester fogad: Magánügyekben hétfőn és csütörtökön délelőtt 11 órától 1 óráig, közügyekben kedd és péntek ki-
vételével minden nap délelőtt 11 órától 1 óráig.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

Mentők, tűzoltók, telefon: 04.

IDŐJÓSLÁS:

Keleti, északkeleti szél, változó felhőzet, egyes helyeken kisebb záporosók, a hőmérséklet nem változik lényegesen.
Ma: 1934. április 1. Vasárnap. Protestáns:

A BUDAPESTI RÁDIÓ MŰSORA

VASÁRNAP, április 1.

8.30: Hírek, 9-9.55-ig: Református istentisztelet a Kálvintéri templomból. Prédikál dr. Ravasz László püspök. — 10-11.15-ig: Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi plébániatemplomból. — Szentbeszédet mond Zadravetz István püspök. 11.30-12.30-ig: Evangélikus istentisztelet a bécsikaputéri templomból. Prédikál dr. Varsányi Mátyás. 12.35: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 12.40: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos. 2: Hanglemezek. 3: Varga Ernő: A tudomány műhelyeitől a gyakorlatig. 3.45: Budapesti Koncert Szalonzenekar. 4.30: A Szent Korona viszontagságai. Dr. Asztalos Miklós előadása. (Közművelődési

előadásorozat.) 5: A szalonzenekar műsorának folytatása. 5.30: Surányi Miklós felolvasása. Laikus csevegés a gép és az ember harcáról. 6: Magyar Imre és cigányzenekara. 7: Sporteredmények. 7.25: Operatársulatok. Előadja a Budapesti Hangverseny Zenekar, Nagy Margit és ifj. Toronyi Gyula. Vezényel Fridl Frigyes. 8.45: Hírek, sport- és löversenyeredmények. 9: Színműelőadás a Studióból Szegény Mavrier. Vígjáték 3 felvonásban. Irta René Fauchois. Fordította Góth Sándor. Rendező Odry Árpád. Utána körülbelül 10.45: Közvetítés a Gellért-szálló étteremből. A Pataky-jazz műsora.

HÉTFŐ, április 2.

8.30: Hírek, 9-9.55-ig: Unitárius istentisztelet a Koháry uccai templomból. Prédikál Józán Miklós püspöki vikárius. 10-11.10-ig: Egyházi ének, közös mise-
imák és szentbeszéd a Regnum Marianum kápolnájából. Szentbeszédet mond Jandik József. 11.15-12.15-ig: Görög-katolikus istentisztelet a Rózsák terén lévő gör. magyar plébániatemplomból. — Szentbeszédet mond dr. Sztankai Andor

A világhírű „KLEIN SZAPPANGYÁR”

„Yenky Lanolinos habzó borotvakréme”

a legkényesebb igényeket is kielégíti.

Ára: eredeti nagy tubusonként P 120

Kapható: minden gyógyszerárban, drogeriában, illatszertárban és szaküzletben.

s.-lelkész. 12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Polgár Tibor. Szünetben: Rádiókrónika. Elmondja Papp Jenő. 2: Magyar nóták. Előadja Sándor Mária, László Imre és Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara. Balázs Árpád és Fráter Lóránd dalai. 3.20: Altay Margit mesél. 4: Hangverseny. Közreműködik Csuka Béla (viola da gamba) és baryton (vilcía di bardone), Montag Vilmos (hegedű és mélyhegedű) és Spitzer Tamás (gordonka). 4.50: Öregszünk, uraim, öregszünk Szilárd János csevegése. 5.25: Közvetítés a húsvéti serlegdöntő lapdarugómérkőzés második félidejéről, az FTC-pályáról. Konferál Pluhár István. 6.30: Hanglemezek. 7.25: Egy régi műkedvelő emlékeiből. Szász Károly csevegése. 8: A bécsi rádióállomás műsorának közvetítése. Denevér, operett 3 felvonásban. Egy francia vígjáték után írta Hafner és Geneé. Zenéjét szerlette Strauss János. Vezényel Rie-

ding. Közreműködik a Bécsi Filharmonikusok, valamint az állami Operaház énekkara. A II. felv. után körülbelül 10.10: Sport- és löversenyeredmények. Az előadás után körülbelül 11: Hírek. 11.15: Közvetítés a Keszei-étteremből. A Bachmann szalonkivittett műsora.

KEDD, április 3.

6.45: Torna: Utána: Hanglemezek. — 10: 1. Sven Hedín és a magyarok. 2. Húsvét körüli népszokások. (Felolvasás.) Közben: Hanglemezek. 12.05: Halasi Nyilas Pista és cigányzenekara. 1.30: A m. kir. Mária Terézia 1-ső honvédegyalogezred zenekara. Vezényel Fricsay Richárd. 4: Asszonyok tanácsadója (Arányi Mária előadása). 5: A nyugtalan Balán. Csizsár Béla előadása. 5.30: Közvetítés a Rajna-cukrászdából. Kalmár-Rezső-Balázs László szalonkivittettjének műsora. 6.15: A világ mezőgazdái Magyarországon. Dr. Schandl Károly előadása. 6.30: Csillery B. hegedű zongora kísérettel. 7.10: Megjön az alázat. Dallos Sándor elbeszélése. 7.40: Hanglemezek. Közben: 8: Rádió a rádióról. 9: Itt a tavasz. Tamás Ernő csevegése. 9.30: Hírek. 9.45: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Rajter Lajos. Közben kb.: 10.10: Időjárásjelentés. 11: M. Tafaneli franciayelvű előadása: L'ame hongroise. 11.15: Közvetítés a Baross-kávéházából. Rácz Béla cigányzenekara muzsikál, Lipóczy József énekel.

ÓVÁS:

Több oldalról értesültünk arról, hogy a városban és környékén házalók és egyes kis vegyeskereskedők „SIDOL” név alatt egy silány minőségű kimért fémtisztítót adnak el. Az ilyen silány minőségű utáztatoknak az a rendkívül kellemetlen saját-sága van, hogy a készítőkhöz nem érteke folytán olyan káros hatású vegyszereket tartalmaz, amelyek nemcsak az anyaggal tisztított tárgyakat támadják meg, hanem a körmeiket is és kimarathatók, hogy esetleg bőrbajokat is okoznak.

Tisztelt Háziasszony! Önnek nincs szüksége arra, hogy ilyen ismeretlen, silány fémtisztítót vásároljon; amikor az évtizedek óta Ön által ismert és elismert „SIDOL” fémtisztítót is már

20 fillérért

eredeti kis üvegben kaphatja!

Ne tegye ki magát azoknak a veszélyeknek, melyekkel egyes ártalmas készítmények használata jár!

Igaz, hogy a SIDOL a bevásárlásnál néhány fillérért drágább, mint ezek a silány áruk, de a használatban mégis olcsó, mert rendkívül kiadós és egy kis üveg 20 filleres SIDOL többet ér, mint a Sidolként eladott kimért, silány áruból egy fél liter! Ami pedig a fődolog: nem támadja meg a SIDOL a körmeiket és nem okoz bőrbetegségeket.

Minden eredeti SIDOL-üvegbe bele van préselve a „SIDOL” szó és rajta van a „SIDOL” címke, utasítson tehát vissza minden utáztatot, mert ne felejtse el tisztelet háziasszony, hogy

NEM MINDEN FÉMTISZTÍTÓ „SIDOL”.

Götz Lipót Sidol vegytermékek gyára részvénytársaság Budapest VII.

— MDD 72 szalámi és felvágottak beszerezhetőek az eddigi olcsó árak mellett Paneth szalámigyár le-rakataiban.

— Istentisztelet a baptista imsházban. A Szappanos ucca 23. alatt levő imaházban vasárnap d. e. dél 9-től fél 10-ig imaíthat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció és urvacsoira, 11-12-ig vasárnapi iskola, délután 6-7-ig prédikáció és bemelegítés, fél 8-9-ig vallásosestély vegyeskar és zeneszámokkal. — Hétfőn d. e. fél 9-től fél 10-ig imaíthat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, délután 7-8-ig prédikáció, 8-9-ig vallásosestély.

— Az Első Magyar Altalános Biztosító Társaság debreceni főügynöksége irodahelyiségét Ferenc József út 26-28. (Városi bérház I. emele) helyezte át.

— A kéményseprőmesterek szakosztálya április hó 3-án, kedden délután 5 órakor az ipartestületben igen fontos ügyekben ülést tart.

— Cipők, garantált jó, olcsón kapható Nagy cipőüzletben, Degenfeld-

MEGHIVOM ÖNT

tekintse meg a most érkezett imprimé selyem és ruhaszövet különlegességeket raktáromon

Izlésben: felülmulhatatlan

finomságban: közismert olcsók

KLEIN DIVATHÁZ

(ECKER, KLEIN, SUGÁR.)

— Eljegyzés. Lax Margit (Miskolc), Keppich György jegyesek.

— Az egész család együtt van húsvét ünnepén! Készítsen szép családi képet Liener műtermében, Csapó ucca 1. szám alatt. Új fényképkiallítás a kirakatokban.

— Anstein svájci lelkész Debrecenben. Anstein svájci lelkész március 29-én érkezett Debrecenbe, mint dr. Veress István tamitképzőintézeti igazgató vendége, akinek régebbi ismeretség fűzi. Nagypénteken részt vett délelőtt a nagytemplomi istentiszteleten, amely után látogatást tett dr. Baltazár Dezső püspök-nél. Délután Csikesz Sándor egyetemi tanár, teológiai dékán kalauzolása mellett meglátogatta az egyetemet, a téli uszodát, az épülő stadiont. Mindenütt el volt ragadtatva attól a fejlődéstől, amelyet tapasztalt Debrecenben 1928-ban történt, utolsó, itteni időzése óta. Este 6 órakor az egyház tanácstermében dr. Baltazár Dezső püspök jelenlétében előadást tartott legutóbbi afrikai utjáról. Az érdekes előadást dr. Veress István igazgató tolmácsolta nagyszámú közönség előtt, amelynek nevében Uray Sándor lelkész köszönte meg a tanulságos, igazán szíveshöz szóló előadást. A következő nap, március 31-én lefényképezte a kollégium előtt a Zwingli és Kálvin emléktáblát, majd Méliusz-féle öreg liciumot, a gályarabok oszlopát, Bocskay szobrát. A kiváló vendég, a magyarok igaz barátja március 31-én utazott el Budapesten át egyenesen Triestbe, ahol, valamint több olasz városban előadást fog tartani afrikai utjáról. Innen, Debrecenből a legszébb emlékeket vitte magával.

Mindenkinek kell, hogy legyen a csuda jó és olcsó **Dr. Scholl-féle lábsó** Minden patikában és drogeriában 80 fillérért kapható.

— Felhívás. A debreceni négyévfolyamú fiú felsőkereskedelmi iskola, a régi Kereskedelmi Akadémia, pünkösdkor ünnepeli meg 75 éves fennállásának emlékét. Ebből az alkalomból az iskola régi emlékeiből az iskola épületében kiállítást rendez. Megkérjük az iskola barátait, hogyha az iskolára vonatkozó emlékeik vannak, ezeket bocsássák a kiállítás rendelkezésére. Az emlékekről nyugtát adunk és a kiállítás befejezése után köszönettel visszaszolgáltatjuk. A tárgyakat a fiú felső kereskedelmi iskola igazgatói irodájában, Debrecen Ferenc József ut 8. II. é. I. emelet veszik át.

— Még nem készt el Ön, hogy sorsjegyet megvegye, Püspöki palotában Szőlőst keresse, Szerencseszámait e héten átvégye. Hatvan ucca 1.

— Uj üzlet! Guttman vászonáruház. Babakelengyék, gyermekruhák eddig nem létező árakban kaphatók. Széchenyi ucca 3.

— Nagyszabású magyar műsoros és nótadélután rendez a Csapókeri Ref. Olvasókör. Vasárnap délután öt órakor a Csapókeri Református Olvasókör műkedvelő gárdája a Petőfi Dalkör közreműködésével nagyszabású magyar műsoros és nótadélután rendez, amelyen a dalkör vokálkvartettje szerepel. A pompásan összeállított műsoron szerepelnek egyébként a Petőfi Dalkör vokálkvartettje, Berta Mariska, Tóth Icuka, Tóth Margitka, Friedmann Sándor, Kolozsvári István, Székely Rózsika, Balogh István, Lucy István, Papp József, Márton János, Halmi Imre. A műsoron levő darabokat betanította és rendezte Papp Sándor, sugó Tóth Manőka.

— Üvegezést, ablakok gittelését felelősséggel heti 1 P részletfizetésre Tóth Gyula üvegező vállalat, Bocskay-tér 2. (DMKE mellett). Telefon: 32-87.

— Húsvétra legfinomabb pezsgők, likőrök, konyakok, rumok mélyen leszállított gyári árban kaphatók Lindenfeldnél, Degenfeld utca 7.

Tegye otthonát kellemessé, rendeztesse kertjét

ijf. Ábel Aladár

kereskedelmi műkertésszel

Piac ucca 87.

HÚSVÉTI VIRAGKOSARAK, RÓZSAFAK, cserepes és vágott VIRAGOK, • SIRRENDEZÉSEK, • MENYASSZONYI CSOKROK, CSEREPEK NÖVÉNYEK ATÜLTETÉSE, • VIRÁGFÖLD, STB. KAPHATÓK ÉS MEGRENDELHETŐK.

♦♦♦ KERTÉSZETI TELEP: SZÉCHENYI UCCA 72. ♦♦♦ VEVŐIM RÉSZÉRE KERTÉSZETI SZAKTANÁCS DÍJTALAN!

— Tavaszi fotoujdonságok megérkeztek. Berzéki fotoszaküzlet, Ferenc József út 38., udvarban.

— Rövid zongora, börgarnitúrák, úriszoba, háló, festmények, szalon-ütkör olcsón eladó. Csapó 16.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1909. ÁPRILIS 1. CSÜTÖRTÖK. A vízvezetési kutak végre elkészültek és most már meg lehet kezdeni a szivattyúzást.

A ref. egyházközség Simonffy Imre főgondnok és Dicsőfy József lelkész elnökségével ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy tízszázalék lesz az egyházi adókulcs.

Ünnepélyesen megnyitották a Kosuth szálloda ujonnan átalakított és berendezett helyiségeit, sőt a villanyvilágítást is bevezették. A tulajdonos Klein József.

1909. ÁPRILIS 2. PÉNTEK. A rendőrség váltóhamisítás miatt körözi a debreceni színház volt kiváló tagját, Rubos Árpádot.

Halász Sándor, a ref. gimnázium 13 éves növendéke, tornázás közben lezuhant a nyújtóról és olyan szerencsétlenül esett, hogy rövid szenvedés után meghalt.

1909. ÁPRILIS 3. SZOMBAT. Debrecenben rendkívül sokan ismerték Turai Farkas Pali nevű papagáját, amely 15 éves korában örökre elszenderedett. Ez a papagáj rendkívül híres és okos állat volt, folyékonyabban és értelmesebben beszélt, mint sok politikus, verseket szavalt és hosszú mondatokat vágott ki diskurálás közben. Alig két hete fellángolt benne a férfi, mert gazdájától megkérte a családnál tartózkodó német kisasszony kezét: „Te Farkas, elveszem azt a bonnet!” Mikor kosarat kapott, elhatározta, hogy örökre agglegény marad. Így is halt meg. Halálát a népszerű Turai Farkason kívül özvegy édesanyja gyászolja valamelyik délamerikai őserdőben.

1914. ÁPRILIS 1. SZERDA. Izsák Adolf állatorvos eljegyezte Feldmann Szerénkét.

A Debreceni Ügyvédjeltek Egye-

sülete közgyűlésén újból dr. H. Nagy Jenőt választotta elnökévé. Alelnök dr. Vásáry András, titkár dr. Aczél Jenő, pénztárnok dr. Balla Gerő, jegyző dr. Balázs Jenő, háznagy dr. Falk Tibor, könyvtárnok dr. Halász László.

1914. április 2. CSÜTÖRTÖK. Jankovics Béla kultuszminiszter kijelentette, hogy a debreceni egyetem két éven belül feltétlenül megnyílik.

1914. ÁPRILIS 3. PÉNTEK. Mirjam elnevezés alatt új cigarettát bocsátott ki a dohánygyövedék. Ára darabonként öt fillér.

Szuchán Róza megvette Hevesi Mihálytól a Darabos ucca 4. számú házat 10.200 koronáért.

Debrecenbe érkezett gróf Huy Károly pécsi lovassági felügyelő, hogy a 7. Vilmos huszárezrednél a szokásos évi szemlét megtartsa.

1924. ÁPRILIS 1. KEDD. Rendkívül meleg ünnepség keretében ülte meg Lippe József igazgató-tanító negyvenéves pályafutásának jubileumát. Az izraelita hitközség dísztermében lezajlott ünnepélyes szónoklatok sorát Baltazár Dezső püspök nyitotta meg. Partos Ferenc és Deutsch Kitty házasságot kötöttek.

1924. ÁPRILIS 2. SZERDA. Dr. Macdonald Webstert, a skót szabadevgyház küldmissziói titkárát, a magyarság nagy barátját a debreceni egyetem hittudományi karán díszdoktorrá avatták.

Tóth Ferencné szül. Sárváry Vilma, a debreceni járásbíróság egykori vezetőjének özvegye elhunyt.

1924. ÁPRILIS 3. CSÜTÖRTÖK. A világi utasítási vállalat múlt évi nyeresége 375 millió korona. Feldheim Imre posztóházában tavaszi szövetek méterenként már 300.000 koronáért kaphatók.

Vasárnap, húsvét első napján: „MATA-HARI”, izgalmas kém-dráma Grete Garbo, Ramon Novarro főszereplésével. — Megelőzi: „Charly, az álláshalmozó”. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

Hétfőn, húsvét másodnapján: „REJTÉLYES MERÉNYLET”, izgalmas kalanddráma Olga Brück, Harry Hardt főszereplésével. Megelőzi: „Magyar Világhíradó”. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

— Sodronyágybetét, sodronykerítés és vasbútorok olcsón készülnek Ottónál, Rákóczi ucca 13.

— מדי שני שאלמי ופולגות-תק beszerezhető az eddigi olcsó árak mellett Paneth szalámigyár lerakataiban.

— Magántisztviselők közgyűlése. Április 4-én este fél 9 órakor tartja a Magántisztviselők Szövetsége debreceni csoportja ezévi rendes közgyűlést, amelyre a tagokat ezúton is meghívja a vezetőség.

Ne feledje el....
..... csillárt
 mindig jobbat,
 mégis olcsón

Elektromosság

csillár rádió szaküzletben!

„ELECTRA” csillárgyár

gyári lerakata

Izzólampa! * Zsebelem!

DEBRECEN,
Piac u. 59.

— Nem azonos. Burger Béla debreceni fakereskedő annak közlését kéri, hogy nem azonos azzal a Burger Béla vidéki fakereskedővel, akiről egy hamisítványi ügygel kapcsolatban emlékeztek meg a debreceni lapok.

— Láta már, mit vásárolhat 1 fillérért a Csipkeszaküzletben? Nézze meg, csodálkozni fog! Hatvan ucca 1. Püspöki palota.

— Ismerjük meg hazánkat! Ezzel a címmel tart ünnep utáni kedden este 6 órakor az ipartestület dísztermében Springer József, a Magyar Túrlista Egyesület debreceni osztályának titkára rendkívül érdekesnek ígérkező előadást. Előadásában a túrisztikát fogja ismertetni a kiváló előadó. Előadását csodaszép vetített képek fogják kísélni.

— Mutassa meg rossz fogát Váry fogműtermében, Rothermere ucca 3.

— Kellemes meglepetésben van része a Szent Anna utcában sétáló hölgyközönségnek. A 2. szám alatti Béke Áruház finom szövetekkel és divatos selymekkel telt kirakata mindenkit megállásra készítet. A cég nevezetes időszerű olcsó árairol, és megbízható minőségű kelméiről.

Debreceni Első Takarékpénztár

Alapítási év: 1846.

Foglalkozik a banküzlet minden ágával

Kocsik
ujak javítottak minden alakban
Riesz kocsigyár
Debrecen, Hatvan ucca 58. sz.

Tűz a Piac uccán
Szilágyi Lajos üzletében

Két tűzoltó ajult el a füstben — 500 pengő a kár

Szombaton este háromnegyed 9 óra körül a Piac ucca 41. számú házban tűz keletkezett Szilágyi Lajos kézimunkauzletében. A házmester lett figyelmes az üzlet udvari ablakából előlő füstre, mire értesítette a Kossuth ucca sarkán posztoló rendőrt, aki azonnal telefonált a tűzoltóságra. Parancsra a két tűzoltó vezetővel egy motorosfecskendő vonult ki a helyszínre, de azonnal odaérkezett maga Rontsik Jenő tűzoltó-főparancsnok is.

Megállapították, hogy a tűz az üzlet hátsó részében levő galérián keletkezett. Annak ellenére, hogy a tűz nem is volt súlyos természetű, az oltás mégis csaknem két órát vett igénybe. Ennek az volt az oka, hogy a galéria legnehezebb

ben hozzáférhető részén támadt a tűz s oltás közben két tűzoltó rosszul is lett, akiket dr. Bocsik János mentőorvos részeseített első segélyben. Nemsokára megérkezett Szilágyi Lajos is, aki, amikor meglátta, hogy üzletében lobognak a lángok, annyira rosszul lett, hogy orvoshoz kellett vinni.

A kár egyébként nem nagy, csak a galérián felhalmozott pamut- és csipkeárak égtek el. Mintegy ötszáz pengő a kár, de ez is megtérül biztosítás útján. Egyelőre még nem lehetett megállapítani a tűz keletkezésének okát, de lehetségesnek tartják azt is, hogy rövidzárlat okozta.

A tűzoltóság munkája bravúros volt.

„Megmutatta“ egy 14 éves gyerek, hogy akasztják fel magukat az emberek

Szolnok, március 31. Pénteken délután a kunhegyesi tanyán gyerekek játszadoztak. A 14 éves Kovács Mihály egyszerre így szólt: Ide nézzetek, megmutatom, hogyan akasztják fel magukat az emberek! Kovács Mihály hurkot font, átvette az istálló gerendáján egy székre állt, fejét betartotta a hurkba és kirugta maga alól a széket. A többi gyerek eleinte tetszéssel figyelte a mutatványt s csak akkor ijedtek meg, mikor Kovács Mihály rángatózni kezdett a kötélén. Kialtozásukra előjött házbelleik levágták a kötélről a szerencsétlen fiút, de megmenteni már nem lehetett.

— Gisser fotó gyermek képei szenzációsak, olcsó árak. Piac 46., udvarban.

— Springer József előadásai az ipartestület dísztermében. Az ipartestület által rendezett előadássorozatban április 3-án, innep utáni kedden este 6 órakor, Springer József, a Magyar Turista Egyesület debreceni osztályának agilis titkára fog előadást tartani, „Ismerjük meg hazánkat“ címmel, (Veitett képekkel. Az előadás teljesen díjtalan.

— **הנהגות** szalámi és felvágottak beszerzésük az eddigi olcsó árak mellett Paneth szalámigyár le-rakataiban.

— A telepeken és a kertsekben lakó katolikus hívek figyelmébe. A plébániai hivatal ezton közli hogy a húsvéti ünnepeken a kertsegi iskolakapólnakban nem lesz szentmise, mert minden papot leköt az anyateplomban köteles szolgálát és messzebbes helyek (Álmosd, Komádi, Sámson) ellátása. Biztosra veszik, hogy a telepeken és a kertsekben lakó katolikus hívek az anyateplomban eleget tesznek szentmishellgatási kötelezettségüknek.

— Hungária kávéház kék-szalónjában ma este tánc, délután uzsonnazene.

Nem lehet eléggé hangoztatni,

mily fontos intézmény

a m. kir. osztályosorsjáték.

Tudni kellene mindenkinek, mily sokan nyertek az óriási főnyereményeken kívül tekintélyes összegeket és ma gondtalanul élnek. Az osztályosorsjáték húzásainál az állam gyakorolja az ellenőrzést, ott nincs protekció, nincs kiválság, se rang, se kor, se idő, se érdem, se képesség, se tehetség, se vagyon, hanem teljesen a

„véletlen szerencse“

dönti el, melyik sorsjegy nyer. Senki se mulassza el most a gyors meggazdagodás lehetőségét és a kiváló alkalmat.

Április 14-én kezdődik az új sorsjáték, rendeljen egy sorsjegyet még ma akármelyik főúrusítónál, fizetni van ideje legkésőbb a húzás előtt.

— Különleges gyermekfényképek méltányos árban Szipál műtermében, Piac 44.

— Szép Erdély! Húsvét hétfőjének érdekessége lesz az a tárlat, amelyet Patoky Sándor festőművész a Déri-múzeum termében rendezett, 80 erdélyi színes, vonzó derűt sugárzó kép bizonyára sok látogatót fog szerezni a kiállításnak, amelynek harmonikus, egységesen, bájosan ható ereje a közönség szeretetét méltán fogja megnyerni. A kiállítás részletes ismertetésére még visszatérünk.

Szőnyegkészítéshez
csak
„FUTÁR“
védjegyű
Világ-gyapjufonalat
használjon.

— Az egész család együtt van húsvét ünnepén! Készíttessen szép családi képet Liener műtermében, Csapó ucca 1. szám alatt. Új fényképkiallítás a kirakatokban.

— Vetített képes előadás a bélyeggyűjtésről. A bélyeggyűjtők Egyesülete közli, hogy húsvét ünnepek után a bélyeggyűjtésről egy vetített képes előadást fog tartani. Ez alkalommal egy tudományos előadás keretében bemutatásra kerülnek nemcsak az első könyvatos magyar, hanem Európa más államainak régi bélyegei és egyéb bélyeggyűjtéssel kapcsolatos tudni valók. Az előadás valószínűleg ingyenes lesz, legfeljebb 10 fillér belépődíjat kell majd fizetni az egyesület kiadásainak fedezésére. N. L.

— Sütemények, **הנהגות** gyermekpiskóták, bonbonok, pászkás kávé már kaphatók Farkas cukrászdában, Hatvan ucca 2.

— Szerencse, váratlan gazdagság el sem képzelhető kísérlet, próba nélkül. Hogy érheti Önt egy nagyobb nyeremény, szerencse, ha nincs sorsjegye? Még ha csatlódott is eddig, — nem szabad reményét, optimizmusát elveszíteni. Kitartás a fő! Most itt az alkalom, próbálja ki szerencsáját és vegyen, vagy rendeljen egy sorsjegyet akármelyik főúrusítónál. Mindenkinek és minden egyes sorsjegyének egyforma a nyeresési esélye. A húzások már április 14-én kezdődnek. Fizetni van ideje a húzás előtt.

— Palotai festése, tisztítása ügyárban, mint munkája kivételében közismerten elsőrangú. Kálvin-tér 5. szám. Batthyány ucca 26. Hunyadi ucca 15. szám.

— Egy hasznos tanács. Vegyen egy meleg lábfürdőt dr. Scholl világhírű ortopéd lábsójával, mert üde, friss lesz a lába, ki dr. Scholl lábsóját használja.

— Az egész család együtt van húsvét ünnepén! Készíttessen szép családi képet Liener műtermében, Csapó ucca 1. szám alatt. Új fényképkiallítás a kirakatokban.

Kerékpárosok!

Miche'in köpeny P 720
tömlő „2“
Steyr, Waffennrad, Puch, Csepel,
Styria kerékpárok részleteire is

Keszlernél, Széchenyi u. 1.

— Legújabb divatú ruhák olcsón Keresztési úriszabónál készülnek, Varga u. 1.

— A Debreceni Függetlenségi Kör Kalászgárda vígalmi bizottsága április hó 1-én, húsvét első ünnepnapján a Hungária-kávéház fényes termeiben szonazáró nagy bált rendez. Az érdeklődés máris igen nagy és naponta keresik fel a rendezőséget az érdeklődők belépőjegy biztosítása végett, de maga a rendezőség is elkövet mindent, hogy ez a záróbál a szezon legsikerültebb bálja legyen.

— Húsvéti össziáncok a Koronában. Első napján táncvizsga, másodnapján locsoló-est. Leckedij ötven fillér. Negyediken új tanfolyam kezdődik.

— Új virágüzlet, Piac 83. Mindenféle virágok, csokrok, koszorúk, gyümölcsfák olcsón kaphatók.

— **PETŐ ILONA** kozmetikája, Bathyány 1. Legmodernebb szépségápolás. Helyi fogyasztás. Külföldi szenczióújú szepőrációrozás. Szepők teljesen fájdalom nélküli eltüntetése.

— Baj, ha az ujságot hitelbe adják. Péntek Sándor 47 éves ujságárus 1930—1931. évek folyamán hitelbe adta az előfizetőknek a Kis Ujságot. Az előfizetőknek megtetszett az olcsó sajtótermékterjesztés és később sem fizettek meg Pénteknek, akin ily módon a Kis Ujságnak 900 pengő követelése támadt. A vállalat megszokta a várakozást és feljelentette az ujságárust. A törvényszék Tóth-tanácsa a napokban tárgyalta Péntek Sándor ügyét. Péntek kihallgatásakor kijelentette, hogy ő a lap bizományosaként szerepelt, így joga volt hitelleznie. Ezzel szemben Elek-Epstein Imre, a Kis Ujság helyettes igazgatója kijelentette, hogy Péntek ilyen felhatalmazást nem kapott a lapról. Mivel az elszámolások körül is bonyodalmak támadtak és a tárgyalás alatt 204 tanu kihallgatása lett volna szükséges az ügy tisztázásához, a törvényszék elrendelte a bizonyítás kiegészítését, utasította a lapvállalat megbízottját a pontos elszámolási jegyzékek bemutatására és elnapolta a tárgyalást.

— Rókat és tavaszi szörmét legolcsóbban a Színházi átjáróban szerzheti be.

— Újabb szabadlábrahelyezés a boradócsalás ügyében. A boradócsalással kapcsolatosan letartóztatott Kupferstein József debreceni borkereskedőt, miután az 5000 pengő óvadékat letette, elbocsátották a fogházból. Rosenberg Emánuel vádlott pedig az óvadék összegének leszállítását kérte, mivel nem áll módjában 5000 pengőt jelenlegi körülményei között óvadékkul letenni.

— Az egész család együtt van húsvét ünnepén! Készíttessen szép családi képet Liener műtermében, Csapó ucca 1. szám alatt. Új fényképkiallítás a kirakatokban.

PYTHIA

— Itt a tavasz, süt a nap, felke-resek vasárnap, ha az idő jól üt ki, a Nagyerdőbe megyünk ki — fényképezni. — Fotocikkek Springer könyv-, papír-, fényképeszeti szak-üzle ében állandó friss film, lemez raktár.

HÚSVÉT MINDKÉT NAPJÁN ÉS KEDDEN IS FOGAD d. e. ❖❖❖ 11—1 és d. u. 4—7-ig ❖❖❖ ARANY BIKÁ II. e. 203—204.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

AUTOSYPHON
LEMENT AZ ARAKKAL

Hibás AUTO-SYPHON
készülékét díjtalanul kijavítjuk és tisztítjuk, törött üveget 2.— pengőért cserélünk be — kedvezményes fűzetjegy vásárlása ellenében. Fűzet ára P 2.88, a csere P 1.20.

LAMPART PETROLEUM-GÁZFOZÓ
reflektáló fémtükrökkel főz, süt, épügy, mint a gázresó
Debreceni Üvegkereskedelmi r-t.

Cuza csemetéi ismét bebizonyították az oláh kulturfőlényt

Potyán zabálnak, cigarettáznak s azután rombolnak

Bukarest, március 31. A Herkules-fürdői diákkongresszus, amelyen a revízió ellen hoztak határozatot, újból sorozatos botrányok jegyében folyt le. A belügyminisztériumhoz érkezett jelentés szerint, amelyet a Lupta is közöl, a diákok igen sok vendéglőből fizetés nélkül távoztak s amikor a tulaj-

donosok az elfogyasztott ételek s italok árát kérték, bevették ablakaikat. A diákok meglátogatták Ada-Kale szigetét, ahol cigarettával látták el magukat, anélkül, hogy az árát kifizették volna. Hasonlóképpen jártak el Mehádián is. A Herkules-fürdői szállóban nagyobb rombolásokat vittek véghez.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Tiszteletteljes indítvány a művészi munka megbecsülésére

Halassy Mariskát és Thúróczy Gyulát válasszák
a Csokonai Színház örökös tagjaivá

A miskolci színügyi bizottság legutóbb tartott ülésén az egyik bizottsági tag indítvány: terjesztett elő, amelyben azt kérte, hogy a miskolci Nemzeti Színház két érdemes tagját válasszák meg a színház örökös tagjaivá és kötelezzék a mindenkori igazgatót, hogy őket az elsőrendű tagok sorában mindenkor szerződtesse. Az igazgató a velük közt szerződést bemutatni tarozik és a bizottság mérlegeli az idők folytán változó művészi értékét, de ellenőrzi, hogy az örökös tagok mindenkor olyan szerződést kapjanak, amely élelszínvonalukat nem súlyosítja le.

Meghatóan szép és egyszerű volt ez az indítvány, amelynek nagyszerűbb csak az volt, hogy azt egyhangú lelkesedéssel fogadta el a bizottság és annak javaslata alapján a kisgyűlés is.

A meghatódottság érzése kelti életre bennünk azt a vágyat, amelyet most e sorokban ki is elégtünk, hogy indítványozzuk, javasolja valaki a debreceni színügyi bizottságban is, a Csokonai Színház két érdemes és nagyrészt művészt szintén válasszák meg a Csokonai Színház örökös tagjaivá. Ugy érezzük, nem is kellene megneveznünk ezt a két művészt, mindenki tudja, kitalálja, megérzi, hogy ki lehet a Csokonai Színháznak az a két tagja, aki már régen kiérdemelte ezt a megkülönböztetett tiszteletadást a város közönsége részéről. Ugyebár mindenki tudja, hogy Halassy Mariskáról és Thúróczy Gyuláról lehet csak szó. Mindketten régi tagjai a Csokonai Színháznak, mindketten olyan kivételes értékei a debreceni színjátszásnak és általában a magyar színművészetnek, hogy amikor az örökös tagsággal művészeik értékét, művészi munkásságukat tisztelettel elismeri Debrecen közönsége, ugyanakkor a Csokonai Színház

— Örömmel értesítünk, hogy a Klein-féle szappangyár által nemrégiben forgalomba hozott Yenky lanolinus habzó borotvakrém már a helyi piacon is megérdemelt közkeveltségnek örvend. Ez a térföldi és annál örövendesebb, mert ez a kiváló készítmény minden tekintetben alkalmas a külföldi gyártmányú borotvakrémelek kiszorítására és a hazai szűkséget ily módon most már teljesen magyar gyártmányú áruval elégíthető ki. A forgalombahozó gyár előzetes vizsgálata lehetővé teszi, hogy minden olvasónk, ki címét lapunkkal közli, egy mintatubus Yenky kréme: díjlanul kaphasson a Klein szappangyártól.

is díszet kap az ő örökös tagságuk által. Teljes bizonyossággal tudjuk, amikor ezt javasoljuk a színügyi bizottságnak, hogy ez a javaslat és ez elhatározás csak helyesléssel s örömmel fog találkozni mindenkinél. A tapon, az elismerésen, a megbecsülésen és a nagy-nagy szereteten kívül mit adhat mást a közönség azért a sok szépért, jóért, nemesért, amit Halassy Mariska és Thúróczy Gyula az évek folyamán neki nyújtott? Ezt nyújthatja a szeretet kapcsolatának örökös tagságban öröklendő szilárdabbá, külsőleg is megnyilatkozóvá tételét azzal, hogy a szívéhez öleli ezt a két ragyogó nagy, kiváló két művészt. Tisztelettel kérjük indítványunk elfogadását.

Szombaton este a Kék Duna előadásán Lányi Alfréd alakította Johann Strausst. Úgyesen elgondolt játékához jó alafestést nyújtott kellemes, lágycsengésű tenorja. A szombati előadásán Lányi Alfréd sikert aratott.

Ella Ilbak Debrecenben. Április 10-én Debrecenbe érkezik és a Csokonai-színházban fellép Ella Ilbak, a világhírű eszt operaénekesnő. A rokon eszt nemzet csodánhangú énekesnője legutóbb Szófiában a királyi operában vendégszerepelt, ahol megtekintette az előadást a bolgár király családjával együtt.

MOZI

A HÁROM CSÁSZÁRVADÁSZ

Tirol. Fehér felhők úsznak a csillogó havasok között. Boldog béke, derű, nyugalom, napsütés. Idő: 1919.

Itt kezdődik a három császárvadász története. Innen indul el sorsára három tirolai fiatalember. Az egyik jóképű, hetyke, könnyelmű császárvadász főhadnagy, aki az esküvőjére készül, de a legénybúcsú éjszakáján megszedíti a kártya ördöge, veszt, nagyon sokat veszít és apja, a kemény jellemű, kényes

Zománcos és alumínium edények husvétra

Sesztina Lajos vasüzletében

k a p h a t ó k

becsületű ezredes lemondhatja a rangjáról, Amerikába küldi, hogy kezdjen új életet. A másik két fiú jóképű parasztleány, katonáveiket szolgálják, egy lányba gabalyodnak bele, megindul a vetélkedés. Aztán egyszerre felfordul a világ, Tirol idilli csendjét megbolygatja a közeledő háború viharsele. Amerikából az első hajóval siet haza a hajdani főhadnagy, hogy közlegényként beálljon a seregbe és a harctéren a haza védelmében tegye jóvá ifjúkori botlását. Itt találkozik össze a három fiú életfonal. De ami eddig történik, csupa poézis, rohanó cselekmény, a szenvedélyek lobogó tűzlángja.

A pompás film rendezője mesteri kézzel keltette új életre azt a régi, elszüllyedt k. u. k. világot, amely még ma is biztosan megdobogtatja majd azok szívét, akik ismerték a hajdani armádiát. A szereplők egytől-egyig remekek, különösen Fritz Kampers, ez a telivér, őserőtől duzzadó komikus, aki olyan jóízű figurát formál a császárvadász szakaszvezetőből, mintha az Isten is zupánsnak teremtette volna.

Az Apolló közönsége nagyszerűen szórakozott a szombati premieren és kétségtelen, hogy a húsvéti ünnepek alatt sok ezren nézik majd meg ezt a kitünő filmet.

— Lauer Irén káptalozójában, Piac ucca 19. szám, udvarban, legújabb tavaszi modellek óriási választékban, legolcsóbb árban.

IDA REGÉNYE

Csak hogy ezt is megértük végre: egy magyar film, amelyet nem elfogultan, erőlködve dicsérünk csak azért is, mert magyar, hanem bátor, őszinte örömmel tapsoljuk meg, mert igazán nagyon jó, nagyon szép, nagyon sikerült. A porából megéledett magyar filmgyártás sokat bukácsolt, tévelygett, amíg eljutott az Ida regényéig. A legutóbbi filmekben már voltak ügyes részletek, frappáns ötletek, egy-egy átlagon felüli alakítás, de mióta hangosfilmeket is gyártanak nálunk, ez az első igazi nagy film, amely összehatásában is, egyes jeleneteiben is méltán felveszi a versenyt a legjobb külföldi produkciókkal. És Uram-Teremtőm, még a tetejébe magyar, egészen magyar, minden ízében magyar! Amuldozva dörzsöltük a szemünket az Uránia szombati premierjén: hát ilyet is tudunk? Telik már egy ilyen extra-filmre is az itthoniakból, amikor a legkiválóbb rendezőket és művészeket elrabolják a külföldi stúdiók? Mekkora tehetség-tartalék fekszik ebben a kis országban, ha még a hollywoodi, berlini, párisi és londoni mozigyárosok érvágásai után is elő tudunk állítani egy olyan filmet, amelyért nem kell szégyenkeznünk, akármelyik sarkán pergetik le ennéka széles e világnak.

Gárdonyi örökszép regényét vitte filmre Székely István rendező, aki briliáns munkájáért megérdemli a nagy arany érdemkeresztet. A színészek önmagukat multák felül. A legkisebb

szerep is tehetséget sugároz. Ágai Irén, Berki Lili, Gombaszögi Ella, Turai Ida, Paál Erzi, Peéry Piri, Rajnai Gábor, Gózon Gyula, Pethes Sándor, Jávor Pál, Sárossy Bandi és a többiek is mind-mind bravúros alakításokat produkáltak.

A közönség egész este ki nem fogott a derűtségből. A jó hangulatot fokozta a kísérőfilm, egy kacagató vígjáték, amelyben Hermann Thiemig utánozhatatlan kedvességgel formálta meg a főszerepet.

Azt hisszük, hogy az Uránia parádés ünnepi műsorát majd prolongálni kell. (—kas.)

— Megérkeztek a legújabb 1934-es tavaszi ruhadíszek, csattok és klipszek. Eredeti párisi modellek! „Ékszerház”, Piac u. 40.

KÉM VOLTAM

— A VIGSZÍNHÁZBAN

A háborús filmromantikával való teljes szakítást jeleníti a Vígyszínház új, nagyszabású kémdrámája, a „Kém voltam”. Semmi édeskés alafestés, semmi fölösleges érzelmi ornamentika nincs ebben a darabban. Háború a maga vízszataszító valóságában és emberek, akiket kivet az élet emberi nyomdokairól és elsodor magáról menthetetlenül. Mindez tökéletesen elég hozzá, hogy Conrad Veidt, Madeleine Coroll és Herbert Marshall életteljes alakításai az év legnagyobb jelentőségű darabjává tegyék ezt a drámát. A legnagyobb elismeréssel lehet csak szólni erről a filmről, amely a háború valóságát az élet friss erejével vízi vásznonra és amelynek szereplői teljesen elfeledtetik moziszínész voltukat bensőséges játékkal. A belga leány, akivel nő mivolta elfeledtetti az ádáz németgyűlöletet, aki német ápolónővé lesz s ugyanakkor megmarad haláláig húsgának, aki mellén a német vaskeresztet, vállalja a kémek sorsát a legutolsó állomásig. Az elszázi, akin a lovagias férfi kerekedik felül, egy lépéssel a halál küszöbé előtt s a fess kalandkereső német városparancsnok, élő figurák, akik mellett az életnek egy régibb, de nem kisebb emberi szintjén állnak az öreg német ezredorvos és a belga városka polgármestere s a csapatot szűftűjja a háború halálos szele.

HIRDETMEŊY

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező Guthi-telek elnevezésű 690 k, hold 1434 négyszögöl területű ingatlant 1934. évi október hó 1-től kezdődően három évre árverés útján kívánom bérbe adni.

A bérbeadási árverés 1934. évi április hó 5. napján tartatik meg délelőtt 10 órakor Városháza főemelet 12. sz. szobában (gazdasági ügyosztály), ahol is az árverési feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A haszonbérlet áll 5 hold 1083 négyszögöl szántóból, 128 k, hold 416 négyszögöl rétből, 3 k, hold 691 négyszögöl legelőből, 22 k, hold 321 négyszögöl nádásból, 1 k, hold 464 négyszögöl erdőből, 791 négyszögöl utból, 1 k, hold 880 négyszögöl árokából és 8 k, hold 105 négyszögöl egyéb területből a rajta levő és a város tulajdonát képező felülépítésményekkel együtt (1 bérlőlakás, 1 dohányos lakás, 4 cselédlakás, 1 lóistálló, 1 ököristálló, 1 dohányszárító és kis magtár, 1 kamra, 1 sütökemence, 3 úrszék, 1 kistanyai őrház, régi bérlőtől átvett 3 legjobb dohányhodály, gépszin, szekérszin, kovács- és kerékgyártóműhely). Debrecen, 1934. március hó 31.

Polgármester.

Underwood, Remington, Royal,
Ideal, Woodstock, Smithbros,
Erika, Oliver, Monarch stb. csupa modern

ujjáépített írógépek

kp. fizetés mellett szenzációs árban, hosszú garanciával. Díjtalan bemutatás!

HURAY írógépzem, WERBÖCY UCCA 2. sz.
Iparkamaraépület, Telefon 17-93.

ÜNNEPI JÁTEKOK KÜLFÖLDÖN

MIT TANULHATUNK A KÜLFÖLDTŐL ÉS MIT LEHET DEBRECENBEN JOBBAN ÉS SZEBBEN MEGCSINÁLNI? — A HELYES PROPAGANDA: HOZZUK EL DEBRECENBE A MEGSZÁLLOTT TERÜLETEKNEK AZT A MAGYARSÁGAT, AMELY TRIANON ÓTA NEM JÁRT MEG A MAGYAR VIDÉKEN. — NEM ÖRDÖNGÖSSÉG A SIKER: A HELYES MEGSZERVEZETTSÉGBEN REJLIK ANNAK TITKA.

Írta: PAÁL JÓB.

Az én mesteriségem: bolyongani a nagyvilágban. Északról délre és nyugatról keletré. Augustusban a salzburgi Dom-téren szeretek ülni, ott, ahol évek óta rendezik meg a magyar Reinhardt a világhírű ünnepi játékokat. Február elején a Promenade des Anglais-en bámulom Nizzában a karnevált, vagy pedig a viareggi-i spiaggon telik örömem Pierre és Pierette tarka tobzódásában. Szeretem aztán az oberammergaui misztikus passzió-játékokat, a középkori lovasmérkőzéseket Siena-ban, ahol Dante nyelve megszületett. Idehaza nálunk erről tudunk legkevesebbet, pedig az összes ünnepi játékok között a sienainak van a legnagyobb varázsa. Ez fakad az emberek szívéből. A nizzai karnevál: már üzlet. Apró gyerekek pénzért hajigálják a konfettit az ide-

genek szeme közé. Tavasz utóján sietek Veneziába, hogy le ne késsem a gondolák lampionos felvonulását a Canale-granden.

És amikor így számot adok magamnak mindarról, amit immáron tíz esztendőnél hosszabb idő óta évről-évre látok, mérlegként meg kell állapítani, hogy:

mindenütt a világon a maguk népeinek, városainak, a vidékének sajátosságait mutatják be ezek a helyek az idegeneknek.

Ezt kell megcsinálni nálunk, Magyarországon is. A külföldtől ne tanuljunk mást: csak a megszervezettséget! Ezen kívül mindent adjunk a magunkéból! Hiszen: olyan gazdag a magyar mult, a magyar történelmünk, hogy bűn idegen példák után menni!

Hogyan lehet pénzügyi eredményt elérni

A legfontosabb kérdés: kiknek kell és hogyan kell az ünnepi heteket megrendezni úgy, hogy azoknak erkölcsi és anyagi sikerük legyen.

Elhibázott dolog, ha ezeket az idegenforgalmi attrakciókat a hatóságok, vagy a városok rendezik. Itt aztán tanulhatunk a külföldtől. Ott évtizedek óta az a helyzet, hogy magánvállalkozások rendezik meg az ünnepi heteket. A város anyagi és erkölcsi támogatása mellett. A vállalkozásokban azok vállalnak érdekeltséget, akiknek anyagi érdekük fűződik a sikerhez: szállodák, vendéglők, kávéházak, üzlet tulajdonosok, iparosok, gyárak, mozik, különböző alkalmi cikkeket árusító kis vállalkozók, azonban mindenütt féltő gonddal örködnek azon, hogy idegenek ne kerüljenek be a rendező alkalmi vállalat érdekeltjei közé. Semhol se probléma az, hogy a rendező vállalatnak anyagi haszna legyen, hiszen vállalkozás tagjai megtalálják a maguk hasznát, ha az ünnepi hetek, vagy játékok jól sikerülnek.

A siker első feltétele:

Minden idegen találjon szórakozást!

A programot úgy kell összeállítani, hogy az elsősorban és kifejezetten változatos legyen. És ügyelni kell arra, hogy idegen

megérkezése percétől elutazásáig a szórakozásoknak és látványosságoknak egész tárházát találja meg itt. Minden idegen találjon olyan szórakozást, ami neki mulatságot okoz! Emellett azonban ne farszszuk ki az idegent!

Francia és olasz minára: az ebédhez és vacsorához kapjon fél liter bort ingyen a vendég

Franciaországban a prix-es ebédhez, vagy vacsorához fél liter bor jár ingyen. Délolaszországban, Forlitolé felé, ott áll a boros üveg az asztalon, mindenki annyit iszik, amennyit akar.

Megtörtént velem egyszer Nizzában, a Chez Gustave-hoz címzett restauranban,

Bukk, tölgy, akác, vargafa

szükségletét hasáiban és aprítva alacsony, egercséhi, ózdi szene: porosan mérlegelve, házhoz szállítva legolcsóbban

PROHÁSZKA és TARSJA üzleteiben Bethlen u. 44. Eötvös u. 18. Telefon 11-61.

Szerkezzei be. — Aprított akácfa házhoz szállítva 280 fillér mázsánként.

legalább hat hónappal az ünnepi hét előtt már teljes megszervezettségben helyén kell ülni a rendező bizottságnak és teljes üzemben dolgoznia kell a propagandának és az irodának.

És tisztában kell lenni azzal is, hogy: műkedvelő alapon ilyen nagyszabású akciókat lebonyolítani nem lehet! Azok, akik az ünnepi játékok propagandáját csinálják, műsorát megszervezik, a sikert biztosítják, nem lehetnek igen (születreméltó társadalmi előkelőségei, akik csupán szabad idejükben foglalkoznak azzal, amitől száz és száz vállalkozás anyagi sikere függ. A legfőbb irányítást elláthatják ők maguk, ámde a technikai, irodai, szervezési és főként a propagandamunkát olyan arra való embereknek kell végezniük, akiknek — semmi más elfoglaltságuk nincs.

lehet állítani olyan választékot, hogy az idegennek a nyála csorog, ha az étlapot elolvassa. Akinek a gyomra gyöngye, az majd rendel magának könnyű dolgot, de az étlapokon a vezető szerepet a magyaros konyhánk vigye.

Aztán: mindenütt, a legkisebb körképben is, az étlap legyen csinos, a bizottság terveztesse azt meg előre iparművészettel és bocsássa azt önköltségi áron a vendéglők rendelkezésére. Persze csak a kisebb vendéglők vegyék azt igénybe, nagyobbak csináltassanak maguknak külön étlapot. És az étlapon domborodjék ki tobzódó, tarka színekben a helyi jelleg, de ne hiányozzék se-

E ő propagandát a megszállott területeken.

A siker a helyes propagandán áll, vagy bukik!

És azoknak, akik az ünnepi játékokat rendezik, tisztában kell lenniük azzal, hogy a propagandához nem érthet más, csak az, akinek hivatása, mestersege a közvéleményt szolgálni.

A propagandát nem végezheti el se a kifelé, se befelé más, csak a debreceni sajtó! Nekj van meg a gyakorlata, neki vannak meg az összeköttetései!

Egyesegyedül ez a sajtó tudja mérlegelni, hogy: hol, mikor, mely lapban, vagy mely formában, de főként, hogy milyen áron lehet propagandát csinálni. Azok, akiknek nem volt dolguk a propagandával, a sötétben tapogatóznak és ajánló levelekkel, protekcióval könnyen befolyásolhatók. Már pedig a propagandára szánt filléreket csak ott szabad kiadni, ahol minden kiadott pengőért leg-

PALMA OKMA tartóslap a legolcsóbb viselet

Kérje Ön is cipészétől!

hol a nemzeti szín! Itáliában nem láttam még nyomtatványt, ahol a hármasszín hiányzott volna!

VAN ITTHON HÓFORRÁSVÍZ?!

alább huszat kapunk vissza!

Kevesebb súlyt kell helyezni a távoli külföldre és minden erőt arra kell összpontosítani, hogy Budapest és magyar vidék és a megszállott területek magyarságát hozzuk el az ünnepi héten Debrecenbe.

Nem szabad elfelejteni, hogy

Trianon óta egy generáció nőtt fel a környező elszakított területeken és ez a generáció eddig legfeljebb Budapestben volt. De nem látta és nem ismeri a magyar vidéket. Okosan, tervszerűen kell elhozni hozzánk a megszállott területek magyarságát.

Hogyan?

Ennek titkát is tudja a sajtó.

ÉS VÉGÜL: HÜBELE BALÁZS MÓDJÁRA NEM LEHET FILLÉRES VONATOKAT INDITANI.

Sok mondani valóm lenne még, ámde egy cikk keretében nem lehet megírni mindent, amit az ember szeretne.

Külföldön azt láttam, hogy jól lehet alaposan meg van szervezve az elszállásolás kérdése, de a külföldi szervezetek számolnak azzal, hogy az idegen turista, a legtrikább esetben rendel meg előre szobáját. Tehát: gondoskodni kell arról is, hogy szálláshoz — és mindig zsebének és igényének megfelelő szálláshoz jusson az is, aki előre szobát nem rendelt.

Aztán és ez a legfontosabb: már most, áprilisban kell elintézni azt a fontos kérdést, hogy a filléres vonatok ne induljanak el Húbele Balázs módjára. Ugy,

Csak az kell hozzá, hogy az emberek ne akarjunk okosabbak lenni, mint a külföldiek. És aztán még az, hogy a végső fokon egy kézbe fusson össze minden fonál. A jobb kéz tudja mindig, mit cselekszik a bal. És mentül kevesebb legyen a bal-kéz...

Naplemente

Minden kis hullám elült,
Bús hegyekre felleg ült:
Suhanó, hűs szellő lebben
Csöndesen a víz felől.

Felhők széle arany-csipke,
Hegyoldalón pár kicsiny ház
Álmodozik, szendereg,
Nem nevet a lányos vizre...

... Tiszta tükre hívogat:
Fáradt napfény csillan rajta,
Bölcs lemondást arany-hidján
Szívembe lop álmokat...

Aztán — mindörökre elmegy...
Elyelik a zord hegyek:
Fölöttem — s a víz felett
Halott hangok énekelnek...

NAGY FERENC.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

**Belvárosi
Takarékpénztár
R. T.
Budapest
debreceni fiókja**

TELEFON:

19—52, 28—40, 21—25

**A város összeírja a Debreceni
Hét tartamára a bútorozott
szobákat és ki nem adott
lakásokat**

A Stadion-avatás, Tiszántúli Ipari Kiállítás és Vásár stb-nek 1934. évi június hó 2-től 10-ig terjedő tartama alatt remélhetőleg annyi idegen keresi majd fel városunkat, hogy a szállodákban megfelelően nem helyezhetők el. Érdeke tehát a lakosságnak, hogy az idegen megfelelő lakáshoz jusson s így több napot tölthessen városunkban. Ezt a célt kívánja előmozdítani a központi bizottság azzal, hogy az üresen maradt, ki nem adott vagy kiadni szokott bútorozott szobákat, lakrészeket, lakásokat nyilvántartásba veszi. Ezért hordották szét a napokban a város főútcáin és az ezekbe torkoló mellékutcák jobb- és baloldali tíz házába kérdőíveket.

Felhívja tehát a polgármester a város lakossága közül azokat, akik a Hunyadi utcán, Ferenc József úton, Kálvin téren, Péterfia utcán, Magoss György téren, Simonyi úton és az ezekbe torkoló mellékutcák elején laknak és bútorozott szobát, lakrészeket szoktak kiadni, hogy a kérdőíveket töltsék ki és mielőbb szolgáltatassák be az idegenforgalmi hivatalba (Gambrius passage). Aki be akarja jelenteni bútorozott szobáját, de kérdőívet nem kapott, fent jelzett helyen azt bárki beszerezheti.

Felhívja továbbmenőleg a polgármester azokat is, akik bár bútorozott szobát rendszeresen nem szoktak kiadni, de hajlandók a Debreceni Hét tartama alatt a városunkba érkező idegenek, különösen külföldiek részére szállást nyújtani: ezt a hajlandóságukat az idegenforgalmi hivatalnál beszerzett kérdőíven, vagy személyesen, vagy telefonon 34—34. szíveskedjenek mielőbb bejelenteni.

*Dr. Vásáry István sk.
polgármester.*

HIRDETMÉNY

Felhívja a városi adóhivatal a város lakosságát, hogy a város határában termett, vagy vidékről a város területére akár vonaton, akár tengelyen vagy postán behozott fogyasztási adóköteles cikkeket — bor, sör, hús és szeszes italokat — a behozataltól számított 24 óra alatt a városi adóhivatalnál a hivatalos órák alatt bejelenteni el ne mulassza. Közli a városi adóhivatal a város összes lakosságával azt, hogy az összes behozatali utakat fokozott és szigorú ellenőrzés alatt tartja és a bejelentés elmulasztása jövedéki kihágást képez, minek során a mulasztó a be nem jelentett fogyasztási adóköteles cikk után járó fogyasztási adónak nyolcszoros összegig terjedő bírsággal elmarasztalják.

Debrecen, 1934 március 12.

Városi adóhivatal.

Bűbájos tragikomédia öt felvonásban

Az első fejezet a két huncut kosztosdiák ócska gramofonjáról számol be — A második a hangdoboznak a házigazdáokra gyakorolt gyöttrő hatásáról — A harmadik a két diák statáriális kidobatosáról — A negyedik a világító tőkfejről, mint kísértetről — Az ötödik a gazda idegsokjáról, amely miatt a diákok a bíróság elé kerülnek

Kovács János debreceni gazdálkodó még az elmúlt ősszel hirdetést tett közzé az újságokban. A hirdetésben az állott, hogy egy-két diákot felvesz teljes ellátásra.

Nem is volt eredménytelen a hirdetése, mert már másnap beállított hozzá két fiatal diák. Az egyiket Kerti Bélának, a másikat pedig Révész Sándornak hívták. Elmondották, hogy mindketten vidékiek, szüleik valahol a Hajduságban gazdálkodnak s ők Debrecenbe jöttek tanulni. Ha Kovács úr nem kér sokat, a kosztért meg a lakásért, akkor ott maradnak nála.

Kovács úr nem kért sokat és sikerült is megegyeznie a két diákkal. Azok hozzáköltöztek és megkezdék a tanulást. Ez még nem is lett volna baj. A baj tulajdonképpen csak ott kezdődött, amikor a diákok nemcsak a tanulást, de a huncutságokat is megkezdtek. Mert ettől kezdve nem volt nyugodt éjszakája a derék Kovács Jánosnak, sem pedig hites feleségének született Sánta Juliánnának.

A diákok igazi ösmagyarok voltak, mert hun tanultak, hun nem tanultak. Mondanunk sem kell, hogy az utóbbi eset gyakrabban fordult elő. Sokkal gyakrabban.

Es amikor nem tanultak, akkor csinálták egymással a heccekét, ugrottak és bolondították egymást fiatalos hévvel, kedvvel és deriivel. Remek két alak volt: a tömzsi és pufók arcu Kerti Béla és a hórihorgas Révész Sándor.

Béla és Sanyi elválaszthatatlan jóbarátok voltak akkor is, amikor tanultak és akkor is, amikor tréfálkoztak. Mással szóba sem álltak, ők ketten képezték maguk számára az egész világot, egyszóval Polluxot és Castort utánozták.

A FONOGRAF FELHANGZIK A LÁTHATÁRON

Hangoskodtak és kiabáltak odahaza, eleget bosszankodott emiatt Kovács János és felesége, szül. Sánta Juliánna. De akkor hágott csak tetőfokára bosszuságuk és méltatlankodásuk, amikor egy napon hatalmas csomaggal a háza alatt tért haza a hórihorgas Révész Sanyi.

— Csak nem ütöttél le valakit? — érdeklődött a barátja.

Sanyi felszeméivel kacintott és hamsikásan mosolygott.

A csomagot letette az asztalra, majd kibontotta.

— Ámulj és bámulj, amice! — szólt, amikor a csomagból előült egy ócska és kopott gramofon.

— Bravissimo! — ordított fel a másik.

Es már kurblipta is a gépet. Rátettek a korongra egy lemezt, (mert Révész úr azt is hozott magával), ráillesztették a tűt és...

... Csodák-csodája, a gép — megszólalt. Rekedten és recsegeve ugyan, de megszólalt és áhitattal áll a körül Edison szeniálitásának eme bizonyítékát a két diák.

Es egyre hangosabban és egyre

rekedtebben sirt, zokogott, bömbölt a Gép. Egy elkeseredett félfhang nyöszörögte el bánatát és fújta szívetéppen azt a régi slágert, hogy:

*„Ne sírj kislány, felejtsd el
a nevemet,
Lásd az öreg citadella
kinevet...”*

Könnyes szemmel nézett egymásra a két diák. Ez volt legnagyobb perce életüknek. Mert a saját gramofonjukat hallgatták. A sajátjukat.

Révész ifjú úrnak csillogott a szeme, amikor mondta:

— A Bádogos uccán vettem a gépet egy ócskástól.

— Vetted?! — kiáltott fel döbbenten a barátja. — Miből vetted? Miből?

— Hát a tavaszi kabátomat betettem a zaciba, — adta meg a magyarázatot a másik.

S ezzel már el volt intézve a dolog. Hat lemezt is kapott a géphez s mind a tizenkét slágert, ami rajta volt a hat lemezen, rögvést végigjátszották.

A HAZIGAZDA MEGUNJA A ZENEBONÁT

A derék Kovács János csak ámul és bámul a szomszéd szobában hites asszonyával együtt. Eleinte tett neki a muzsika, de amikor még késő este is szólt a zenebona és lámpaolvas, sőt ágybafekvés után is recsegett az ócska gramofon, megszólalt az öreg:

— Hogy vinnék innen mán a fenébe ezt a vacak fonográfot!

De nem vitték. Eszük ágában sem volt, hogy vigyék. Ugyhogy harmadnap, beállított a két diákhoz Kovács bácsi és rideg hangon bejelentette:

— Ha nem dobják ki a fiatalurak a zenélődobozt, akkor felmondom a lakást. Mégsem járja, hogy éjjel-nappal, folyton csak kajabáljon az a fonográf!

Igy szólt a derék Kovács János és felesége, szül. Sánta Juliánna helyeselt ura és parancsolója szavait.

Kerti Béla ünnepélyes arccal mondta:

— Ne vesztse el fejét, jóember. Ahelyett, hogy boldog lenne, amikor felcsendül a muzsika ebben a redvesfalu lakásban és ahehelyett, hogy örülne, amikor a legnevesebb dalnokai a magyar művészetnek harsonázák el a legszebb dalokat, ahelyett maga ki akar bennünket rugni?

— Ugy van, — szólt rendíthetetlen komolysággal a derék Kovács János és minden kételkedést kizáró, meggyőző hangon folytatta: „Es ki is rugom az urakat, ha ki nem dobják a masinát, vagy a masina repül, vagy maguk!”

Ne szaporítsuk tovább a szót: Béla és Sanyi repültek. Gyorsabban, mint Lindbergh.

A KIRUGOTT BÉLA ÉS SANYI BOSSZUT ESKÜDTEK

Elköl özésük után azonban bosszút forraltak volt lakásadjuk ellen.

Összeültek tanácskozni és csakhamar ki is sütötték, hogyan vesznek elégtételt maguknak. És hozzákezdték tervük végrehajtásához.

Szereztek valahonnan egy emberfejnagyságú tököt és kivájták a belsejét. Azután kifúrták néhány helyen héjját, úgyhogy a tök megszólalásig hasonlított egynemely politikus fejéhez. Előkerítették egy rudat is, amire ráillesztették a tököt, aminek a belsejébe viszont egy gyertyát dugtak. A rudra pedig szeles, fehér lepelt húztak.

Késő éjszaka volt, esett a hó, amikor új lakásukról elindultak ők ketten, az elválaszthatatlan jóbarátok, Kovács János háza felé. Magukkal vitték az összefabrikált furcsa alkotmányt is és halkán, nesztelenül odalopóztak a derék gazdálkodó ablaka elé. A rudat nekikémasztották a falnak, a lepelt még széjelebbhúzták és a tök belsejében levő gyertyát meggyújtották, úgyhogy az pontosan bevilágított Kovács uramék hálószobájába.

S a két diák csendesen bekocogott az ablakon.

A KISÉRTET MEGJELENIK

A zajra Kovácsné, szül. Sánta Juliánna riadt fel először. Amint az ablak felé tekintett, felsikoltott:

— Jaj, kísértet!...

A sikoltásra felébredt Kovács János is s majd a hideg rázta, amikor az ablak felé nézett.

Ebben a pillanatban kísérteties hang szólalt meg odakinn az éjszakában:

— Eljöttem értetek, ti két gonosz lélek!...

Es a lángoló szemű fej emelkedni kezdett s a szél izesztően fúta szét a fehér lepel két szárnyát.

Határozottan félelmetes látvány volt.

A derék Kovács János ijedében maga sem tudta mit csináljon. Amde pillanatokig tartott csupán tétovázása, mert hirtelen kiugrott az ágyból, kirohant a konyhába, ott felkapta a szekercét s azzal kirohant az uccára.

S a kísértet ott állt, nekidüve az ablaknak.

De nem sokáig állt ott, mert a jámbor Kovács János nekiesett, rávágott a szekercével a fejére, amely nyomban széjjelmállott. Aztán tovább ütötte-vágta a kísértetet, úgyhogy ronggyá szakadt a lepel s darabokra törött a rud.

Amikor aztán Kovács János látta, hogy a kísértet tökéletesen meg van

A divatos nő

tavaszi kosztimjét, kompléjét, délelőtti, délutáni és estélyi ruháját, köpenyét **Budapest**en rendeli a

V E K E Y - S Z A L O N B A N

IV. Petőfi Sándor ucca 14.

Legújabb párizsi modellek. —

Állandó divatbemutató.

Magyar Általános Takarékpénztár Részvénytársaság

Alapított 1881-ben.

Befizetett részvény és tartaléktőke
33 és fél millió pengő.

Vidéken 22 Budapestben 10 fiók.

Debreceni fiókja:
PIAC UCCA 81.

Telefon 34-50 és 14-95.

Sürgőnyeim:
GENERALCASSA DEBRECEN.

Foglalkozik
a banküzlet minden ágával.

semmisítve, visszatért a lakásába. Amint belépett, ott állt előtte a felesége, hosszú, fehér hálóingben.

KOVÁCS IDEGEI NINCSENNEK DRÓTKÖTÉLBŐL.

Kovács János elordította magát:
— Hát mán mindenütt kísértetek üldöznek?!

És az asszony felé rohant. Az hitte a fehér hálóingben levő asszonyról, hogy az is kísértet.

Kovács Jánosné, szül. Sánta Julianna nevé: meghazudológyorsasággal menekült ki a szobából a dühöngő férfi elől és a szomszédoknál töltötte az egész éjszakát.

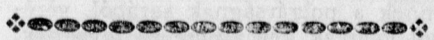
Másnapra aztán megnyugodott a derék gazdálkodó, de olyan heves rosszul lett, hogy el, hogy orvost hívatott. Az orvos megvizsgálta és megállapította, hogy Kovács János súlyos idegsokkot kapott.

Igy történt aztán, hogy hosszú hetekig kellett kezelni a gazdálkodót, amíg meggyógyult. Gyógyulása után Kovács János széleskörű nyomozást indított az irányban, hogy az ominózus éjszakán kik állították ablaka elé a „kísértet” és sikerült is kiderítenie a tréfcinálók kiletét.

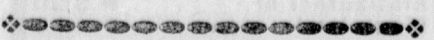
Most aztán ő is bosszút esküdött. És bosszuját végre is hajotta. A két diák ellen feljelentést tett a hatóságoknál s orvosi bizonyítványt is csatolt feljelentéséhez, amellyel igazolta, hogy a rossz tréfa miatt kap a az idegsokkot. Az ügyészség vállalta is a vád képviselést s gondatlanságból okozott súlyos testi sérülés címén vádiratot adott ki Keri Béla és Révész Sándor ellen.

S csak a tárgyaláson fog kiderülni, hogy volt-e köze a kísértet ávatótőknek és ágylepedőnek a derék Kovács János idegsokkjához.

REMÉNYI GYÖRGY.

— A Tiszántúli Szépművés Céh ünnepélyes céh-ülése. A Tiszántúli Szépművés Céh első tavaszi ünnepélyes céh-ülését április hó 7-én, szombaton este háromnegyed hat órai kezdettel tartja a Kolégium dísztermében. A teljes műsorból egyelőre annyit közlünk, hogy szerepeket fognak Székelyné Bészler Anna, az ismert debreceni író és Jakabffy Magda, a nagyszerű hangversenyéről szintén ismert zongoraművész. A műsor többi számai is úgy válogatta össze a Céh vezetősége, hogy a közönséget teljes mértékben ki fogja elégíteni. A helyarat az elnökség mérsékelt állapotban meg. A teljes műsort egyik későbbi számunkban fogjuk közölni.

**A LEGJOBB HIRDETÉSI
ORGÁNUM A DEBRECENI
FÜGGETLEN UJSÁG.**

Vasárnapi terefere

EGY PROFIL A RAJZTÖMBÖMBŐL

Sokáig csak hírből hallottam róla. A kupléírók gúnyolták, a képviselők korholták, a vezércikkírók mennydörögtek felette, az áldozatok gyűlölték. A tüzes kénkö büze, a korom szurok-füstje szálldosott a feje körül. Ő volt a Nagy Gonosz Lehelten Bakó, aki a haldokló feje alól kihúzza az utolsó párnát, letepi a koldus utolsó rongyát, elkozza a falról a feszületet, eltranszferálja az éléskamrából az utolsó zsák krumplit. Ő volt a Szörösszívű, aki sátáni kajánssággal mosolyog, mikor megperdül a dob és az árverési hiénák körtáncot lejtnek a vén diófaszekrény, a faragott naktaszti és nagymama fakult-aranykeretes portréja körül. A kárhozát és az átok gyehennáját jelentette számomra ez a szó: végrehajtó.

Egyszer, régen, kezdő főbérő koromban betoppant. Fújtatva kapaszkodott a harmadik emeletig, mázsányi testén majdnem repedt a ruha, pirosra főtt arcán izzadt mosoly fénylett és ezüstös dér csillámolt oldalzakállán. Leheletfinoman kopogott, csoszogó sasszéléptekkel jött, mintha nagybeteg feküdne a szobában és nem akarná álmából felzavarni. Mikor a parkett reccsent behemót testének súlya alatt, meg-rándult a homloka, akárha a saját fájós fogára lépett volna. Pocakjától alig tudott meghajolni, de azért mélyen hajbókolt s olyan pír borította el az arcát, amilyent ma már csak zárdanövendékek társaságában lehet fellelni.

Látszott, érezni lehetett minden szaván, minden gesztusán, hogy kínos neki ez a história. A bemutatkozásnál csak a nevét mondta, azt is hadaró mormogással, mint aki arra számít, hogy rövidesen ügyis foglalkozást cserél, tehát a maradék kis időre nem érdemes a régi jó családi nevet kompromittálni. Csak a nagy barna borjúbőr aktatáskája volt az, amely szavak nélkül is jelezte a világban való elhelyezkedettségét. Szép, komoly, kiadós aktatáska volt, duzzadt bendőjű, olyan, amibe a fél város gondja, könnye és hörgése beletér.

Egy hideg pillanatig szembenéz-

tünk. Én fellobbanó dühvel, fojtó szégyenkezéssel, hamvasztó villámokkal terhesen; ő nagyapás jószággal, két kék gyermekszemének opálos borongásával.

— Lázadni! Ütni! Tépni! Rugni! Robbantani! — üvöltötte a szemem.

— Ne haragudj! Kicsi fiacskám! Én nem tehetek róla! Nekem rossz emberek parancsolták! Hivatalt kötelességem! Majd elsülyedek! Ártatlan vagyok! — simogatott vissza a szemével.

Az első menetben ő győzött. Csendben maradtam. Ellenségesen, pukkasztó feszültséggel, de csendben.

Ekkor beszélni kezdett. Elítélő szavakat talált a nyúzó ügyvédre, aki mindenáron keresni akart, elmérgesítette ezt az ügyet, beugratta az ügyfelét ellenem, holott tudja rólam, hogy ügyis megkapta volna a pénzt.

A második menetet is megnyerte. Leültem.

Tovább beszélt. Elmondta, hogy a város lakosságának a felét végrehajtják évenként. Pontos statisztikát közölt. A város elítélésénél mindennapos vendég. Ma már ez sikk. A végrehajtás ma annyi, mint hékeidőben egy kisebb nátha. Akinél ma nem jár végrehajtó, az direkt gyanus, mert minden beszéletes ember fizetési zavarokkal küzd, csak a panamisták és latrok képesek tehermentesen élni.

A harmadik menetben is felülmaradt. Cigarettaival kínáltam.

Folytatta. Három napig tusakodott, amíg feljött hozzám. Látásból ismer, óriási módon tisztel a családjával együtt. Almatlan éjszakákat okoztam neki, mert attól rettegett, hogy megneheztelek rá! Tegnap már-már azon gondolkozott, hogy ügyis sokat szenved a keserű kenyér miatt, hát lemond az állásáról. Beleöszül a töprengésbe. Teremtöm, felesége, vannak gyerekei és a szélütött anyósát is tartja. Tudnék-e neki esetleg egy rendes irodavezetői állást, hogy lemondás esetén az éhhalált elkerülje.

Megint nyert. Ez volt a negyedik menet. Előhúztam a tálalóból az

aprósüteményes tálat.

Szavai lágyan csörgedeztek, miként egy erdei csermely. Mondjam meg neki, nem kegyetlen-e a sors, hogy őt, éppen őt erre a posztra állította? Milyen nyomortanyákba visz az útja! Gyakran utolsó pengőit elosztogatja azok között, akik től kénytelen... izé... elvenni... no igen, az elveendőket.

Az ötödik menetben ismét lefőzött. Hátranyultam a szilvóriumos flaskaért.

Például most is látja a csilláromat és ő véletlenül szakértő. Fogadni mer, hogy ez a csillár tiszta bronz. No, ugye megmondta? Kéz alatt is adna érte egy százast. De nem írhatja fel ötven pengőnél többre. Nincs felhatalmazása. Persze, ez csak eszmei dolog, hiszen én még ma elintézem azzal a lator-ügyvéddel a dolgot. Bizalmasan megsugja, hogy sok hitvány ügyvédet ismert, de ez a szóbanforgó bizonyos úr speciál, ez még köztük is unikum. Egy ilyen nyomorulttal nem érdemes egy úriembernek szóba se állani, egyszerűen küldjem át délután a pénzt és passz, slussz, szá munkra meghalt, no ugye?

Képzeltbeli gongütest hallottam. Vége a hatodik menetnek is. Megkerestem a szivaros dobozt.

Nem rossz szivar, határozottan nem rossz! Persze, pápai készítmény. Talán még egy pohár sligovicát? Óh, kiszitihand! Mibe került ez a gurítható likőrös asztal? Csak hatvanba? Bagatell! Mutatóm darab, ezt negyvenre írja fel. Ííígy ni, már alá is írhatom... De hogy milyen csudás íze van ennek a snapsznak! Legfeljebb mégegyet, kiszitihand, mert megárt. Utoljára 1908-ban ivott ilyen jó Hunyadmegyében a nagybátyjánál. Csak a falusi kisüstből kerül elő ilyen nektár, hehehe!...

Elbuktam a hetedik menetet is. A jegyzőkönyv alján már ott nedvesedett az autogrammom. Hoppla, parancsoljon szipkát is a szivarhoz!

Kikísértem. Az ajtónál kezét ráztunk nagyon hosszan, nagyon melegen. Nem szólunk egy szót sem, de amennyi barátságot a szemem rám sugárzott, annyit a legközelebbi vérrokonaimtól is ritkán kaptam az életben.

Mikor kilépett, utánakiáltottam:

— Nagyon örültem!

Meglengette a kalapját:

— A viszontlátásra!

Óvó figyelemzetésem úgy szállt felé, mint egy fehér galamb:

— Vigyázzon, keskeny a lépcső, nehogy megüsse a bokáját!

Igy nyugtázta:

— Köszönöm, drágám!

Feleségem kijött a belső szobából:

— Ki volt a vendég?

— Ki?! A legeslegkedvesebb debreceni angyal!

FARKAS LAJOS

Főzzünk gázzal!

A GÁZ egységárát leszállítottuk. Most Debrecenben legolcsóbb, egész Európában.

használatának szám a'an előnyeik közül kiemelkednek a következők:

1. A gőzfőzés tiszta
2. Kényelmes.
3. Gyors.
4. Szagalan.
5. Minden pillanatban használható vehe ő.
6. Okszerű kezeléssel sokkal olcsóbb, mint a fatüzelés.

A gáz fürdőkályha (autogeyszer) egy csapfordíással azonnal adja a melegvizet és olcsó a fogyasztása. Egy köbméter gázzal 22 fillérért egy teljes fürdőt készíthet. — Főzők, tűzhelyek, vasalók, kályhák, egész berendezések, rendkívül kedvező feltétel mellett részletek kaphatók

DEBRECEN, SZ. KIR. VÁROS VILÁGÍTÁSI VÁLLALATÁNAL,
Batthyányi ucca 17., ahol mindennemű felvilágosítási és nyerve ő.

Városi Takarékos és Hitelintézet R. T.

Alapítási év 1873.

Összes saját tőkék 2,994,000 pengő

Telefon 11-94, 11-95, 11-96.

Foglalkozik a takarékpénztári és banküzlet minden ágával.

Külön osztály: Zálogház.

Istentiszteleti rend

A református templomokban:

Húsvét első napján:

Nagytemplom d. e. 10 óra: dr. Balczár Dezső prédikál, Kolozsváry Kiss László ágendázik, d. u. 5 óra: Kovács Imre. — Kistemplom d. e. 9 óra: prédikál dr. Soós Béla, ágendázik Uray Sándor, d. u. 5 óra: Molnár Gyula. — Kossuth u. d. e. 10 óra: prédikál Baja Mihály, ágendázik dr. Módos László, d. u. 5 óra: Nagy Balázs Dezső. — Árpádtér d. e. 10 óra: prédikál Magyar Bertalan, ágendázik Márki Kálmán, d. u. 3 óra: Váry László. — Ispóty d. e. 10 óra: prédikál Molnár Ferenc, ágendázik Kulcsár Dezső, d. u. 5 óra: Gacsályi Károly. — Homokkert d. e. 10 óra: prédikál és úrvacsorát oszt Kalas Ferenc, d. u. 3 óra: Gacsályi Károly. — Szegegyház d. e. 10 óra: prédikál és úrvacsorát oszt Kovács József. — Nyilastelep d. e. 10 óra: Papp Imre, d. u. 3 óra: Nagy Balázs Dezső. — Nyulas d. e. 10 óra: prédikál és úrvacsorát oszt dr. Lencz G. Sándor. — Csapóker d. e. 10 óra: prédikál és úrvacsorát oszt dr. Dancsházy Sándor. — Ondód-Vedresdülő d. e. 10 óra: Benke Tibor. — Kismacs d. e. 10 óra: Mezey Béla. — Fancsika d. e. 10 óra: Kovács Árpád. — Macs d. e. 10 óra: Kántor József. — Ebes d. e. 10 óra: Tóth Sándor. — Alvinczy tér d. u. 3 óra: Tóth Sándor. — Szikgát d. u. 3 óra: Kántor József. — Haláp d. e. 9 óra: prédikál és úrvacsorát oszt Vajda László. — Nagycsere d. e. 9 óra: prédikál és úrvacsorát oszt dr. Révész Imre. — Ondód-Kárárd d. e. 11 óra: v. Szabó Endre. — Szepes d. e. 10 óra: Mezey Béla. — Kerekestelep d. e. 10 óra: prédikál és úrvacsorát oszt Bíró Béla, d. u. 3 óra: Kulcsár Ferenc. — Belső-Ohat d. e. 8 óra: prédikál és úrvacsorát oszt Siposs Imre. — Ohat-Telekháza d. u. 3 óra: Siposs Imre. — Hármashegy d. u. 3 óra: Benke Tibor. — Czucza d. e. 9 óra: v. Szabó Endre. — Egyek d. e. fél 11 óra: prédikál és úrvacsorát oszt Sopass Ferenc. — Wolaffka-telep d. u. 3 óra: Kalas Ferenc. — Téglavető d. u. fél 4 óra: Kolozsváry Kiss László prédikál, Kiss Antal Jenő ágendázik. — Sámsoni úti iskola d. u. 4 óra: dr. Dancsházy Sándor.

Húsvét második napján:

Nagytemplom d. e. 10 óra: Kiss Antal Jenő, d. u. 5 óra: Molnár Gyula. — Kistemplom d. e. 9 óra: Kovács Imre, 11 óra: dr. Lencz G. Sándor, d. u. 5 óra: Váry László. — Kossuth u. d. e. 10 óra: Molnár Gyula, d. u. 5 óra: Gacsályi Károly. — Árpádtér d. e. 10 óra: Gacsályi Károly, d. u. 3 óra: Kovács Imre. — Ispóty d. e. 10 óra: Váry László, d. u. 5 óra: Nagy Balázs Dezső. — Homokkert d. e. 10 óra: Nagy Balázs Dezső, d. u. 3 óra: Kalas Ferenc. — Nyilastelep d. u. 3 óra: Váry László. — Csapóker d. e. 10 óra: dr. Dancsházy Sándor. — Kunpálhalom d. e. 9 óra és Nagyhegyes d. e. 11 óra: v. Szabó Endre. — Bánk d. e. 10 óra: prédikál és úrvacsorát oszt Bagdy Dániel. — Gilányi menhely d. e. 10 óra: prédikál és úrvacsorát oszt Kalas Ferenc. — Horty köz-kórház d. e. 9 óra: Siposs Imre. — Hegyes d. e. 10 óra: Benke Tibor. — Elep d. u. 2 óra: Benke Tibor. — Pac d. e. 10 óra: dr. Soós Béla. — Kerekestelep d. e. 10 óra: Kiss Antal th. — Dombostanya d. e. 8 óra: Mezey Béla. — Pallag d. e. 10 óra: prédikál és úrvacsorát oszt Uray Sándor. — Tégláskert d. e. 9 óra: prédikál és úrvacsorát oszt Kulcsár Dezső.

Wolaffka-telep d. e. 10 óra: Kulcsár Ferenc.

Ünnepi rend a róm. kath. templomban.

Húsvét első napján:

Szentmisék a szokott rendben. Étel-neműek megáldása minden félórán. Reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed tizenkettő és félegy órákor csendes szentmisék. Féltkor énekes szentmise, utána prédikál Somogyi Ferenc káplán. Délután 5 órákor litánia.

Húsvét második napján:

Szentmisék a szokott ünnepi rendben. Reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed tizenkettő és félegy órákor csendes szentmisék. Féltkor énekes szentmise, utána prédikál Somogyi Ferenc káplán. Délután 5 órákor litánia.

Az evangélikus templomban:

(Miklós u. 3.)

Húsvét I. és II. ünnepén délelőtt 10 órákor istentisztelet úrvacsoraszóval és mindkét ünnepen este 5 órákor is lesz istentisztelet. Az istentiszteleteket Pass László lelkész végzi.

Nagyheti és húsvéti templomi rend a gör. kath. templomban:

Húsvét vasárnap reggel 8 órákor diákmissze, 9 órákor katonamissze, 10 órákor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja.

Húsvét hétfőn a sorrend ugyanaz, nagy szentmise után körmenet.

Húsvét kedden vasárnap templomi rend.

Istentisztelet húsvét második napján az unitárius templomban:

Debrecen, Hatvan ucca 24. szám alatt levő unitárius templomban húsvét másodnapján, hétfőn ünnepi istentiszteletet tartanak úrvacsoraszóval egybekötve. Ez alkalommal imádkozik, prédikál és úrvacsorát oszt dr. Csiky Gábor budapesti unitárius missziós lelkész.

Az autonómiák a siralomházban

Debrecen város törvényhatósági bizottságának egyik közgyűlésén dr. Hegyessy Pál képviselő azt a kijelentést tette, hogy már készült az a törvényjavaslat, amely a törvényhatóságok autonómiájának végét vet. E kijelentés óta nem telt el egy esztendő sem és a magyar főváros autonómiájának koporsódeszkáit már gyalulják, furják, faragják. És a főváros autonómiáját meg el sem temették, a koporsóba még bele sem verték az első szöveget, máris előkerült a miniszteri fiókból a sub rosa kezelt másik törvényjavaslat tervezetének híre, amely tervezet a vidéki törvényhatóságok és városok önrendelkezési jogát akarja megnyirbálni, ha ugyan nem egészen megsemmisíteni. Ezután a kormány nevezte ki a polgármestert és az alispánt és ha úgy tetszik, úgy helyezi át a debreceni polgármestert Pécsre, ahogy akarja. Ugyanez a sors vár a főszámvevőkre is. Ugyancsak más szervezettel s hatáskörrel kapnának a közgyűlések, illetve a megyei városoknál a képviselőtestületek, ahova szintén bevonulnának az érdekképviselők és kinevezettek.

Mindéz perze csak asztalfiók terv még ezidőszerint, de ahogyan a nagy nemzeti egységet ismerjük, nem tartjuk kizártnak, hogy ez a terv kivánságra sofordt valósággyá válik. Nem egészen tisztázott még a terv megokolása. Kétségtelen azonban, hogy itt sem fog hiányozni, már mint a megokolásban, a ma annyira divatos szó: racionalizálás. Ez alatt az egyszerűbbé, észszerűbbé, olcsóbbá tételt fogják értelmezni, miután az egyszerűbb B. listázás szót használni senki sem merné ma.

Szó sincs róla, mi itt Debrecenben is el tudnánk képzelni és helyszelni egy racionalizálást, el tudjuk képzelni a debreceni közigazgatás egyszerűbbé és olcsóbbá tételét. És ehhez igazán a kormány beavatkozására van szükség. Arra lenne ugyanis szükség, hogy mindama munkát, amelyet az államnak kellene elvégeznie, vigye el a városi hivatalból s végezze el maga. Egyszerre cök-

kenne a dologi és személyi kiadások tétele olyan hatalmas összeggel, hogy az autonómia közigazgatási terhei és ezekkel a polgárok pótdója — nem sok, ha azt mondjuk — egy ötödével esnének. Ime rögtön olcsóbbá lehet tenni a tylerileg annyiszor drágának tartott és mondott önkormányzatot. És egyszerűbbé is lehet tenni. Például visszavonnák a többek között, illetve a többi hasonlóval együtt azt a bölcs rendelkezést, hogy a népkönyhának tétel szerint kell kimutatnia, honnan származik a tíz deka bors, vagy negyedkiló fűszerárú, amely nem terem meg Magyarországon s amelyet a népkönyha bizonyosan a vám megkerülésével tíz dekánként hozat Ceylonból vagy a Filippini szigetekről. Mert ugyebár az csak így történhetik. A népkönyha nem a debreceni boltokban, a fűszereknél szerzi be ezeket a dolgokat, hanem cif Manilla, Bombay, Kalkutta és így tovább. Ilyen külkereskedelmi kapcsolatokkal bíró tevékenységek azok, amelyek bürokráciát teremtenek és bonyolulttá teszik a közigazgatást.

Ezek eltüntetésére azonban a tervezett racionalizálás sajnos nem fog kiterjedni. Sőt. Mivel az új törvénynek — ha ki nem mondottan is — az az egyik célja, hogy a kormány befolyását az autonómiák életébe megerősítse, megnövelje, egészen bizonyos, hogy az állami feladatok teljesítésének köre csak nagyobbodni fog az új törvényhatósági közigazgatásban.

Azok, akik féltik az új tervől a törvényhatóságok életét s az autonómiában nemcsak szép játékszert látnak, máris aggodalommal veszik tudomásul e terv megszületését. És teljesen joggal. Az autonómiák a magyar alkotmányos életben, a nagy közjogi harcokban olyan erősségei voltak a magyar alkotmánynak, mint Verdun várendszere. Az ujoncok megtagadásától az adó nem fizettség minden eszközzel vívtták nemes harcukat az autonómiák, amelyek az alkotmány védelmében feledhetetlen érdemeiket szereztek. De ha a tisztos-

mult nem is ad jogot a tovább élésre és ha a közigazgatás formában van is sok újítani való, mindez nem okolja meg az autonómiák önálló életének megszüntetését, az állami mindenhatóság alá kényszerítését. És különösen halálosan káros lenne ez a városi törvényhatóságoknál. Halálosan káros lenne ez a centralizáció, amely minden jó igyekezet ellenére uniformizálná a városokat, egységes kényszerzubbonyba szorítaná. Ma — különösen gróf Klebelsberg Kunó decentralizáló vidéki kulturpolitikája után — a magyar vidéki városok a monstros fővárosok mindent elnyelésének korlátozása utáni, a magyar kultúra egy-egy gócpontjai lettek. Szinte alig értékelhetően hatalmas iveléssel emelkedtek az elmaradt vidékieség alantias nivójáról kulturhelyek magasságába. Ez az emelkedés az önfeláldozó és áldozatkész erőfeszítésnek volt eredménye. Ezt az áldozatkésztséget, ezt az önfeláldozó erőfeszítést a maga városáért megtette, megtette a debreceni polgár, de nem fogja megtenni és megtehetni a minisztérium, amelynek mindenhatóságába akarják beolvasztani és abban eltüntetni a polgárok szabad akaratát és elhatározását.

Méltóztassék elhinni, nem olyan egyszerű dolog az az egyszerű dolog sem, hogy a polgármestert ne a polgárság válassza, hanem a kormány nevezze ki, vagy neveztesse ki. El lehet képzelni, hogy dr. Vásáry István polgármester elkerül Sopronba, vagy Pécsre polgármesternek s ide kerül a győri polgármester, Vajjon dr. Vásáry polgármester összes koncepcióit elviszi a mezőgazdasági Debrecenből az ipari Sopronba, vagy a gyár város Győr polgármestere elhozza a maga nagyipari elgondolásait Debrecenbe. Vagy kineveznek Debrecenbe egy igen kiváló miniszteri tanácsost polgármesternek. A nagy-szerű hivatalnok belekerül egy száz-ezer holdas birtokkal, 170 millió pengő vagyonnal rendelkező város adminisztrációjának ismeretlen rendszerébe, ahol emberek és szokások, tárgyak és viszonyok ismerete nélkül kell egy élni, fejlődni akaró hatalmas város életét vezetni, irányítani. A polgárság pedig, amely eddig a törvényhatóság szervein keresztül úgy, ahogy mégis csak maga határozott életnívója megteremtésének mikéntje felett, akarattalan tehetetlenséggel fogja látni a hivatalnokkormány működését. A központosított nagy gépezet kezelése nem is lehet könnyebb, mint az autonómiákra decentralizált közigazgatásé, de nem is lehet jobb. Éppen az előbb már érintett sokféleség miatt. A délibábos Hortobágy mellett Debrecenben más emberek, más vágyak élnek, más lehetőségek és más adottságok vannak, mint a Dunántulon. Annak, aki ez embereket megérteti, velük érezni, aki a lehetőségeket megérti és az adottságokat felhasználni akarja és tudja, ebből a földből kinőtnék, ennek a polgárságnak sorából, véreből valónak kell lennie és olyannak, aki bírja e népnek az ő ismerettségéből fakadó bizalmát.

A vidéki városok, az ősi autonómiák készülhetnek egy új harcra, melynek kimenetele — sajnos — na-

Május végén jelenik meg!

BABITS MIHÁLY

Az Európai irodalom története

Hófehér laments papír, 320 oldal
100 illusztráció Aranyozott egészvászon kótes

NYUGAT KIADÁS

Előfizetési ár . . . P 3:20
Megjelenés után . . . P 4:80

Előjegyzhető:
a Független Újság kiadóhivatalában,
vagy bármely könyvkereskedésben.

Villany és víz szondulálás

legmodernebb gépekkel,
mérsékelt árban készit

Kolozsváry

hölgytödrász-szalón
Dégenfeld-tér 2. szám.

gyon kétes. Ha harcukat elvesztik, végük van mindazzal a fejlődési eredménnyel együtt, amelyet eddig — ismételjük — a polgárság áldozatos erőfeszítéseiből elértek. Hogy így lesz-e, ki tudja. De úgy érezzük, már valahol ácsolják azt a haranglábat, amelyen az autonómiák lélekharangja fog kongani az önrendelkezés temetésén.

Mi tette megint aktuálissá ezt a fenyegető kérdést? Két dolog. Az egyik az az elörölhetetlen érzés, amely minden miniszteri kijelentés ellenére szorongatja a városi embert, a városát szerető embert, aki érzi, mit jelent az autonómia megcsorbítása, az az autonómiáé, amely évszázadokon át megtartotta és nagygyá, európaivá, széppé tette Debrecent.

A másik dolog, amely aktuálissá teszi ismét a kérdést: és azt mutatja, hogy igen is meg akarják csorbítani az autonómiát, a következő: Van Magyarországon egy, a nyilvánosság szigorú kizárásával megjelenő újság: Törvényhozók Lapja. Ez a lap, amely a címéből ítélve éppen a legilletékesebb körben, a hon atyjainak kezében forog, legutóbbi számában a vidéki autonómiák kérdésével foglalkozik hosszán, sőt: hosszadalmasan és kimutatja schwarz auf weiß, hogy a vidéki autonómiák „reformjára” szükség van, azt meg is kell csinálni, hiába lármáznak ezek az önkormányzatok. Hogy a Törvényhozók Lapja mit ért „reform” alatt, azt gondolhatjuk. A cikk nem veszedelmes, arról, aki írta, megállapítható, hogy annyit ért a közigazgatáshoz, mint ... tetszik tudni. Nem is az a fontos, mit mond, hanem az, hogy egyáltalán elmondja, amivel világosan bizonyítja, hogy a leányzó nem hall meg, csak alszik, az önkormányzatok elleni támadás veszedelme nem mult el, csak pihen, hogy erőt gyűjtsön.

Posch Dezső.

DAL

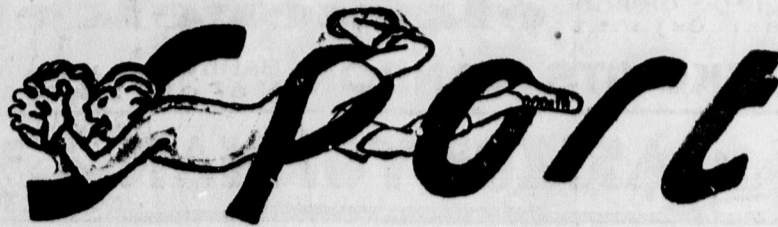
Ha a kezed kincsel, szived szerelemmel,
tele volna lelked irántam hűséggel,
az ajkad mosollyal, szemed ragyogással

hivna s nem törődne
soha senki mással,
akkor is meg volnék
véled holtig verve,
ítélve örökké
tartó szerelemre?

Akkor is csak hálni
járna még a lélek
belém, míg nem látlak,
míg nem vagyok véled?
Akkor is, akkor is
csak így szeretnék?

(Ha vágy valóságra, hit igazra válna,
teljesülne egy szív egetívó álma,
akkor is csak véled
volnék holtig verve,
volnék holtig áldva.)

GAL ANNA.

22 év előtt két nap alatt 12:4-re verte a debreceni futballt a „Pogon”, a Bocskay húsvéti vendéglátója

A Pogon akkor is a lengyel válogatott zömét adta, a Bocskay a debreceni sport fejlődésének erőttöbbletével vesz revánsot

A debreceni futballközönség soraiból sokan bizonyosan nem emlékeznek már arra a mérkőzésre, amelyen 22 év előtt először ütközött meg Lemberg és Debrecen labdarugósportja. A debreceni futballsport akkor még nem foglalt el olyan előkelő helyet a magyar sportéletben, mint ma. A DTE volt a vezérkedő csapat, de szó sem lehetett arról, hogy válogatottakat adjon, míg a lengbergi Pogon már akkor is a zömét adta a lengyel nemzeti válogatottnak. A Pogon hatalmas játékkultúrát reprezentált, látogatása esemény volt Debrecen sportéletében s a régi jó DTE, amely akkor is korát meghazudtoló fürgeséggel vezérekedett a sportkultúra terjesztésében — hál' Istennek, azóta is megtartotta ezt a jó szokását —, sietett valamit tanulni is a vendégektől. Hogy pedig ez a tanulás alapos legyen, Löbl Zsigmond színészt, a Pogon egyik, ragyogóan szereplő játékosát le is szerződtette Debrecenbe trénernek és játékosnak. A Pogon 22 év előtti szereplése így nem mult el nyom nélkül Debrecen sportéletében.

A debreceni sport nagy ünnepélyességgel fogadta 1912 pünköstjén a testvér lengyel nemzet egyik reprezentáns futballcsapatának számító Pogont. Nem hiányoztak a szónoklatok, a bankett, a zászlócsere, a virágcsokor. És nem hiányzott az érdeklődés sem a mérkőzés iránt. Zsúfolt tribün nézte végig a meccset, amely pünkösd első napján imponálóan szép győzelmet hozott a Pogon-nak. Nem is volt csoda ez, hiszen a válogatott játékosok féltucatja játszott a lengyelekkel, köztük Kuchar, később a bécsi WAC, aztán a WAF híres center-hálfja. Kuchar szerepléséhez egy régi, kitűnő debreceni futballembernek nem éppen rózsás emléke fűződik: Láng Árpád, a DTE akkori kiváló balszélsője volt az, akinek Kuchar úgy belerugott a félszemébe, hogy Láng Árpád hetekig nem tudott megjelenni a felső kereskedelmi iskola előadásain és hosszú időn át viselte a lengyel válogatott center-hálf lábának nyomát.

A nagy meccsre a DTE így állott fel: Kiss (volt BTC kapus) — Lóska, Din'ch Vidor (a későbbi országgyűlési képviselő) — Tolnai Sana, Tolnai Jenő, Wohlrab — Antal Béla, Lengyel, Dugó, Bach Jani, Láng Árpád.

A pünkösd első napján tartott mérkőzésen 8:3 (7:1) arányban kapott ki a DTE. Ennek a meccsnek a második félidőjén rugta meg Kuchar a Láng Árpád szemét. Második napon 4:1 (2:0) eredményt ért el a Pogon.

Nem lehet mondaní, hogy minden keserűség nélkül nyugodott bele a DTE fanatikus közönsége a vereségbe. Első-

rendű csapat volt a DTE azidőtájt. Römer Richárd, a télen elhunyt újságíró kollegánk diktált akkor a klub futballszakosztályában szinte korlátlan hatalommal. És jó volt az irányítás, hiszen a DTE rekordgólaránnyal nyerte meccseit. A MATEOC-nak például 27 gólt rugott s egyet sem kapott. Ezt a meccset a BAK-ista Puskás vezette, aki híres volt arról a jó tulajdonságáról, hogy félliter bor leöblítése nélkül nem volt hajlandó pályára lépni. Nem is tudta megjegyezni a gólok számát, hát úgy se-

Dönt a bajnokság kérdésében április 8-án a debreceni Ujpest— Bocskay-meccs

Ismét nagyhatalom lesz a magyar futball, ha meg tudja gyökereztetni a Bocskay stílusát

A Bocskay húsvét két napján Lembergben játszik, visszaadva a Lwowski Klub Sportivny Pogonnak Debrecenben ezelőtt 22 esztendővel tett látogatását, amidőn a lengbergi zöld-fehérek a DTE-t imponáló stílusban verték. Remélhetőleg most visszaadják a profi kék-sárgák az amatőr kék-sárgák által kapott sok gólt, bár a Bocskaynak éppen nem lesz könnyű dolga: az előkelő Pogon a helyreállított Lengyelországnak ötszörös bajnoka és már békében igen jó játékerő képviselt.

A Bocskay a számos meghívás közül, amely Európa minden részéből, sőt Afrikából érkezett hozzá, a földrajzi közelség miatt választotta a lengbergi túrát, hiszen a következő vasárnap már igen nehéz feladat vár rá. (Éppen ezért volt kénytelen visszautasítani a lengyel szövetségnek azt a megüdvözlő ajánlatát, hogy a jövő szerdán Lengyelország válogatott csapatával is játsszék egy mérkőzést Varsóban.)

Amíg a kék-sárgák Lembergben játszanak, a debreceni közönség már a jövő vasárnapi mérkőzésre készül, amely a tavaszi szezonnak egyik legnagyobb izgalommal várt derbyje lesz. Április 8-án a Diószegi úti pályán nem kisebb tét dőlhet el, mint Magyarország professzionista bajnoksága, hiszen a Bocskay az Ujpestet látja vendégül s ez a mérkőzés elsőrendű fontosságú a bajnokság kialakulására.

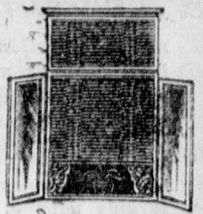
Ezen az egymagában is különös jelentőségén kívül számos olyan mellékkörülménye van a Bocskay-Ujpest találkozásnak, amely joggal fordítja a jövő vasárnap az egész magyar sportközvélemény figyelmét Debrecen felé.

Naptól,
légytől és
hidegtől

megvédi és díszíti
lakását, ha ablakaira

szővött
farolettát

vásárol. ELŐNY ÁRAK.
Készíti:

Redőnyüzem

Debrecen, Bathlen-u. 19.

gített magán, hogy a pályáról felkapott minden gól után egy-egy kavicsot, a zsebébe rakta s a végén összeszámolta a kavicsokat.

De persze más volt az ellenfél, mint a Pogon, amelyik alapos leckét adott a debreceni futballnak.

Azóta nagyot fejlődött Debrecen futballja s a ma is a lengyel válogatott zömét adó Pogonnal olyan Bocskayt tud szembeállítani, amely a magyar válogatott csatársort reprezentálja. És a lengyel válogatottnak tekintélyt ad, hogy a csehek a világbajnokság első fordulójában csak 2:1 arányban tudták legyőzni. Mindenesetre 22 év után érdekes lesz ez a revánsmeccs a két város között.

A magyar futball legnagyobb szenációja ebben a szezonban kétségkívül a debreceni profik pompás előretörése volt. Hetek óta hangos az egész magyar sajtó az ősz közepe óta veretlen debreceni együttes diadalaitól és egész kis tanulmányokat írnak a Bocskay tudományos stílusáról, ebben látva a magyar labdarugás megújulásának biztosítékát. Ugyanezt a megállapítást tették a magyar válogatott tréningpartnere volt AC Floridsdorf vezetői is, akik a bécsi sportsajtóban kifejezetten adták annak a véleményüknek, hogyha a magyar futball a Bocskay-stílust meg tudja gyökereztetni, a magyar labdarugás újra féltelmes futballnagyhatalom lesz Európában.

Nem vitás, hogy ma a Bocskay a legjobb formában levő, leginkább összeforrott és legkialakultabb egyéniségű magyar együttes, amit bizonyít az is, hogy a mult vasárnap Szófiában a bolgárok ellen győztes magyar válogatott csapatban nem kevesebb, mint négy debreceni játékos szerepelt: a Bocskay internacionális hírnevű egész jobbszárnya. Ez a válogatott nehéz körülmények között győzött és a Bocskay-játékosok teljesítményének értékét nem ronthatja le az, hogy a magyar sajtó — amelynek érdekeltségénél fogva érthetően a budapesti némely nagyklubok támogatása a kötelessége — átlátszó tendenciájú cikkekben igyekezett a Bocskay-játékosok érdemét a győzelemben kisebbíteni és velük szemben a nem jelentős játékerő képviselő brünni válogatott ellen szerepelt budapesti nagycsapatbeli játékosokat favorizálni.

A jövő vasárnapi Bocskay-Ujpest mérkőzés kiváló alkalom lesz arra, hogy eldöntse: melyik játékmódor a fensőségesebb, a tudományos, kombinációkra felépített, átgondolt taktikájú észfutball-e, vagy a lendületi játék, a tank-roham, a mostanában annyiszor emlegetett oroszánstílus. Két egészen különböző profilú együttes száll küzdelemre vasárnap egymás ellen a Diószegi úton, két olyan csapat, amely a legtisztábban képviseli a maga stílusát: a Bocskay a maga nemzetközileg is nagyratartott, a magyar temperamentumhoz alkalmazott orthodox skót stílusát, az Ujpest pedig a lendületi modort, amellyel a magyar futballban a legközelebb áll ahhoz a latin

50 fillérből

mit hetenként félretesz a **Kölcsönsegélyző-Egylet**

befizetéses könyvecskéjébe,

rövid pár év múlva **tőkepenzes lesz.**

A tavasszi toilette

nélkülözhetetlen kelléke a jó szabású fűző és melltartó. Az új párisi modellek és szövetségek megérkeztek már a

GOLDSTEIN KAROLA céghez
Debrecen,
Miklós uca 5. szám.
Budapest, Kossuth L. u. 10.

stílushoz, amit a szövetségi kapitány éppen olyan sikertelenül igyekszik ráerőszakolni a magyar futballra — hiszen ezt az észjáték tette naggyá —, mint annak idején a Bocskayra Orth György.

Nemcsak két remek magyar együttes ütközik meg tehát április 8-án a Diószegi úti pályán, hanem két élesen hangsúlyozott elvi felfogás is, amely miatt immár hosszú hónapok óta olyan árdáz harc dúl a magyar sportfórumon.

Érthető, hogy a Bocskay a győzelmen felül, ami a két pontot jelent, még inkább küzd a presztízszért is, a saját stílusának a döntő elismertetéséért, amit külföldön megvesztegető szépsége miatt már évek óta elragadtatással fogadjak mindenütt, a legkomolyabban veendő esakörök ép úgy, mint a nagyközönség, csak éppen idehaza igyekezett elhalványítani, jelentőségében kisebbíteni súlyban a budapesti sportsajtó.

Elvek ütközete lesz tehát a vasárnapi Bocskay-Ujpest találkozás, nem csupán a tavalyi bajnok és a jelenleg legjobb harmadik helyezett összecsapása, éppen ezért néz a küzdelem elé olyan feszült várakozással az egész ország sportközönsége. Ez a sportközönség, a tömegek — már pedig a magyar sporttömegek hozzáértése vitán felül — már régen elismerte a Bocskay nagyságát s az idén azt, hogy a debreceni kék-sárgák jogosan foglalták el, vezetőségük hosszú esztendőknél hosszabb ideig mutatott önzetlen, kitartó munkásságának eredményeként, méltó helyüket a magyar labdarúgás legelőn.

Ezek a tömegek ott lesznek — Debrecenből és Budapestról éppen úgy, mint a közelebbi és távolabbi vidékről — a jövő vasárnap a Diószegi úton, hogy tanul legyenek a nagyszerű küzdelem és kivételes sportélményt ígérő mérkőzésnek. A Bocskay-Ujpest meccs délután egyenlőre 5 órakor kezdődik, előtte a Textil és a Villanygyár játszanak az amatőr bajnokságért.

Arra tekintettel, hogy a pálya korlátolt befogadóképességű, a Bocskay vezetősége felhívja a közönség figyelmét, hogy jegyét lehetőleg elővételben váltsa meg máris a Svetits-bérpalotai dohányszádjában.

H I R D E T M É N Y.

Értesítem a jószágtartó gazdaközönséget, hogy a f. évben a Hortobágyra ló és sertés április hó 3-tól, szarvasmarha pedig április hó 9-től hajtható ki.

Hajtócéduka a városházán I. emelet 13. számú szobában folyó évi március hó 29-től váltható mindenféle állatra, azonban az állatokat csak a fentebb megjelölt időben lehet a Hortobágyra kihajtani. A hajtócéduka kiváltása előtt a kihajtandó állatok után a kútbért a Gazdasági Egyesületnél be kell fizetni, mert a kútbér nemfizetése esetén hajtócédulát a számvétség nem ad ki.

Nem kaphatnak hajtócédulát a legelőbér előzetes befizetése nélkül azok a debreceni ház- és földtulajdonos jószágtartó gazdák sem, akik az 1933. vagy előbbi évekről esedékes legelőbérrel tartozásban vannak.

Figyelmeztetem továbbá a jószágtartó gazdaközönséget, hogy a szüzgulyába csak az 1932. és 1933. évi születésű üszörborjak hajthatók ki.

Debrecen, 1934. évi március hó 28.
Dr. Vásáry István
polgármester.

TELJESÜLT A VÁGYA

A csunya női szoké: — Remek dolog ez a löverseny! Ez az első eset, hogy a férfiak futnak utánam...

Meglehető olcsón készítesjavit **ÉKSZEREKET**

MOSKOVITS SÁNDOR Batthyányi uca 17. Városi bérház.

ASSZONYOKNAK

Irja: H. FARKAS ILONA.

Gondolataid a felelősek

A történelmi századokon keresztül a vallásalapítóknak soha nem volt jó dolguk. A vallás és erkölcs törvényeit szegzeni az ember állati ösztöneinek: egyet jelentett a mártír-vallással. Megkövezés és keresztrefeszítés járt érte.

Ez mindig így volt és ma is így van, hogy aki a jószág szelid törvényeit, tetteit próbálja prédikálni a tömegnek, annak el kell készülnie arra, hogy mosolyt vált ki.

Az élet alapvető sarkköve nem a jószág. Inkább az erőszak, a törtetés a másik elgáncsolt testén keresztül.

És az a néhány, aki ebbe nem képes belenyugodni, aki irtózáttal figyeli az élet történéseit, ami emberi cselekedetek rugóra jár és éppen a jószág tagadása; azt a néhányat, akik még áldozatra is képesek, az írott törvényt szóvá is merik tenni, sőt hiszik a jószág és a jó cselekedet helyességét, azt a többi fejcsóválva és röviden intézi el: „Nem a mai világba valók”.

Talán csak egyetlen vallásalapítót került el guny és a szenvedés végzettségűsége. Ez a vallásalapító, akit millió és millió híve fanatikusan tisztel, nem a biblikus legendák elmúlt világában élt. Nem is volt férfi.

Egy vékony, szelid, kékszemű kis asszony, harminc esztendővel ezelőtt, szelid és csodálatos dolgokat mondott. Ezekből a biblikusmagyarázatokból, ezekből az egyszerű tanácsokból, lelkigyakorlatokból erős törvényei fejlődtek egy új vallásnak, aminek szülőágya a XX. század volt és prófétája egy asszony: Mary Baker Eddy.

Mary Baker Eddy nevét Európában nem nagyon ismerik. Amerikában élt, 1821-ben született és kilencven éves korában halt meg. Vallásának, a Christian Science-nak ma már többmillió híve van. A Christian Science mint egyház óriási vagyonnal rendelkezik, minden nagyobb amerikai városban templomai, ujságja, klubjai vannak és hívei művelt és előkelő rétegből toborozódtak össze.

Két évvel ezelőtt egy nagyműveltségű amerikai hölgyel találkoztam Ausztriában egy fürdőhelyen. Michael Paioffnak, a híres newyorki zeneszerzőnek és karmesternek a feleségével, Mrs. Ráy Paioffal. Ez a hölgy, aki a bostoni Harvard egyetemen végezte művészettörténeti tanulmányait, sokáig újságíró volt, ma Newyork egyik legelőkelőbb régiségkereskedője; olyan mélyeséges biztonsággal, hittel, sőt fanatizmussal beszélt vallásáról, a Christian Sciencéről, hogy szinte paradoxonnak éreztem az elegánsan öltözött, gazdagon felékszerezett nő szájából a meghatón szép vallásfilozófiát.

Csupán néhány apró, futtában írt jegyzetet találtam egy noteszomban. Valószínűleg Ráy Paioffal való vita, vagy

beszélgetés után jegyeztem, amit most itt közreadok:

A Christian Science az élet értelmét a tudás és a boldogságra törekvésben találja. Tanulj és tudjad Isten törvényeit! Legyél boldog és tegyél boldoggá másokat!

Egy ember csak úgy tud boldog lenni, ha belül elrendezett és harmonikus. Készségekkel harcoló, materiális kinokon, szegénységen, betegségen, halálon vívódó ember maga is szenved és a környezetére is rossz hatással van. Munkáját nem jól végzi, sikertelen.

A materiális létezésben csak mint látszatban hisz. Viszont a gondolatok cselekvő erejéről szinte külön tételt állít fel a Christian Science.

Az életed olyan, mint a gondolataid! — mondja Mary Baker. — A jó gondolatot jó cselekedet követi, a rossz gondolatot rossz cselekedet.

Magad építéd magadnak a menyországodat és a poklodat. A gondolataid téged jelentenek és a gondolataid felelősek érte.

Tagadd a rosszat és elmúlik téled! Hidd a jószágot és tudj olyan biztonsággal, mint ahogyan azonnal kétségbeesel és elhiszed a rosszat és az életedet jóvá változtatod.

(Nagyon érdekes többek közt az a mód, ahogyan a Christian Science gyógyít. Természetesen nem orvossal és gyógyszerrel, hanem csak mentálisan, a jó gondolatok erejében bízza.)

Isten az egyedüli jelenlét — magyarázza Mary Baker — és mert Isten a tökéletes jó, így hinnünk kell abban, hogy rossz nem is létezik. A fájdalom és a betegség rossz. Ha tehát hiszünk a fájdalomban és betegségben: istenhittel ellenkezőnk.

A Christian Science tagadja a fájdalmat és a betegséget. Nem hisz a létezésben! Az emberi értelem csalódásának tartja.

Nincs betegség — írja Mary Baker az „Egészség és Bölcsesség” című könyvében. — Akarsz bizonyítékot, figyelj csak egy kis hittel, az egész nagyon egyszerű. Isten az embert saját képmására teremttette. Isten a tökéletesség, hogyan lehetne a képmás tökéletlen? Isten képmásában hogyan találhat helyet a betegség, gyengeség, öregség vagy a halál? Az ember ezeket erős hittel beképzeli magának és materiális érzékeivel mint valóságot érzi is a betegséget, a gyengeséget, vagy az öregség szomorúságait. Hamis hit okozza csupán az emberiség fájdalmait, az emberek szinte önmaguktól lopják el az egészségüket, mert nem hisznek az Isten igazságában.

A betegség ezek szerint nem csak tévedés, de bűn is, mert ezáltal kétségbevonjuk Istent és a végtelen jó mellett a

rossz létezésének adunk hitet, pedig Istennél nem találhatunk semmi rosszat.

A legirtózatosabb járvány sem olyan veszélyes az emberiségre, mint a betegségről és halálról ez a téves hit. Minden ember, aki magát betegnek hiszi, megfertőzi vele embertársait, így száll aztán nemzedékről-nemzedékre a szenvedés.

De mint ahogyan a bacillust a helyes szérummal lokalizálni lehet, úgy lehet az emberiség hamis hitét is a látszólagos betegségről és halálról. Ha majd az egész emberiséget áthatja a Christian Science, akkor ennek a „rossz szokás”-nak, a betegség létezésének az ideje is lejárt. A mentálisan dolgozók (a Christian Science így nevezi az imádkozást) száma egyre nő és mindig kevesebb lesz azon együgyűek száma, akik hisznek a beteg-

Szabó Miklós női divatterme
Szent Anna uca 5. sz.

ségben.

(A legjellemzőbb erre a nagyon érdekes vallásra a halálról szóló tétel. A halál csak „ügynevezett” halálnak nevezi és egy halott a Christian Science felfogása szerint csupán eltávozott. A szellem, aki Isten képmása és Istennel szorosban egybetartozó rész, a testi kifejezésétől elvonta magát.)

Ha valaki eltávozik — mondja Mary Baker — (vagy meghal, ahogyan ti mondjátok), addig, amíg van még benne kívánság a materiális létezéshez, azt jelenti, hogy nem tudott hinni eléggé a halál lehetetlenségében.

A Christian Science megtanít benneteket arra a hitre, amely kimondhatatlan hatalmat ad a testiség felett.

Mary Baker Eddy „Egészség és Bölcsesség” című könyve hívőinek a Biblia után a második bibliája. Több százezer példányban fogy évente. A világ majdnem minden nyelvére lefordították. Stefan Zweig „Die Heilung durch den Geist” című érdekes könyvében hosszú oldalakon keresztül ismerteti a Christian Sciencet.

Ma, a feltámadás, a szeretet, a megbocsátás ünnepén, mindegy, hogy milyen vallás kötelékébe tartozik bárki; gondolatban ma nehéz elszakadni az ótestamentumtól és az evangéliumok örök képeitől.

Soha olyan fájdalmasan sok intést nem tartalmaztak az örök írások, mint éppen ma, amikor mélyesen aktuális a vallás és a hit szava.

A történelmi időkől elkínzott emberiség lelke kettéhasadt. Asszonyok, anyák, feleségek kötelessége a család, a férj, a gyermek lelki jólétének, lelki gyógyításának gyönyörű és felelősségteljes munkája.

Ha semmi másra nem volt jó ez a fenti pár sor, mint csupán arra, hogy figyelmüket felhívjam, hogy Amerikában felvilágosodott, művelt, tanult, kitűnő asszonyok, leányok egészen természetesen tartják, a mai élettel, modernséggel és haladással összeegyeztethetőnek, hogy ki-ki hite szerint, ösztönien vallásos legyen, nem bántam meg, hogy untattam Önöket a XX. században született új vallásról írt pár szóval.

VENNI
AKAR
VALAMIT?

A Független Újság hirdetéscsökkentés biztosan hozzájuttatja a kívánt tárgyhoz.

KALÁSZ GÁRDA
táncmulatsága Husvét első ünnepnapján a
HUNGÁRIA-KÁVÉHÁZ
összes termeiben.

Tiszántúli Közgazdaság

Jövedelemfokozás a mezőgazdaságban

Irta: zsarolyáni Szekeres Endre dr.

Nemzetünk legfőbb jövedelmi forrása: a mezőgazdaság. Ebből merítünk elsősorban vagyont, jólétet és hatalmat. Ez létünk alapja és boldogulásunk biztos támasza.

Mezőgazdálkodásunk azonban nem fejlődött úgy, amint azt közgazdasági viszonyaink és legfőbb érdekeink megkívánhatták volna. Európai viszonylat szempontjából mezőgazdaságunk egészben véve fejletlen, a nyugati nemzetekéhez képest nagyon hátramaradt. Egyes virágzó gazdaságok — mint dicséretes kivételek — az általános tapasztalást megcáfolni nem elegendők.

Jelenleg nálunk a talajnak eredeti minősége művelések és befektetések által csekély mértékben és terjedelemben van javítva; a gazdaságok felszerelése egészben véve tökéletlen; a birtokok berendezése és szervezete csak kivételes esetekben megfelelő; talajművelés, növénytermelés sok helyen kezdetleges; állattenyésztésünk — minőségileg és mennyiségileg elégtelen; mezőgazdasági terményeink értékesítése

szervezetlen és bizonytalan; a birtokok jövedelme aránylag csekély és ingatag; az adó és adósság pedig napról-napra nő s végül a mezőgazdasági munkások keresheti lehetősége, megélhetése egyre rosszabbodik.

Ilyen körülmények között valósággal életkérdés: mi módon emelhetjük a mezőgazdaság jövedelmezőségét? E kérdés sikeres megoldásától függ ugyanis nemcsak az egyes gazdák jóléte és boldogulása, hanem az egész nemzet előrehaladása és hatalma.

A mezőgazdálkodás jövedelmezőségének fokozását főképp az alábbi módok alkalmazása révén érhetjük el: a termékek mennyiségének, azok minőségének emelése, a termelési költségek csökkentése s végre értékesítésének megjavítása által.

A magyar mezőgazdaság terméseredményét még sok téren emelni lehet. Jelenleg hazánk főbb mezőgazdasági terményeinek termésátlaga szembenállítva néhány külföldi állam termésátlagával, az alábbi képet mutatja:

	Magyarország,	Németország,	Dánia,	Svájc
	hektáronként métermázsákban:			
Búza	13.00	18.80	25.00	23.26
Rozs	8.60	15.30	18.00	21.05
Árpa	12.12	17.85	24.50	21.17
Zab	12.24	18.08	21.01	22.20
Tengeri	16.71	—	—	39.00

A nagyobb gazdasági kultúra, a jobb munka, a céltudatos gazdasági tevékenység tehát szinte megkétszerezi a főbb mezőgazdasági termények eredményét a nyugati államokban a mi terméshozamunkhoz viszonyítva. Ha ezeket a külföldi nagy eredményeket száraz és szélsőséges klímánk miatt nem is tudjuk teljesen elérni, azt azonban elérhetjük, hogy nálunk is a főbb termények eredménye legalább: 25—50 százalékkal növeltessek.

A mezőgazdasági termelés fokozásának egyik legalapvetőbb eszköze: a széleskörű gazdasági szakoktatás. A talaj összetételének, a föld termőerejének kihasználása, anélkül, hogy a talaj kimerülne, továbbá a termelő növények helyes megválasztása, forgók beállítása, valamint az egyes növények művelése: alapos szaktudást igényel.

A gazdasági termelés fokozását szolgálja továbbá: a mezőgazdasági hitelkérdések rendezése. A termelés növelése ugyanis belterjes gazdálkodást, új beruházásokat követel, erre azonban a legtöbb gazdának nincs megtakarított tőkéje, így idegen tőkére, hitelre szorul. A termelés növelése szempontjából tehát nagyfontosságú, hogy a gazda hitelszükségletét a legmegfelelőbb módon tudja kielégíteni.

A mezőgazdasági termelés előmozdítását szolgálhatják még: a talajjavítások, a nemesített magvak termelése, kitenyésztett nemes állatok tenyésztése, jó munkáviszonyok, szakszerű növényvédelem és egészséges, arányos birtokmegosztás.

A mezőgazdaság jövedelmezősége emelésének további módja: a termelési költségek csökkentése. Ez alatt természetesen nem azt értjük, hogy a gazda leltárát kevesbítse, állatállományát csökkentse, hanem inkább azt, hogy az amúgyis nehezen szereshető tőkéket csakis jövedelmező befektetésekre fordítsa.

A mezőgazdálkodás körében sok megtakarítás tehető már a különböző gazdaságtechnikai eljárások kivitele alkalmazásával. Így például az okszerű

tani. Pontos díjazás, helyes munkarendtartás és emberséges bánásmód mellett — hasonló költséggel — lényegesen fokozhatjuk cselédeink és munkásaink munkakedvét és munkaeredményét is.

A mezőgazdaság jövedelmezősége emelésének harmadik alapvető módja: a kedvező értékesítés.

A nagyobb terméseredmény egymaga ugyanis még nem fog nagyobb tiszta jövedelmet is biztosítani. Ehhez elengedhetlenül szükséges a kedvező értékesítés. Ma nálunk e téren nagy mulasztások vannak. Mert nemcsak hogy a kedvező piaci konjunktúrákat nem tudjuk kihasználni, de főleg nem törekszünk arra, hogy a mezőgazdasági nyerstermékek gyáripari feldolgozása által azok csereértékét emeljünk. Ennek elhanyagolása eredményezi azután azt, hogy mi sok mezőgazdasági nyersterményt kiviszünk olcsón a külföldre s később ugyanazt sokszoros áron visszavásároljuk.

Az eladásra kerülő mezőgazdasági termények is sokszor nem felelnek meg a kedvező szállítás és értékesítés feltételeinek. Így például a tej, a friss gyümölcs soká nem tartható, sem messze nem szállítható; más termények meg nagy terjedelmük miatt: szalma, széna nem bírnak nagy forgalomképességgel. Mások meg — a különben értékes termények — a piac túlterhelése, vagy a kereslet csekélye, tehát az árak alacsonyága miatt, elég haszonnal el nem adhatók.

Ilyen esetekben a gazda által kitermelt és értékesítésre szánt terményeit oly alakban kénytelen forgalomba hozni, aminőben az illető termények

Rézgálic

préselt és darabos
megérkezett:

Mezőgazdák Debrecen,
HUNYADI UCCA 13. SZ.

Külföldi fűmagvak és pázsitkeverékek legjobb minőségben.

tartósabb, értékesebb és szállíthatóbb árukat képviselnek. Így például: a tejet vajjá vagy sajttá, a répát, burgonyát hússá és zsírrá vagy cukorrá és szeszé, a búzát liszté, az árpát és tengerit sörré dolgozza fel; olajos magvait olajjá ütteti s végül nyers gyümölcsöt feldolgozza.

A mezőgazdálkodás nyers terményeinek ipari feldolgozása tehát egyik biztos módja a gazdasági jövedelem emelésének.

A mezőgazdálkodás jövedelmezőségének elérésére és emelésére nem elég csak a termelés egyoldalú fokozása, hanem szükséges az is, hogy a piac felvételképessége, a fizetőképes fogyasztás egyidejűleg növekedjen. Ha ez nincs meg, akkor a többtermelés hiábavaló, mert a termelő a nagyobb mennyiségért végeredményben kisebb árat kap, mint előzőleg a kevesebb mennyiségű termékért. Az a termelő tehát, aki a piac, a kereslet viszonyainak figyelmen kívül hagyásával intézi a maga termelési tevékenységét, az igen gyakran gazda nélkül csinálja a számadást és a fokozott gazdasági tevékenység, a többet termelés egyenesen kárt zárdt fejére.

A mezőgazdasági termények nagyobb jövedelmezősége szempontjából tehát okvetlenül fokozni kell a belföldi piac felvétel- és fizetőképességét. Kivite- lünket pedig meg kell szerveznünk már a termelésnél; a minőség, a gazdaságos termelés és szállítás, nemkülönben a piacszerzés és lebonyolítás szempontjából is. A kivitel ma az ország nagy érdeke, tehát azt a közérdek szempontjából szervezni és irányítani kell. A céltalan és tervszerűtlen többtermelés helyett át kell térnünk a viszonyokkal, a várható fejlődéssel számoló olyan termelési ágak felkarolására, amelyeknek terméke piacképes és jól értékesíthető. Ebből a szempontból most már nem csupán a jószágmennyiségek emelésére kell törekednünk, hanem főleg arra, hogy a leggazdaságosabb előállítás és piacravitel útján a lehető legnagyobb gazdasági értéket hozzunk létre.

Ezek szerintem azon legfőbb módok, amelyek által mezőgazdálkodásunk jövedelmezőségét fokozhatjuk. Ezzel természetesen nem merítettük ki a nagyfontosságú kérdést, de nem is akartunk ennek részletesebb fejtegetésébe bocsátkozni. Törekvésünk e cikk révén csupán csak az volt, hogy rátereljük a gazdátársadalom figyelmét a jövedelem fokozásának főbb módjaira.

A mezőgazdálkodás jövedelmezősége emelésének itt ismertetett alapvető módjait a nyugati nemzetek már régóta eredménnyel alkalmazzák mezőgazdálkodásuk körében. Hasznosítsuk tehát mi is ezeket a módokat, hogy a magyar gazda is a ránehezülő gazdasági harcot győzedelmesen megvívhassa.

A MAGYAR SZESZ TÉRHDŐDÍTÁSA KINÁBAN

A magyar kereskedelem számára széles kilátásokat nyit a magyar szesz értékesítése a tengeren üli világrészekben. Az amerikai sikeres üzletek mellett most egy kínai térhdődítés bizonyítja ezt: Csi-Fu kínai tartomány szeszszükségletének fedezésére versenyfegyverként írt ki, illetve, mivel ez a fogalom ott ismeretlen, szállíási

MERT
Mauthner mag
60 ÉVE A LEGJOBB! KÉRJE MINDENÜTT!

Forduljon legközelebbi bizomán yosunkhoz vagy központunkhoz:
Budapest, Rottenbiller u. 33.

Városi kertészetben és faiskolában, fajtiszta egészséges gyümölcsfák, disztfák és tenyők kaphatók.

ajánlatokat kért. Tekintve, hogy nagy terület szükségletének ellátásáról van szó és az üzlet így jelentős, tíz ország tett ajánlatot. A szesztermelésben vezető országok igyekeztek ezt az üzletet megkötni, végeredményben azonban Csi-Fuban Magyarország ajánlatát tartották megfelelőnek és felszolgáltatták a magyar ajánlatte-

vőket, hogy mintavagont indítsanak utánuk. A szállítmány rendeltetési helye Shanghai, az üzletet egy Csi-Fu-i bank finanszírozza és a szállítmány ellenértékét az Angol Bank fizeti ki.

A megrendelt minta vagont a jövő héten indítják útnak.

Közeledik a Tiszántúli Ipari Vásár napja!

Irta: VÁGI ISTVÁN, az ipartestület elnöke

A húsvéti ünnepek alatt nem feledkezhetünk meg arról, hogy mi készül a Tiszántúli Ipari Kiállítás és Arumintavásár körül. Eddig csendben, de annál szívósabban folyt a munka az előkészületek megtételénél.

A jelentkezések messze túlhaladják mindazokat a várakozásokat, amelyeket a Tiszántúli Ipari Kiállítás és Arumintavásár igazgatósága maga elé elképzelt.

Az első nagy pavillon építésén kívül már a másodikra is megtörtént a pályázat kiírása és mire a pályázati határidő lejár, egészen biztos, hogy ennek a második pavillonnak is minden talpalattnyi helye kiadásra kerül.

Ugyancsak nagy érdeklődés nyilvánul meg a szabad területek és az egyéb fedett területű földek iránt is és az a mag, amelyet elvetettünk a Tiszántúli Ipari Kiállítás és Arumintavásár érdekében, sudár tölggyé kezd erősödni.

Lelkesedéssel dolgoznak a Vásár erkölcsi, valamint anyagi sikere érdekében mindazok, akiknek ebből a munkából bármilyen rész is kijutott. Az igazgatóság naponként ülésezik, tárgyal és egymástól születtek meg a legszebb és leghelyesebb gondolatok, Debrecen város iparához és kereskedelméhez méltóan, hogy mintegy koronája legyen a Debreceni Hét ünnepeinek a Tiszántúli Ipari Kiállítás és Arumintavásár.

A kereskedelmi és iparkamarában levő vásárhoz igen nagy forgalmat bonyolít le: a Vásár iránt érdeklődők száza fordulnak meg benne és megkapnak minden felvilágosítást, amire a Vásáron való megjelenésükre szükségük van.

Már készülnek a propaganda előkészületek is:

a röpiratok ezrei és tízezrei, az új, gyönyörű plakát száza fogják felhívni a város polgárságának és az ország egész lakosságának is figyelmét ennek a Vásárnak a jelentőségére.

A mezőgazdasági vásáron már a hangszórók 10 percenként harsogták a debreceni Tiszántúli Ipari Kiállítás és Arumintavásár érdekében a propagandát. Az ország összes ipartestületeinek elmentek már a megkeresések, hogy a Vásár megnyitó ünnepélyén jelen legyenek.

A vásár területének planírozása, rendezése már megkezdődött és

a húsvéti ünnepek befejeztével egy egészen új városrész fog életre kelni a Nagyerdő egyik legszebb részén

és sokszáz munkáskez szorgoskodása alatt megteremtődik a II. Tiszántúli Ipari Vásár, amely messze felül fogja mulni az elsőt szépségével és imponánságával.

Nemcsak a Vásár érdeke ma már az, hogy a debreceni iparosok és kereskedők, de mindenki, aki számolni tud, a

Vásáron megjelenjék, hanem maguknak az iparosoknak és kereskedőknek is érdeke, hogy ezt az alkalmat minden tekintetben kihasználják saját üzleti érdekeik és céljaik elérése érdekében.

Egy vásár jelentősége nem abban nyilvánul meg, hogy azon mindenki már az első napokban megkezesi költségeit, hanem főképpen abban, hogy egy hatalmas kirakat

Kereskedelem

Győr, Nagytétény és Budapest a „zsirgyár” ügyében Debrecen vetélytársai

Nemcsak a tiszántúli mezőgazdaságot, hanem a kereskedelmet is közvetlenül érdeklik azok a tárgyalások, amelyek most folynak a Németországba szállítandó „tisztá zsir, vagy „préselt zsir” gyárának felállítása körül. Ha ezt a gyárat Debrecenben sikerülne felállítani, a Tiszántúli gazdaság állatait könnyen értékesíthetné a kereskedelem, másrészt kontingentális visszatérítések kapcsán is kereseti forrásokhoz jutna. Préselt zsirt Magyarországon még nem állítottak elő eddig. Az új gyár felállítása ügyében

létesült, minden pompával, díszítéssel,

gyakorlati céljaival és praktikussággal és kész propagandával is és ebbe a kirakatba oda kell állani az iparosnak ipara, a kereskedőnek áruaktára színe-jávéval, hogy felhívja rá minden vásárló figyelmét.

Az a hit és elgondolás, amely eltölti a Vásár vezetőségét, a kereskedelmi és iparkamarát, az ipartestületet, de általában mindazokat az embereket, akik a Vásár sikeréért csöndesen, de szívós munkát fejtenek ki, valóra fog válni.

A Stadion avatásával kapcsolatosan az ide tóduló idegen tízezrek gyönyörködve fogják szemlélni mindazt, amit így, szinte varázslattal teremünk elő a debreceni Nagyerdőn.

Abban a hitben és meggyőződésben, hogy a mélyben szunnyadó, kellő eszközökkel és kellő pillanatban kihozható energiát igénybevéve, a Vásár mindenképpen meg fog felelni azoknak a várakozásoknak, amelyekkel ezt az emberek várják és visszahozza Debrecennek azt a mult esztendőnek bár kisebb mértékű szép 8 napját, amelynek emlékei ma is élnek még Debrecen közönségének a lelkében.

A húsvét, a feltámadás ünnepének elmúltával egy új életre ébredő vidéki város: Debrecen lüktető ereje megindul és június hó 2-án ünnepi pompában fogja várni az idezőnlő idegeneket.

Készüljön mindenki tehát a Tiszántúli Ipari Kiállítás és Arumintavásár megtartására!

német delegáció érkezik Budapestre, hogy a purelard gyártását tétő alá hozzák.

A német delegáció itteni tárgyalásai során fog eldőlni, hogy a négy város közül, amely a gyárra pályázik, melyiknek jut az új ipartelep: Debrecen, Győr, Nagytétény, vagy Budapest lesz-e az új gyár telephelye. Magyar részről Winckler István vezető a tárgyalásokat, miután a purelard-megállapodás az ő kezdeményezése és személyes sikere, úgyhogy annak végleges lebonyolítása is az ő kezébe van letéve.

Ma és holnap délelőtt 11 órakor kerül bemutatásra

a CSOKONAI SZINHÁZBAN

a legbájosabb mese, operett feldolgozásban:

HAMUPIPÓKE

A kiválogatott debreceni tehetséges gyermekek főszereplésével. Az előadást ifj. Rácz Jancsi, a 8 éves csodaprimás és teljes zenekara pattogó magyar ótákkal vezeti be.

Juci! Bözsi! Marika! Ilus!
Jancsi! Pista! Bandi! Józsi!

Valamennyien jöjjetek el, mert számotokra igazi öröm, a felnőtteknek pedig nagyszerű élmény ez az eredeti gyermek-operett bemutatás.

Olcsó helyárak! (20—150 fillérig) Jegyfelvétel a színházi pénztárnál.

Országos vásárok

Április 2., hétfő: Jászkarajenő, Jászladány, Kétegyháza, Pilis, Szob, Tápiószéle.

Április 3., kedd: Balassagyarmat, Balatonlelle, Barcs, Beled, Csetény, Csurgó, Eger (havi), Felsőszentmiklós, Gyöngyösmellék, Hédervár, Kaposmérő, Köveskál, Moson, Nádudvar, Nagybörki, Nagykanizsa, Nagyszakácsi, Nemesmetes, Pécs, Rábacsanak, Rétság, Sajóvárkony, Sárbogárd, Sárvár, Szigetszentmiklós, Szikszó (havi), Tata, Tevel.

Április 5., csütörtök: Adony, Celldömök (havi), Császár, Dég, Egerág, Erdősokonya, Keszthely, Kiskomárom (havi), Körmen, Kutas, Lengyeltóti, Nagycenk, Ónod, Pacsa, Putnok (havi), Tót (pót), Zala.

Április 6., péntek: Aszód (havi), Buj (havi), Gyöngyös (havi), Mezőberény. Április 7., szombat: Dióviszló, Kisújszállás (havi), Mezőberény.

Bajbajutott emberek között Pythia előszobájában

Komoly, várakozásteljes arcok, csend, áhítatos és feszült hallgatás van Madame Pythia előszobájában. Mindenki vár, mindenki hisz és sokan vannak, nagyon sokan. Madame Pythia magas, karcsú, szőke hölgy, olyan kedves és közvetlen, mint egy rég ismert jóbarát. Csodákat beszélnek róla, megkérem, mondjon el egyet, hiszen bizonyára olyan sok ember emléke veszi körül, akiknek útát mutatott, hogy csak a válogatás lehet nehéz, melyiket a sok közül. Madame Pythia megtagadja ezt a kérésemet, kedvesen, de határozottan mondja, hogy erről nem beszélhet. Az emberek olyan bizalommal jönnek hozzá, mint az orvoshoz, aki a legjobb barát is egy személyben. Ez olyan ámulásféle lenne úgy gondolja s ő, aki számára a grafológia szeretetet jelent az emberek iránt, ezt nem teheti meg. Szomorúan veszem fel az asztalon levő könyvet. Jónévű magyar író műve. A könyv indiszkrétebb, mint Madame, kinyílik. Az első lapon bensőséges, meleg ajánlószókat az írótól.

— Ha már így van — mondja Pythia —, hát ezt az egyet elmondom. Az író elfjött hozzám, kedvetlen volt, szomorú. Megnéztem az írását és gratuláltam az új hatalmas drámához, amit írni fog és ami rövidesen színrekerül. Meglepődve, de még mindig szomorúan legyintett. Hol van az még elása — sóhajtott. Hát a nagyszerű regény — mondtam —, bátorság, meg lesz mind a kettő. És — mondja Pythia a világ legkedvesebb mosolyával — a regény itt van, a drámával most foglalkozik a Nemzeti Színház.

A zsúfolt előszobában ismerőst keresek, csakhamar akad valaki, aki elmondja, hogy jóbarátja, egy gyárvállalat magas állású tisztviselője, két évvel ezelőtt sorozatosan kapta a legszörnyűbb anonim leveleket, amelyeknek rágalmat és gyűlöletet árasztott minden sora. A tisztviselő imádtas a feleségét, de a névtelen rágalmozó lassú, kiszámított ténykedése már-már távolabb vitte egymástól a két embert. A fiatal asszony elhozta a leveleket Pythiának, aki az írásból olyan pontosan írta le a tettest, hogy a rágalmozó zott asszonyka azonnal ráismert — a legjobb barátnőjére. S ezt a legkonkrétabb tények is igazolták. A halk beszélgetésre felfigyelnek, mindenki tud már egy csodát, ami megtörtént. Egyszerre hárman is suttagnak. A beszédekből azonban egy világos és csodálatosan szép dolog érezhető, az hogy Madame Pphtiat úgy a régi, mint az új tanácskerői egyformán szeretik. És ezt igazán megérdemli.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Látogatás a budapesti Nemzetközi Vásár irodájában

Nemcsak a kereskedőket és iparosokat, a nőket is érdekelni fogja a május 4-én megnyíló vásár kiállítási anyaga

(Saját tudósítónktól)

Egy napot töltöttem Budapesten. Tele voltam programmal, feladattal. Egy negyed órát mégis szakítottam s elmentem az Iparkamrában meg tudni, hogyan készül a Nemzetközi Vásár. A csendes uccáról mintha egy hangyabolyba léptem volna be. Aánlattevők, kiállítók, anyagszállítók, újságírók egymásnak adták a kilincset. Tíz percig váraкоztam, míg sor kerülhetett rám, de a még hátralévő rövid néhány perc alatt annyit tudtam meg, hogy szinte nem győztem feljegyezni a sok érdekességet.

Május 4-én nyílik meg a Budapesti Nemzetközi Vásár. Már ez is meglepetés volt, mert május 4-e nem a vásárrnyitás megszokott szombati napjára, hanem péntekre esik. A vásár május 14-ig tart. Megtoldották tehát egy nappal, 1 nap helyett 11 napig tart az idén a budapesti árumintavásár. Eddig jelentkezett kiállítóinak száma már ma is több, mint tavaly. Eddig 1200 cég jelentkezett s ezen kívül 11 külön csoport is rendez a vásár. Sok volna mind felsorolni. Bennünket legjobban az idegenforgalmi és nyaralási csoport érdekelt, mert ebben vonulnak fel a megye, a városok, ettől a csoporttól várja a vásár vezetősége, hogy fellenoldja a magyar vidék idegenforgalmát. Nagy érdeklődésre számíthat az autókiallítás. Csupa kiskocsi. Tömérdek motorkerékpár. A magyar vidék szükséglete lebegett itt is a rendezők

szeme előtt. Nagy gondot fordított a vásár az idén a hölgyközönség érdeklődésének felkeltésére. Vagy akad-e asszony, aki nem kíváncsi a gyermekcsoportra, a gyermek gondozás, öltözködés és játék ezer változatára? Akad-e igaz nő, aki el tud menni a kozmetika titkait feltáró kiállítás előtt? Akit nem érdekel mi lesz a legközelebbi divat, mit mutat be a divatrevíű? A jó háziasszonyt a magyar baromfi-csoport, a kerészeti

kiállítás, a sütőiparok, első nagy bemutatója is bizonyára meg fogja állítani utjában. De nem mondom tovább. Oldalakat kellene tele írni, ha be akarnék számolni 20 ipari szakma minden csodájáról, azokról a nagyszerű pavilonokról és külön csoportokról, amelyekkel 9 külföldi állam részt kér a magyar vásár nagy propagandájából.

Ma még csak egyet! Már április 28-ával kezdődik a vásár 50%-os utazási kedvezménye. Budapest 56 színháza, szórakozóhelye, fürdője, látványossága átlag 50% jegykedvezményvel várják a vásár látogatóit. Az igénybevételehez egy kell: a vásárgazolvány felmutatása. Az igazolvány árusítását a vásár helyi tb. képviselője és a menetjegyirodák már megkezdtek.

A debreceni kir. törvényszéktől.
Ct. 515-67. 1934.

HIRDETMÉNY

Püspökladányi Takarékpénztár Részvénytársaság önkéntes felszámolásban cég ügyében a kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a céget a Ct. 515-64. 1933. számú végzés alapján megillető és 1934. április 3. napján lejárt fizetési halasztást (moratóriumot) a m. kir. pénzügyminiszter a 940-1932. M. E. sz. rendelet 1. §-a alapján — további egy évvel, vagyis 1935. évi április 3. napjáig meghosszabbította.

Debrecen, 1934. március 23.

Dr. Bata Imre sk.

kir. tszéki bír.

A kiadmány hitelűl:

Klein főtitk.

A FÜGGETLEN UJSÁG
hirdetési mindíg eredményesek!

A debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem gazdasági hivatala.
1609/2-1934. gh. szám.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY

A debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem gazdasági hivatala az egyetem és a Horthy Miklós kórház részére 1934. évi július hó 1-től 1935. évi június hó 30-ig terjedő időben szükséges:

I. ÉLELMISZEREK:

1. Sertéshús, zsír és egyéb hentesárúk, 2. marha- és borjúhúsneműek, 3. liszt-neműek, 4. kenyér és zsemlye szállítására 1934. évi május hó 2-án 10 órakor;

II. GYÓGYÁRUK ÉS KÖTSZEREK
szállítására 1934. évi május hó 2-án 10 órakor;

III. TŰZIFA ÉS SZÉN

szállítására 1934. évi május hó 3-án 10 órakor;

IV. MŰSZAKI ANYAGOK:

1. villanygökök, villamoszerelési anyagok, 2. műszaki és tömítő anyagok, 3. lakatos és vízvezetékcsatlakozási anyagok szállítására 1934. évi május hó 3-án 10 órakor;

V. FOGYASZTÁSI CIKKEK:

1. Mosó- és kézmosószappan, 2. kefeneműek és seprők, 3. műszerek, laboratóriumi eszközök; 4. papírfélék, írószerek, 5. tisztítási és vegyes anyagok szállítására 1934. évi május hó 4-én 10 órakor a gazdasági hivatalban (Debrecen, klinikai telep, felvételi épület I. emelet) nyilvános írásbeli versenytárgyalást tart.

A versenytárgyalásra vonatkozó nyomtatványok (ajánlati úrlap gyógyárakra 3 P, szénre 2 P, villanygökök és villamoszerelési anyagok 2 P, lakatos és vízvezetékcsatlakozási anyagokra 3 P, műszerekre 2 pengő befizetése ellenében, a többi díjmentesen) a gazdasági hivatalban szerzhetők be.

Debrecen, 1934. évi március hó 28-án.

Dr. Balogh Gyula s. k.,
egyetemi gazdasági hivatali igazgató.

Görbe tükör

SE LÁTOTT — SE HALLOTT

— Milyen érdekes tájék... Még sohasem láttam... Pedig egyszer már utaztam erre.
— Talán éjszaka utaztál?
— Nem, nászuton voltunk...

ELBÁNTAK VELE

— Hát teveled mi történt?
— A lehető legrosszabb. Világkörüli uton voltam és minden kikötőben megtudta az ottani feleségem, hogy az előző kikötőben is van már feleségem.

A POLIP

BÜNYÜGYI REGÉNY A KÉMEK VILÁGÁBÓL
Írta: Stephen William White — Vécsey Leo fordítása

(51)

Régi és ismert vállalatok és cégek egymásután jutottak csödbe. Valahányszor egy-egy fizeéskép telenség kihirdetett a tőzsde vezetősége, ezer torokból szállt fel a menyezeti a kiállítás, amit a kínálat, a hivatalnok szaladgálása, telefonok csengése, srongok lármaja tett még félelmetesebbé. Fekete napja volt a spekulációnak.

Látszólag elfogulatlanul állt a pokoli láрма közepén Cardon. Bölöngött. Igen, ennek így kellett történnie! Így van ez! Rettentés!

Hirtelen elhalványodott. Fent a karzatán meglátta Davis professzort, aki nyugodtan, de nagy érdeklődéssel nézte a tömeget kerekét székéből. — Itt van ő maga is! — gondolta a detektív. — Mit csinál? Már is...?

A gong erőszakos hangja vonta magára a közfigyelmet. A börze elnöke volt, aki a jelenlevők követelésére a kormány tudósításait olvasta fel, melyek a távirati irodából az imént érkeztek és rendkívüli kiadások alakjában terjedtek el.

A kormány biztosította a polgárságot, hogy a hír hat ellenséges hadtest mozgósításáról csak rosszakaratú félrevezetés lehet, mert az ország követe teljesen megnyugtató híreke: közül a szomszéd államból. — Nincs semmi ok az izgalomra, a lakosság nyugodjék meg.

— Természetesen — végződik a

hivatalos közlés — az ország népe nyugodt lehet, hogy a kormány az ország biztonságát és becsületét meg fogja őrizni bárkivel szemben is.

Ez utóbbi mondatot megijenezék és megápsolták. Cardon úgy látta, hogy Davis professzor ajkán kaján mosoly jelent meg, amint kis kocsiján lassan kifelé tolták.

A detektív u'ána furakodott, követte őt, de nem tudta megállapítani, hová tűnt.

A legközelebbi táviróállomáson a következő táviratot adt fel:

„Külgyminiszter urnak.

Függeszzen fel minden diplomáciai lépést, amíg beszélhetek önnel. Nagyon fontos híreket viszek.

Cardon főfelügyelő.”

Feszült élénkséggel nézett az órájára. Negyedegy volt. Visszament a terembe.

Eközben valami rendkívüli történt. A kormánynyilatkozat felolvasása után közvetlenül egy új részvényársaság papírjait dobák piacra és ezek a „Nyugatindiai Kereskedelmi Társaság” papírjai voltak. Az igazgatóság kihirdette, hogy huszonegyediké lett volna az első nap, melyen a papírokat jegyezni lehet, de a ma reggeli tanácskozáson elhatározták, hogy már ma bevezetik a részvényeket. Bár félték, hogy a mai hírek súlyos csapás: fognak mérni a részvénytársaságra, mert ma erőszakos

baissere lehetett számítani még a régi papírokból is. De a kormány megnyugtató nyilatkozata arra készítette a részvénytársaságot, hogy piacra vigye papírjait.

És tényleg kitűnt, hogy dacára mindennek, az új papírok iránt nem csekély vásárlási kedv mutatkozott. Mint hitelt érdemlő értesülések bizonyították, a „Nyugatindiai Kereskedelmi Részvényársaság” olyan vállalkozás volt, melynek százmilliórdok álltak rendelkezésére. Óriási mennyiségű rádium, réz és arany volt a birtokában és csodás nyereségkilátásról süttögtak. A papír eleinte nehezen tudott tért hódítani, de lassankint mégis nőtt a kereslet iránta. És minél inkább emelkedett a papírok értéke, annál inkább vette egy tőzsdébizományi iroda. Most már felbredt a tőzsde érdeklődése. Izgalom futott át a termen — hossz-izgalom a beszbelen...

A detektív az álhatatos vevő mellett állt, aki az „Ingalanforgalmi Részvényársaságot” képviselte. Néha letörte verejtékező homlokát.

— Nem lehet tovább itt maradnom — mondta magában. — El kell mennem, különben helyrehozhatatlannul késő lesz.

Megkérdezte egyik mellette álló ügynököt:

— Az összes részvényeket jegyezék már?

— Nem, de az utolsó félórán halatlan tömeget jegyeztek belőlük.

— Valóban?

— Igen. Váratlanul az összes régi részvényesek érvényesítették elővételi jogukat.

— Tehát akkor még mindig emelkedni fognak a részvények.

— Minden valószínűség szerint. Alig hihető, de mégis úgy látszik,

hogy a mai komédia csak egy jó üzlet érdekében történt. És azok, kik a jegyzésnél elővételei jogot szereztek, nem mulasztják majd el az alkalmat.

— Mondja kérem, lehet arra gondolni, hogy ezek a papírok ismét esni fognak?

— Minden lehetséges. Bár, hírszerint, a papírok mögött erős tőke áll.

— Lehet valaki, aki hasznos huzat a papírok eséséből?

— Természetesen. Valaki, aki olcsón szeretne a papírhoz jutni... Ha az illető például a papírokat az eredeti ár felére nyomja le.

— Ahá! Tehát óriási összegekről van szó!

— Sok millióról.

— És akkor az illető összevásárolja a papírokat?

— Akkor ezt az üzletet találoán hasonlítják össze a rablógyilkossággal! — kiáltott fel a detektív.

Az ügynök vállalt vont és egy jellegzetes mozdulattal tett a kezével.

— Nos, uram — fordult a detektívhez — nem akarna...?

De mielőtt befejezhette volna a mondatot, eltűnt a detektív a tömegben és kifelé igyekezett. Amint az uccán volt, autóba ugrott s odaköltött a soffőrnék:

— A külgyminiszteriumban!

Mikor odaérkezett, nem volt ott a miniszter. A várban volt, hol a legfőbb tanács ülésezett éppen.

Izgalomtól remegve járt le és fel a detektív az előszobában, míg vége volt az értekezletnek.

A külgyminiszter belépett. Fáradt és ideges volt.

— Velem akar beszélni? — kérdezte a detektívet.

(Folytatjuk.)

HIRDETMÉNY

A város tulajdonát képező Mikepércsi út 6. sz. alatt levő 1 k. hold 878 négyszögöl kiterjedésű, jelenleg fetelep célját szolgáló ingatlan f. évi október hó 1-től kezdődő érvénnyel árverés útján kívánom bérbeadni.

Az erre vonatkozó árverés f. évi április hó 5-én délelőtt 10 órakor Városháza gazdasági ügyosztály, félemelet 12. sz. szobában lesz megtartva.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt délelőtt 8-2 óráig ugyanott megtekinthetők.

Debrecen, 1934. március hó 31.

Polgármester.

10.873/1934. VII. sz.

VERSENYTÁRGYALÁSI
HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város a versenyszűzoda építkezésével kapcsolatosan I. földmunka, tereprendezés, II. bontási munka, III. vasbeton uszomedence, IV. körülések, sánclépcsők és vele kapcsolatos munkák, V. kerítés és egyéb munka, VI. bejárati épület, 1. föld, kőm. stb., 2. vasbeton, 3. ács-, 4. bádgos-, 5. asztalos, lak., máz, és üveges m., VII. öltöző szárnyépületek: 1. föld, kőm. stb., 2. ács-, 3. bádgos-, 4. asztalos, lak. máz. és üveges m., VIII. ugrótorony, IX. vízvezeték és csatornázási, X. villanyvilágítási és berendezési munkáinak vállalatbaadására nyilvános zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetnek.

Ajánlat a város által kiadott ajánlati és költségvetési úrlapon, egységárak megjelölésével teendő és pedig a kirt összes munkákra vagy együttesen, vagy külön-külön munkanemenként.

Az előírt okmánybéllyel ellátott, szabályszerűen kiállított és aláírt ajánlatok „Ajánlat a versenyszűzoda létesítésével kapcsolatos munkákra” felíratú, pecséttel lezárt, sértetlen borítékban 1934. évi április hó 14-én d. e. 11 óráig Debrecen sz. kir. város közigazgatási iktató hivatalában nyújtandók be, vagy oly időben adandók postára, hogy azok a jelzett határidőig nevezett hivatalhoz beérkezzenek.

A fentebb megnevezett határidőre beérkezett összes ajánlatok ugyanazonnap d. e. 12 órakor a városháza tanácsstermében nyilvánosan bontatnak fel, mely eljárás az ajánlattevők, vagy azok képviselői jelen lehetnek.

A munkálatok az építkezés, illetve a vonatkozó közgyűlési határozat kormányhatósági jóváhagyása esetén kerülnek csak kivitelezésre.

Ajánlattevő ajánlatával a végleges döntésig marad kötelezettségben.

Ajánlati és költségvetési úrlapokat, versenytárgyalási részletes feltételeket, középítkezési általános és részletes feltételeket ajánlattevők Debrecen sz. kir. város műszaki ügyosztályánál (rendőrségi palota III. em. 109. sz. szobában) az önköltségi ár megtérítése ellenében szerezhetik be, a tervek ugyancsak ott megtekinthetők.

Azok az ajánlattevők, kik a várossal még üzleti összeköttetésben nem állótak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, melybe vállalatuk telepe szerint tartoznak.

A város fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül — tekintet nélkül az árakra — szabadon választgasson, a kiírt munkánál többet vagy kevesebbet rendelhessen, a munkákat belátása szerint megoszthassa, vagy amennyiben a versenytárgyalás eredményét kielégítőnek nem találja, újabb nyilvános vagy korlátozott versenytárgyalást tarthasson, esetleg a munkák vállalatbaadása tekintetében másként intézkedhessen.

Debrecen, 1934. évi március hó 28-án.

Polgármester.

Vásároljon hirdetőinknél.

Alföldi Takarékpénztár
Debrecenben
mint a PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK
leányintézete.

Alapított: 1872.

Debreceni író plágiumvádja
Boros Elemér ellen a Forgószél
I. felvonása miatt

A „Hála az istennek vége az ifjúságnak” Kiss István regényéből, vagy a „Szándékos emberölés” című novellából született-e a Forgószél?

Jogi, de főleg irodalmi körök nagy érdeklődéssel várják az április első napjaira kitűzött érdekes plágiumpöri tárgyalás eredményét. Az érdeklődést méltán keltő ügy előzményei a következők:

Kiss István debreceni tanár, író ügyvédje, dr. Asztalos István útján keresetet adott be Boros Elemér neves budapesti színpadi író ellen, szerzői jogbitorlás címén. Kiss szerint Boros Elemér „Forgószél” című tragikomédiájának — melyet a pesti Kamaraszínház adott elő s mely a Színházi Életben is megjelent — első felvonását Kiss István „Hála Istennek, vége az ifjúságnak” című regényéből plagizálta. A regény már 1932-ben megjelent. Kiss 2,000 pengő anyagi kártérítést követel.

Az ügyben már megtartott főtárgyaláson Boros Elemér kijelentette, hogy a darab alapszméjét ő már 1928 szeptemberében megjelent „Szándékos emberölés” című novellájában lefektette s így Kiss plágiumvádja alaptalan. Hivatkozott Gombaszögi Ellára, Marton Sándorra, Beregi Oszkára és számos más színházi és irodalmi kiválóagra, mint tanukra.

Kiss István ezzel szemben az áprilisi második tárgyaláson azt óhajtja bizonyítani, hogy a Boros által említett novella nem tartalmazza a „Forgószél” alapszméjét, sőt az inkriminált első

felvonással semmi vonatkozásba nem hozható, különben is Kiss regénye már 1926-ban készen volt s ez bizonyítható is, sőt ugyanakkor egy Szatmáron megjelenő lap részleteket is közölt belőle.

Egyébként Kiss a kitűzött tárgyaláson azt is bizonyítani óhajtja, hogy az inkriminált darabrészlet az egész világirodalomban sem található meg fel dolgozva s ragaszkodik a szerzői jogbitorlás megállapításához és a 2,000 pengő anyagi kártérítéshez.

9967—934. II.

HIRDETMÉNY

A város tulajdonát képező köntösgáti déli legelőterületből az ott létesített földterület elvágott mintegy 12—14 holdnyi legelőterületet árverés útján kívánom bérbeadni. Az árverés f. évi április hó 5-én délelőtt 10 órakor a városháza gazdasági ügyosztály félemelet 12. számú szobában lesz megtartva.

Az árverési feltételek ugyanott a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debrecen, 1934. március hó 27.

Polgármester.

Vásárlásainál hivatkozzon lapunkra.

A színház husvétai ajándéka!

Olcsó legszebb előadások!
helyárák mellett a

Vasárnap:

3 órakor olcsó helyárákkal, KARDOSS GÉZA felléptével:

C S I P E T K E

6 órakor olcsó helyárákkal, az idény slágere:

Bál a Savoyban

Fél 9 órakor **Kék Duna.**
Világsiker!!!

Hétfőn:

3 órakor olcsó helyárákkal: Eredeti újdonság:

Selmeci bál

6 órakor olcsó helyárákkal; **Fehérvári huszárok** (a legszebb huszárokat tündöklő világal)

Fél 9 órakor: Világsiker!

K é k D u n a

Egész héten **MINDEN ESTE: Kék Duna** Világsiker!

Fogkefének nincsen
párja,
Hogyha **Tip-Top**
a márkája!

Gyártja:

AZ EGYESÜLT KEFEGYÁRAK R-T.
FALK—STERN, DEBRECEN.

FÖLDHASZONBÉRI ÁRVERÉS.

A ref. egyház tulajdonát képező alább felsorolt földek:

Bellelő 493. sz. 155 hold és 443 négyszögöl, Gáll-dűlő 15. sz. 13 hold és 21 négyszögöl, Macs 68. sz. 7 hold és 231 négyszögöl, Ondód-Vedres dűlő 8. sz. 41 hold és 420 négyszögöl, Ondód-Szoboszlai dűlő 12. sz. 12 hold és 600 négyszögöl, Bellelő 475. sz. 90 hold és 1437 négyszögöl, Bellelő 476 sz. 82 hold és 1527 négyszögöl, Bellelő 450. sz. 90 hold és 1434 négyszögöl, Bellelő 491. sz. 95 hold és 549 négyszögöl és Bellelő 492. sz. 96 hold és 153 négyszögöl területű tanyás, valamint a tégláskerti Böm-féle 1374 négyszögöl, Bellelőn fekvő, Bujdosó András féle 1 h. és 1289 négyszögöl, Bellelő 475. sz. (Mátai úttól balra) 90 hold és 1366 négyszögöl és Bellelő 450. sz. birtokból 90 hold és 1434 négyszögöl területű épület nélküli földek f. évi április hó 6-án délelőtt 9 órakor a ref. egyház tanácsstermében (Kálvin-tér 17. sz.) tartandó nyilvános árverésen f. évi október hó 1-től haszonbérbe adatnak. A kikiáltási ár 10%-a bánatpénzül az árverés megkezdése előtt a küldöttség kezébe leteendő. Az árverési feltételek és a haszonbéri szerződés egyéb feltételei a gazdasági gondnoknál megtekinthetők.

Küldöttség.

Könyvkötéseket,
egyszerű és díszes kivitelben

bőralbumokat, mappákat, üzleti könyveket, imakönyveket, zsolnárokat izléesesen, méltányos áron bekötünk.

Nagy Károly és Társai

könyvnyomda • könyvkötészet • vonatkozó intézet • üzleti könyv gyár, kiské műintézet

DEBRECEN, Ferenc József ut 49.
TELEFON 20-18.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Uzeti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Levelezés

Sétáljon
el üzletem előtt, egy virágoskert szászréti illatpompáját élvezheti. Földes, Vig-mozinál.
4613

Fiatl
nyagilag is független urinóval leveleznék későbbi együtt nyaralás céljából. Választ kiadóba „Balaton 934.”
4590

Betöltendő állás

Bejárónó,
önállóan főző, rendszerető, megbízható, egyedülálló hosszú bizonyítvánnyal azonnal felvétetik. Dr. Dévay, Szent Anna u. 20. Jelentkezés d. e. 8-11-ig.
870

Kertész,
ki jó bizonyítványokkal rendelkezik, fogadok Hatvan u. 32.
4587

Kiszolgálóleányt
gyakorlattal felvesz Goldmann, fűszerkereskedő, Külsővásártér 13. Jelentkezés csak hétfőn.
4578

Németajkú
izraelita nő gyermekek mellé ajánlkozik, önálló háztartás vezetését vállalja. Goldmann, Külsővásártér 13.
4626

Horgoláshoz
értők állandó jó keresethez jutnak. Jelentkezhetnek ünnepek-kor is Király u. 5. földszint az udvarban.
4579

Szoptató
dajka gyermek nélkül kereset-tek 4 hónapos kislányhoz vidékre. Stefánia Szövetség, DMKE épületben, kedden reggel.
1813

Házmasternek
gyermektelen házaspár felvétetik. Szepességi uca 31.
878

Kifutófiú
kerékpárral rendelkező, azonnal felvétetik Kontsek Géza cégnél.
1794

Főzőnő
keresek és kis birtokot vennék. Németh főintéző, Hortobágyi halastó.
1838

Perfekt
bejáró takarítónő hosszú bizonyítvánnyal felvesz. Dr. Békekné, Batthyány 1. felemelet 4.
717

Vidékre
1 éves gyermek mellé szerény igényű német kisasszonyt keresek. Ugyanott jégszekerényt is. Eötvös 1.
4624

Állást keresők

Házvezetőnő,
ki kitűnő magyar konyhát vezet, állást keres úriháznál vagy pensióban. Kigyó u. 34.
718

Házmaster
ajánlkozik fiatal házaspár, a férfi perfekt asztalos. Cím a kiadóhivatalban.
4586

Gyermek
mellé elmenne fiatal leány vidékre is. Cím a kiadóban. 1839

Házvezetőnőnek
ajánlkozik úrnő keresztény földbirtokos családhoz. Perfekt főz, baromfit nevel. Cím a kiadóban.
1831

500 pengő
kaucióval bármilyen fizetéses állást vállalom. Mesterségem gyümölcsfakertész. Cím a kiadóban.
1843

Üzletek

Biharkeresztesen
egy jömeneteli központi vendéglő és szálloda eladó, vagy bérbe kiadó. Értekezni ugyanott.
4620

Kapualja
árusításra kiadó. Csapó u. 10.
1493

Forgalmas
helyen bevezetett rőfös, rövid-áruüzlet áruval, berendezéssel eladó. Cím kiadóban.
1827

Üzlethelyiség
Kossuth uca elején, legjobb helyen kiadó. Cím a kiadóhivatalban.
872

Kiadó
bolt, széles kirakatú, eladó bolti állványok, Sunda cimbalom. Értekezni háztulajdonosnál, Hunyadi u. 12.
1841

Kiadó
Miklós és Piac uca sarok (Roboz kalapüzlethelyiség).
4596

Püspöki palotában
Kálvin-tér 5. sz. és a Kistemplombazárnál üzlethelyiségek május 1-re kiadók. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin-tér 17. sz.
4485

Kétkemencés
pékség — lakással — azonnal kiadó. Gyár u. 4.
4599

Kiadó városi üzlethelyiség
Az iparostanonciskolának Burgondia u. felőli frontján egy üzlethelyiség azonnalra kiadó.

A szabadkézből leendő bérbeadás tárgyában értekezni lehet városháza I. em. 35. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt.
Polgármester

Jó forgalmú
üzlethelyiség májusra kiadó. — Lorántffy 46., Cegléd uca sarok.
1895

Ingtalan

Nyirábrányi
határban kövesút mentén 800 kat holdas birtok folyó év októberről haszonbérbeadó, esetleg eladó. Értekezni a tulajdonosok megbízottjánál Lőcseinél Vilmos császárkörút 48.
4581

VEGYEN HAZAT OLCSON, RÉSZELETRE!
Lakbért ügyis fizet, most kevés előleggel megveheti: Maróthy 24. Adókedvezményes, új, komfortos, havi 90 pengő.

Pereces 13. Adókedvezményes, prima ház, havi 90 pengő. Nap uca 23. Komfortos úri családház, havi 100 pengő. Népszövetségi Hitelszövetkezet, Szent Anna tiz, Telefon 21-32.
1780

Tanyát
bérelnék közelben, tíz holdig. Címet kiadóba kérem „Októberre” jelzéssel.

Házhelyek
Széchenyi ut 31. telkünkől kényelmes részletre eladók. Miklós uca 33. délután.
4595

Eladó ház
500 pengő teherrel 400 pengőért. Dobó u. 28.
4597

Horthy Miklós
sugarút legszebb részén 300 négyszögöl telek kedvező feltételekkel olcsón eladó. Arany János uca 4. szám, emelet.
4598

Eladó
ház a baromvásártérrel szemben, nagy istálló, 600 négyszögöl udvar. Értekezni Városi árvaszéknél, Simonffy uca 1. szám, II. em., közgyám-nál.
1847

Kiadó lakás

Csinosan
butorozott kétrétegbeli különbejárátú ucai szoba fürdőszobával központi fűtéssel azonnal kiadó. Simonffy 2-a. I. 1. 4603

2 és 3 szobás
komfortos lakás kiadó. Előbbi: Maróthy 24., utóbbi Szent Anna 64. sz.
1782

Különbejárátú
butorozott szoba kiadó. Püspöki palota I. kapu, II. em. 5.
4605

Szépen
butorozott ucai szoba előszobával kiadó. Hatvan u. 16.
4578

Kétszobás
lakás összes mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Teleki u. 90.
4580

Irodahelyiségek
azonnalra, vagy későbbre kiadók. Ullmann, Piac 69.
4551

Kétszobás
lakás Sestakert, Andaházy uca 4. alatt kiadó.
4583

Pinceszoba,
konyha, speiz elsejére kiadó. Domb uca 22.
4521

Modern
3 szobás lakás újonnan alakítva szabad mintaválasztással kiadó májustól Piac 75. alatt.
4631

Különálló,
különbejárátú ucai elegánsan butorozott szoba átutazóknak is. Pacsirta 11.
1820

Kertlakás
közponon (olcsóbb), bolt kiadó. Mák, bor eladó. Csapó 19.
4594

Különbejárátú
ucai csinosan butorozott szoba azonnal kiadó. Garai u. 30. sz.
782

Modern
négyoszobás lakás május 1-re kiadó. Hatvan uca 18.
4621

Kiadó
két szoba, konyha, egy szoba, konyha külön udvarral. Értekezni Sipos u. 5. sz.
871

Kiadó
egy szobás, konyhás úrilakás azonnalra is. Teleki uca 13.
880

Világos
nagy műhelyhelyiség kiadó május 1-re Csapó ucai villamos megállónál. Eötvös u. 87. 4622

Kiadó
két szép szobás lakás május 1-re. Ajtó u. 26.
1793

Modern
ucai 3 szobás fürdőszobás lakás és egy ucai 1 szoba, konyha lakás május 1-re kiadó. 881

4 szoba,
előszoba, mellékhelyiségekkel álló lakás 300 öl gyümölcsös-sel május 1-re kiadó. Villany, gáz bevezetve. Tisztviselőtelep, Forgács u. 3.
1781

Árpádtér 47.
3 szobás lakás emeleti szép butorozott szoba május 1-re kiadó.
1828

Kiadó
azonnal egy butorozott szoba. Simonffy uca 15.
1808

Egészséges
szép kétszobás lakás májusra kiadó. Nagyerdőhöz, egyetem-hez közel. Vasváry uca 7.
1831

Különálló
különbejárátú, ucai elegánsan butorozott szoba átutazóknak is. Pacsirta 11.
1820

Kiadó
3 szobás modern lakás május 1-re. Péterfia 46.
1547

Kétszobás
lakás Külsővásártér 9. sz. házban május 1-ére kiadó. Értekezni: Papp Lászlónél, Ferenc József út 16. sz.
1757

Négyoszobás
és kétszobás modern lakás május 1-re kiadó. Széchenyi u. 23.
4519

Boldogkert,
Csóka uca 15. épülő házban nagy szoba, konyha, előszoba, speiz, verandás lakás májusra kiadó. Értekezni Eleknel Villanygyár.
704

Ötszobás
első emeleti ucai modern lakás május egyre kiadó. Rákosi Jenő uca 4.
4414

Ucai
különbejárátú elegánsan butorozott szoba kiadó. Széchenyi 29.
4433

Kiadó
3 és 5 szobás ucai lakások — május 1-re. Kossuth u. 22. 1759

Kétszobás
udvari lakás mellékhelyiségekkel csendes, virágos udvarban kiadó, gázfűzővel ellátva. Szent Anna 34. Érdeklődni lehet ucai lakásban d. e. 11-3-ig, d. u. 6-7-ig.
876

3 szobás lakás
fürdőszobával május egyre kiadó. Miklós u. 49.
4593

Földszinti
ucai modern úrilakás májusra és egy háromszobás udvari azonnalra kiadó. Arany János 20. Értekezhetni az emeleti lakásban.
4574

Kiadó
háromszobás ucai lakás fürdőszobával mellékhelyiségekkel — május 1-re. Vörösmarty uca 1. sz.
4611

Kiadó városi lakások.
A Szent Anna u. 10-12. sz. bérház felemezletén kétrétegbeli (jelenleg dr. Békés Kálmán és dr. Barabás Béla bérletében álló) (négyoszobás és I. emeleten egy háromszobás) komfortos lakás f. évi május hó 1-re kiadó.

A szabadkézből leendő bérbeadás tárgyában értekezni lehet városháza I. em. 35. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt.

Polgármester.
Különbejárátú
szépen butorozott szoba azonnal kiadó központban. Iskolá uca 8.
1853

Kétszobás
ucai balkonos fürdőszobás modern lakás kiadó. Kossuth u. 39., házmaster.
1814

Fajgalmok
és belga nyulak, több ketrec eladó. Pacsirta 33. sz.
884

Kiadók
2 szobás lakások májusra. Homokkert, Bánffy u. 14. Pályatest mentén.
1806

Püspöki palotában
3 és 4 szobás lakás, a Kálvin-tér 5. sz. alatt egy földszintes kétszobás lakás május 1-től kiadó. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin-tér 17. sz.
4483

Kiadó
3 és 5 szobás ucai lakások május 1-re. Kossuth u. 22.
1759

Bem József u.
6. sz. alatt 2 szobás lakás május 1-re kiadó. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin-tér 17. 4484

Kiadó városi lakások.
Különböző helyeken a következő városi lakások kiadók:
A Szoboszlai uti bérházban egy két kétszobás lakások f. évi május hó 1-re, a Rakovszky ucai bérházban egy és kétszobás lakás f. évi május hó 1-re és a Szent Anna u. 23. sz. házban egy kétszobás lakás f. évi április hó 1-re
A szabadkézből leendő bérbeadás tárgyában értekezni lehet városháza I. em. 35. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt.

Polgármester.
Kétszobás
lakás parkirozott udvarban május 1-re kiadó. Miklós uca 37.
4614

Kétszobás
ucai lakás mellékhelyiségekkel, vízvezetékekkel május 1-re kiadó. Eötvös 1.
4625

Kiadó
május 1-re 2 földszintes ucai szoba, előszoba, rendelőnek, irodának, lakás vagy garzon lakásnak is alkalmas. Hunyadi u. 24.
4620

3 és 4 szobás
földszinti és emeleti komfortos lakások május elsejére kiadók. Hungária palotában.
4600

Kétszobás
fürdőszobás modern déli fekvésű lakás kiadó. Csokonai uca 5.
4615

Ucai
szoba, előszoba, esetleg teljes ellátással is kiadó. Irodának, — rendelőnek is alkalmas. Szent Anna 34, 11-3-ig, d. u. 6-7-ig.
877

Háromszobás
uccai fürdőszobás lakás május
elsőtől kiadó. Szépességi ucca
33. Széchenyi ucca sarokhoz
második. 4608

Háromszobás
üveges verandás lakás kiadó,
Vízvezeték bent, Simonffy 50.
4609

Kiadó
helyiségek Csapó 17. alatt iro-
dának vagy rendelőknek alkal-
mas. Értekezni Kut 110. 4612

Elegánsan
butorozott különbejáratu szoba
kiadó, Piac ucca 43. II. 4. 4592

Simonffy
ucca 13. szám alatt két másod-
emeleti uccai modern lakás ki-
adó. 3546

Minden
kényelemmel ellátott kétszobás
lakások kiadók. Központi fűtés.
Lift, Szent Anna és Varga uca
sarok. 1849

Kétszobás
udvari lakás kiadó. Házmaster
felvétetik, Kossuth ucca 50.
1848

Két
szoba, konyha, kamarából álló
lakás kiadó. Széchenyi ucca 35.

Lakást keresők

Biztos fizető
keres egy szoba, konyha, spei-
zos, esetleg előszobás lakást a
központoz közel mellékkucá-
ban. Csendes udvar. Címeket:
Piac 49., nyomdairóda ké-
rem.

Egyetem
közvetben keresünk egy kis
üres szobát. „Még ünnepnap
sem vagyunk otthon” jelígre.
1816

Teljesen
különbejárátú csinosan berende-
zett szobát keresek. Kizárólag
nappali használatra. Írásbeli
ajánlatokat „Pontok adatok” je-
lígre kérem. 4588

Butorraktárnak
százaz, féregmentes rektárt,
szobát keresek. Címet „rendes
fizető” jelígre kiadóra. 4617

Eladás

Ebedlőasztal
8 gobelin székekkel, fehér vaságy,
mángorló eladó. Házmaster Piac
89. 4602

Két lóra való
szerszám szíjstrángos eladó.
Agárdi u. 7. sz. 4594

Ezüst
salátás, pecsenyés garnitura-
tokba, gobelin kép keretben olc-
són eladó. Értekezhetni Csapó
14. Neumann. 4582

Tizenkétrémás
ikerablakok befelnyitáló 150x
160 eladó. Csapó 49. 4617

Jó bor
negyven fillér literje. Galamb
u. 4. szám. Vásárpénztárral
szemben. 875

Automobil
négy személyes nyitott nyolc ltr.
nyú olcsón eladó. Bárány
Miklós Ujfehértó. 4589

Pulikutya
költyök, fekete nőtény, törzs-
könyvezett, eladó. Bihari u. 4.
4627

Eladó
1070 cséplő párpa körül golyós.
keresek 48 colos cséplőt Hof-
fer, Gazdasági, esetleg Máv.
Debrecen, Arany János u. 10.
4610

Ceglédi
Bortermelők Szövetkezete le-
rakata: Varga ucca 10. Nem
festünk! Sűrített musttal nem
pancsolunk! Csak természetes
borokkal rendelkezünk. A sű-
rített must a gyomorban erjed
ki és sok bajnak lehet okozó-
ja.

Asztali	46
Kövidinka	48
Kadarka	50
Ezerjő	52
Rizling	54
Burgundi	80

1680

Mérlegek,
takaréktűzhely nagyválaszték-
ban beszerezhető. Javítások olc-
són. Kigyó ucca 57. 4605

Sajáttermésű
újletai 6 és új fajboraimat szol-
lid árban árusítom. Arany Já-
nos 19. 4576

Tengeriültető,
fűkaszáló, nagy triór rosta el-
adó. Diószegi út 30. 1832

Másológép
eladó. Csapó ucca 10. szám, az
udvari lakásban. 661

Kézimunka
ágyterítők, tükrök, floksz és
más virágtövek, Verne-könyvek
eladók. Szent Anna 34., 11-3,
d. u. 6-7-ig. 879

Motorkerékpár,
1000 köbcentis, oldalokcsival,
pótüléssel, új gumikkal, pótker-
ékekkel, nagyszerűen felszerelve,
kitűnő állapotban eladó. Poz-
sonyi út 31. 1647

Szőlőkaró
hasított akácból, harmadéves, 2
méteres. Megbízásból: Ispótlay
ucca 19. 1833

Vadász urak
figyelmét felhívom: egy igen
szép kitömött holló eladó. —
Apaffy u. 20. 701

Eladó
másodikkézből nagyon olcsón né-
hány pár különböző nagyságú
női cipő. Ugyanott 1 kétajtós
jégszekrény és használt cipők.
Miklós 41., udvari lakás. 869

Egercsehi,
őzdi, borsodi szenek, tűzifák
legolcsóbban Bartha utóda Szé-
kely és Csákyánál, Ispótlay 3-b.
Telefon 27-85. 1042

Felvidéki
juhturó, bőjtői sajtok, halak,
Gróf Széchenyi uradalom vas-
megyei teavaj különlegessége,
mogyoró, mandula, dióbél, ma-
szola, Esetrházy badacsonyi és
Gróf Desewifly tokaji borait
Debrecenben csak Esterházyánál
vásároljunk Piac 30. 4418

Tűzifa száraz,
bük, tölgy és gyertyán do-
rongból aprítva, 100 kg. haza-
szállítva 2.80, míg a készlet
tart, a Központi tűzifa- és szén-
telepen, a Margit-fürdő mel-
lett. Telefon 10-24. 4295

Igen
finom húsvéti Schel-Peszach
céklacibere, káposzta és az ősz-
szes fűszerfélék Hatvan ucca
41. sz., fűszerüzletben olcsón
kapható. 717

Sel pészach
fajborok legolcsóbban Weisz
Vilmos, Bethlen 36. 4549

Eladó
több hosszúságú virágláda hor-
ganyozott pléhből, Arany Já-
nos ucca 14., I. 4577

3 darab
195x95 ablak üveggel eladó. —
Miklós 51. 1754

Eladó
korcsma asztal, felszerelve, —
cím tábla, háromméteres, üres
üvegek, ugorkás üvegek. Lo-
rántffy 10. 874

Írógép,
keveset használt, nagy Adler,
olcsó neladó. Cím a kiadóban.
4453

Eladó
kékmák, óbor (termelőnél olc-
só), állatállomány. Hirlapiro-
da, Széchenyi 6. 4580

10 fillértől
kaphatók már szépirodalmi
technikai gazdasági és más
könyvek Aczél antiquáriumban
Széchenyi ucca 2. 677

Papírszalvéta,
levélpapír nagyon olcsón, 1
csomag toalettpapír 16 fillér.
Aczél antisuarium, Széchenyi
u. 2. 4444

Málnatövek
olcsón kaphatók. Sesztina ucca
4. Kisállomás mellett. 1812

Kerítésfontok,
metszőollók, ágfűrészek, ásók,
kapák, nyelők, permetezők
Nagy vasüzletében, Csapó ka-
nyar. 1580

Húsvétra
a legjobb tokaji borok literen-
ként is kaphatók: Kossuth u.
34. 4555

Játékkártyák
nagyválasztékban alumíniumból
is kapható. Rómikártya cso-
magja 2.20 Szász trafikban. —
Piac u. 64. 4488

Tűzifát, szenet,
még a régi olcsó árban ajáml
100 kg-ot már házhoz szállítva
a Központi tűzifa- és széntelep,
a Margit-fürdő mellett. Telefon
10-24. szám. 4294

Mindenféle
tavaszi vetőmag, faj zab, bük-
kőny, répamag, lenmag stb. leg-
jobb minőségben olcsó árban
Schäfer Testvéreknel Debrecen,
Bádogos ucca 2. szám, Telefon
16-08. szerezhető be. 4429

44 fillér-
től kezdve sajáttermésű kitűnő
zamatos fajborok. Széchenyi
ucca 29. 4560

Málna,
óriásszemű és magastörzsű ne-
mesezméte nagy választék-
ban olcsón kapható Honvéde-
mető u. 18. sz. kertben 11-2
óra között és József kir. h. u.
12. alatt is. 2303

Eladó
kötő. Apaffy ucca 20. 844

Íróasztal
ebédlszekrény, konyhaszek-
rény, cselő, szekrények, fest-
mények, állófogas, asztalok. —
Csapó 14. 4618

Sportöltöny,
keménykalap, majdnem új álla-
potban eladó. Kút ucca 138.

Eladó
varrógép, hintaszék, kerékpár,
désza, nagy teknő, vaságy mat-
racca, vasmosdó, — szőnyeg-
szővőráma, tyúkretrec és kü-
lönféle edények, ötágú csillár.
Arany János ucca 19., kereszt-
épület. 1844

Sajáttermésű
óborok nagyban eladók. Nagy-
várad ucca 15. szám. 1842

Üzletberendezés,
szalagarnitúra, szőnyeg, elő-
szobafal, hintaszék, könyvszek-
rény, sezlón, íratszekrény. —
Csapó 14. 4619

Eladó
2 ablak, 2 ajtó és használt bú-
torok. Eötvös ucca 7. 1850

Kosarak,
kertiútorok szép kivitelben olc-
són Kublik kosárfonónál, —
Kossuth 22. 882

Autó
jó állapotban, kifestőasztású,
fedett és nyitott karosszériájú,
olcsón eladó, vagy motorke-
rékpárért elcserélhető. Cím a
kiadóban. 1782

Eladó
méhcsaládok országos kaptár-
ban. Tégláskert, Szepessi u. 51.
4591

Bútor

Gyermekkoszt
és sportkoszt csak helybeli
gyártmányt kérjünk. Gyártja a
Debreceni Vasbutorgyár Rész-
vénytársaság elismert, legjobb
legszebb minőség és kivitelben.
4339

Ebedlő,
hálók, konyhakredencek, —
gardrószekrények, hencser,
dívány, ágy, siffon, asztalok,
székek, íróasztal, toilet, könyv-
szekrény, előszobafal olcsón el-
adó. Hatvan 21. 4512

Uriszoba
garnitúrák, vitrinek, íróasztal-
ok, tükrös szekrények, aszta-
lok, ebédlszekrények, szőnye-
gek, álló fogasok, borbélyüzlet
berendezések, Schöberl-fote-
lek, hintaszékek, hencserek, —
előszoba garnitúrák, hárm-
szekrények igen olcsón eladók
Ingóságközvetítőben. 2051

Eladó
hat darab fenyőfaszék. (Kin-
cseshegy), Kincseshegy u. 18.

Vétel

Ellaburgonyát
keresek, 50 mázsa fajtisza vetni
valót Ugyanott kb. 30 mázsa
átkezesi kifliburgonya eladó. —
Városi szikgáti gazdaság. Tele-
fon 32-97.

Kényszerkölcsönkötvényt
legmagasabb árban veszek. —
Miklós u. 13. 3781

Megvételre keresek
használt tűzálló kazántéglát, —
vagy kemencetéglát, deszkákat,
léceket, ereszcatormát, házörző
pulikutyát, Ar és cím megjelöl-
léssel „Kereső” jelige alá a ki-
adóba kérem. 4584

Pénz

Pénzt
háza, földre folyósított, kény-
szer-, hadikölcsönt veszek; 8
hold tanyás birtok város alatt
eladó, parcellánként is. József
kir. h. u. 44. Mandel. 1834

Kényszerkölcsönkötvényt
legmagasabb árat Balázs bank-
iroda, Piac 89., fizeti. Inga-
lankölcsönök folyósíttatása.

Kölcsön
házépítésre, ingatlanokra és
személyi, Szent Anna 14. 4607

Oktatás

Soffőiskola
olcsón előkészít vezető vizsgá-
ra, gőzgépész vizsgára. Csobai
mérnök, Hunyadi 23. 1826

Naményi
gyorsíró- és gépirőiskolában
szakszerű, olcsó, gyors kikép-
zés, Állami vizsga, állami bi-
zonyítvány. Helyesírástanítás,
szépírástanítás külön órákban
is. Miklós u. 8. 24

Különféle

Női,
férfi fehérneműt és ágyhuzatot
a legnagyobb igényeket kielégít-
ően készítenek. Szőnyeg, Szé-
chenyi 3. Lengyel festő üzleté-
ben. 4623

Eltörött
dísztárgyak, nipppek, vázak ja-
vítása szakszerűen, olcsón Bá-
rány Rádióházban, Szent Anna
1. — Kiegyezett villanygépeket be-
cserélünk. Rádiók, villanycik-
kek, csillárok bámulatos olc-
són. 4383

Gallértisztítás
magas fényvel, hófehérre 7 fil-
lértől. Ruhafestés, vegytisztítás
legolcsóbban Libándinál, Péter-
fia. 1835

Házivarrónó
nap 1.50 fillérért házakhoz
ajánlkozok, felsőruha és fehér-
neművarrást vállal. Bercsenyi
u. 81., 3. ajtó. 686

ÜDÜLÉS
Tátralomnicon özv. Cormides
Sándornénál, naponta 4-szeri
étkezéssel 25 Kc. 4430

Fehérhímzést
olcsón vállalok. Címet a Füg-
getlen Ujság kiadójába kérem
leadni. 666

Épületek
tek javítását, átalakítását, új
épületek készítését nedvesfalak
elszigetelését jutányosan vállal-
lom. Dézsi, Faragó ucca 16.
4601

Angol
és francia perfekt fiatal varró-
nő házakhoz ajánlkozok olcsó
napidíjért. Vidékre is elmegyek,
otthon is vállalok. Cím: Özv.
Hegeüsz Imréné, Kút ucca 138.
szám. 236

Husfűtölés
olcsón, kifogástalanul. Teleki
ucca 88. alatt Bébernél. 350

Kölcsön
gazdálkodóknak termény előleg
kamatmentes. Szent Anna 14.
4606

Elromlott
kútját olcsón megjavítja vagy
megveszi Sáfár kútúrú és sze-
relő, Lorántffy u. 46. 1846

Continental
autó- és kerékpárgumi minő-
ségben utólérhetetlen. Lerakati:
Király Albert műszaki és ke-
rékpárraktár, Hunyadi ucca 2.

Megrongált
vízvezetékét, gáz és bádagos
munkáit legolcsóbban javítja:
Batthyány ucca 7. 1852

KÉT NAPILAPBAN
40 FILLÉRENT
közöljük 10 szavas
APRÓHIRDETÉSÉT
hétköznap, vasárnap 60 fillérért,
KÉT NAPILAP
sokezer olvasója olvassa nálunk
feladott apróhirdetését napon-
ta, ennél fogva
a nálunk feladott apró-
hirdetés biztos ered-
ményt hoz.
Debreceni Független Ujság

A kiadásért felelős: Thury
Levente.
Laptulajdonos a Debreceni
Független Ujság vállalat.
Nyomatott Nagy Károly és
Társai körforgógépén, Debre-
cen, Piac ucca 49 szám alatt.